Základní škola při Dětské léčebně Ostrov u Macochy, příspěvková organizace

---

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO

ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

zpracovaný podle RVP ZV

koordinátor tvorby ŠVP: Mgr. Blanka Šenkýřová

V Ostrově u Macochy dne 27. 12. 2019

Vydala Mgr. Blanka Šenkýřová, ředitelka školy

Obsah

1. ÚDAJE O ŠKOLE ... 3
2. PLATNOST DOKUMENTU ... 4
3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY ... 5
Úplnost a velikost školy ... 5
Vybavení školy ... 5
Charakteristika pedagogického sboru ... 6
Charakteristika žáků ... 6
Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty ... 7
Organizace školy a výuky ... 7
Vlastní hodnocení školy ... 8
4. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU ... 11
Zaměření školy ... 11
Obecně – cíle základního vzdělávání a klíčové kompetence ... 12
Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných ... 20
Průřezová témata ... 23
5. UČEBNÍ PLÁN ... 26
Učební plán pro 1.stupeň (1. - 4.roč.) ... 26
Učební plán pro 2.stupeň (5. - 9.roč.) ... 26
6. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ ... 27
7. UČEBNÍ OSNOVY ... 32
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA ... 32
MATEMATIKA ... 52
ANGLICKÝ JAZYK ... 70
PRVOUKA ... 85
PŘÍRODOVĚDA ... 94
VLASTIVĚDA ... 100
ZEMĚPIS ... 107
DĚJEPIS ... 118
PŘÍRODOPIS ... 127
HUDEBNÍ A VÝTVARNÁ PRAKTIKA ... 137

1. ÚDAJE O ŠKOLE

Název školy:	Základní škola při Dětské léčebně Ostrov u Macochy, příspěvková organizace
Adresa školy:	Ostrov u Macochy 363, Ostrov u Macochy 679 14
Jméno ředitelky:	Mgr. Blanka Šenkýřová
Kontakty:	
telefon	739 406 972, 516 444 370
e-mail	zsdl.ostrovum@seznam.cz
web	www.zsdl.net
IČO:	62076051
RED-IZO:	600 024 881
Zřizovatel:	Krajský úřad Jihomoravského kraje
	Odbor školství
	Žerotínovo nám. 3/5
	Brno 60l 82
	telefon 541 651 111 /ústředna/

2. PLATNOST DOKUMENTU

Školní vzdělávací program byl předán k projednání školské radě dne 28. 12. 2019.

Dokument nabývá platnosti 6. 1. 2020.

V Ostrově u Macochy dne 6. 1. 2020

.....

Ing. Ondřej Hudec, předseda školské rady

.....

Mgr. Blanka Šenkýřová, ředitelka školy

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Úplnost a velikost školy

Základní škola při Dětské léčebně Ostrov u Macochy, příspěvková organizace, je úplná škola s devíti postupnými ročníky.Má čtyři třídy se spojenými ročníky.

Škola má pronajatu od obce část budovy místní základní školy, která sousedí s areálem dětské léčebny (dále jen DL).

Kapacita školy je 45 žáků.

Škola zabezpečuje po dobu čtyř nebo třítýdenního léčebného pobytu na DL základní vzdělání žákům s nespecifickým onemocněním dýchacích cest.

Vybavení školy

Materiální

Materiální vybavení školy je na dobré úrovni – disponujeme učebnicemi a pracovními sešity, které se běžně na školách používají (zejména pro český jazyk a matematiku máme téměř všechny používané tituly).Vyučující využívají různost učebnic ke zpestření výuky,velmi často vytváří pro jednotlivé žáky pracovní listy k prohloubení či opakování učiva.

Učebnice,učební pomůcky a výukový software jsou průběžně doplňovány o nové tituly,stejně tak jako literatura pro další studium a práci žáků a pedagogů.Žáci mají možnost půjčovat si knihy k individuálnímu čtení.

Prostorové

Škola má pronajatu od obce část budovy místní základní školy, která sousedí s areálem DL. Sídlí ve sníženém přízemí budovy, kde se nachází kromě ředitelny a kabinetu učitelů učebny č. 1, 2, 3 a K, dále pak méně prostorná herna.

Učebny jsou světlé,čistě vytapetované nebo vymalované,ve všech je žákovský nábytek s nastavitelnou výškou.Vzhledem k vysokému počtu žáků alergiků nejsou ve třídách klasické tabule s křídami, ale tabule bílé pro psaní fixy.

Škola nemá svou vlastní kuchyni.Stravování je zajišťováno ŠJ Ostrov přímo v budově školy.Škola má dále k dispozici šatny a sociální zařízení.V areálu DL jsou škole k dispozici dvě kvalitní hřiště a dětský koutek s prolézačkami.

Technické

Učebny jsou vybaveny počítači s výukovými programy, se kterými žáci běžně při výuce pracují. V celé škole je k dispozici internetové připojení.

V rámci projektu EU peníze školám získala škola prostředky na nákup dvou interaktivních tabulí, později byla pořízena ještě třetí.

V rámci projektu EU Šablony 2 škola zakoupila deset tabletů, které se od září 2018 využívají ve výuce.

V kabinetě je multifunkční tiskárna, kterou využívají všichni pedagogičtí pracovníci, případně i žáci.

Po technické stránce škola disponuje též kvalitně vybavenou keramickou dílnou.

Hygienické

Prostory školy splňují hygienické požadavky.V učebnách se pravidelně větrá, denně probíhá úklid, denně je kontrolována teplota v místnostech.

O přestávkách mají žáci možnost volného pohybu ve školních prostorách. Mladší děti využívají hraní nebo stavění na koberci a v prostorách školní herny. Všichni žáci si mohou číst v odpočinkovém koutku, vyrobeném z paletnebo používat počítače ve třídách.

Pitný režim zajišťuje školní kuchyně nabídkou čaje a ostatních nápojů, které jsou žákům k dispozici na požádání ve školní jídelně.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitelka ačtyři učitelky. Ředitelka atři učitelky jsou kvalifikované avšechny navíc mají (nebo v v nejbližší době získají) kvalifikaci speciálního pedagoga.

Vedení školy klade velký důraz na další vzdělávání pedagogických pracovníků. Prioritními oblastmi DVPP jsou moderní metody v didaktice předmětů a práce s výpočetní technikou. Celý pedagogický sbor absolvoval školení 7A – 7krát o alergii a astmatu České iniciativy pro astma a ZŠDL je držitelem certifikátu Škola přátelská dětem s alergií a astmatem.

Pracovní kolektiv je v současné době stabilizovaný.Díky specifikům zařízení jsou učitelky flexibilní k množství témat při výuce i výběru vyučovacích metod. Pedagogický sbor dobře spolupracuje, panuje zde vzájemná komunikace a pozitivní klima. Pedagogové jsou moderní osobnosti mající přehled o současném světě, žáci je respektují. Práva a povinnosti pedagogických pracovníků jsou zakotveny ve školním řádu.

Charakteristika žáků

Do DL přijíždějí pacienti prakticky z celé republiky na tří nebo čtyřtýdenní léčebné pobyty. Často se opakovaně vrací.Jsou to převážně žáci z běžných základních škol. Jelikož jsou vytržení z výuky v kmenové škole, je naší hlavní snahou zajistit jim co nejvhodnější zapojení do výuky, kvalitní zvládnutí základního učiva a opakování spolu s upevňováním učiva z kmenové školy a také doplnění mezer v učivu, které u žáků vznikají kvůli častým absencím. To vše za pomoci metod, prostředků a forem vhodných pro žáky nemocné a oslabené.

Při výuce převládá individuální přístup k žákům. Výuka se řídí stabilním rozvrhem, který je možno po dohodě s ošetřujícím lékařem přizpůsobit režimu DL.

Práva a povinnosti žáků jsou zakotveny ve školním řádu.

Žáci ve škole setrvávají po dobu pobytu v dětské léčebně.

Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty

Zákonní zástupci žáků: Vzhledem ke specifikům školy se kontakt se zákonnými zástupci žáků a spolupráce s nimi omezuje převážně na příjezdový a odjezdový den. Rodiče mají možnost prohlédnout si školní prostory, seznámit se s budoucími učiteli svých dětí, probrat některé problémy, poskytnout informace o vzdělávacích potřebách dětí, zbavit se zbytečných obav. Potřebné informace nalézají na webových stránkách zsdl.net, často nás kontaktují telefonicky. Při odjezdu dítěte z DL obdrží osobní záznam žáka s hodnocením jeho práce a chováníve škole. Mají možnost ohodnotit naši práci prostřednictvím formuláře na webu zsdl.net. Ve školním řádu mají přesně vymezena svá práva a povinnosti.

Kmenové školy žáků: Školy poskytují informace o žácíchprostřednictvím dotazníku na webu zsdl.net. Tyto informace jsou hlavními podklady pro vzdělávání žáků na naší škole. Po ukončení pobytu dítěte v DL zasílá ZŠDL třídnímu učiteli kmenové školy osobní záznam žáka s hodnocením jeho práce a chováníve škole. Pedagogové z kmenových škol mají možnost zaslat hodnocení práce ZŠDL prostřednictvím formuláře na webu.

Zřizovatel: Na základě zákonných předpisů a směrnice Zásady vztahů JMK k PO škola podává potřebné informace a poskytuje součinnost dle požadavků zřizovatele.

Dětská léčebna se speleoterapií Ostrov u Macochy: Spolupráce je na velmi dobré úrovni, oba subjekty se vždy snaží najít společnou řeč v zájmu pacientů a vzájemně si vycházejí vstříc.

Školská rada: Školu zde zastupují třipedagogické pracovnice, zákonné zástupce žáků pak tři pracovnice DL. Dále školskou radu tvoří tři zástupci zřizovatele, mezi nimi i současný starosta Ostrova u Macochy, Ing. Ondřej Hudec, který je jejím předsedou. Školská rada je vedením školy informována o činnosti školy,jejích záměrech a dalším rozvoji, projednává a schvaluje dokumenty.

Mgr. Monika Tichá:V oblasti environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty škola spolupracuje s Mgr. Monikou Tichou, cestovatelkou, která dělá pro žáky přednášky o cestování, jiných světových kulturách a ochraně přírody.

Sdružení škol Moravského krasu CIRSIUM:Škola je součástí sdružení od srpna 2018. V rámci sdružení spolupracuje s ostatními školami zejména v oblastech vedení školy, DVPP a metodických porad učitelů.

Místní akční skupina MAS Moravský kras: Spolupráce se týká zejména financování některých aktivit školy prostřednictvím projektu MAP 2.

ZŠ a MŠ Ostrov u Macochy: Obě školy spolu sdílí jednu budovu a užívají některé prostory společně. Mezi školami jsou dobré vztahy založené na vzájemném respektu a toleranci.

Organizace školy a výuky

Žáci jsou rozděleni do čtyř tříd. Dvě třídy jsou na I. stupni a dvě třídy na II. stupni. Ve třídách jsou spojené ročníky. Z provozních a léčebných důvodů je 5. ročník mimořádně přiřazen ke II. stupni.
V případě nutnosti je možno toto uspořádání v jednotlivých turnusech měnit tak, aby bylo dosaženo co nejlepšího průběhu výchovně vzdělávacího procesu a naplnění vzdělávacích potřeb žáků.

Žáci v ZŠDL pracují na svých individuálních zadáních, při jejich výuce je uplatňován individuální přístup. Je důležité umožnit bezproblémový průběh léčebných procedur a zároveň optimálně využít čas vyčleněný pro výuku.

Z toho důvodu jsou žáci rozdělováni do tříd jednak na základě ročníku a stupně školní docházky, jednak na základě jiných skutečností, jako jsou zejména:

- léčebné procedury a rehabilitace, které žáci absolvují v dopoledních hodinách,

- počty žáků v jednotlivých ročnících (aby počty ve třídách byly vyrovnané).

Vyučování začíná v 8.00 a končí v 11.35. Vyučovací hodina trvá 45 minut. Přestávky mezi vyučovacími hodinami trvají 10 minut, svačinová přestávka trvá 15 minut. V mimořádných případech (pokud se opozdí ranní procedury na DL a žáci přijdou do školy později) je možno zkrátit přestávky mezi vyučovacími hodinami na 5 minut.

Vlastní hodnocení školy

Autoevaluace školy vychází z koncepce rozvoje školy. Sledují se zejména níže uvedené oblasti, a to průběžně. Všechny zjištěné nedostatky se neodkladně řeší. V intervalu jedenkrát za dva roky probíhá komplexní zhodnocení formou SWOT analýzy, na níž se podílejí všichni zaměstnanci školy.

OBLAST HODNOCENÍ	Vzdělávání a výchova
CÍLE	Zajistit poskytování kvalitního vzdělání žákům, jejich optimální osobní rozvoj, rozvoj samostatnosti, zvládnutí nové látky, upevnění dříve probraného učiva a doplnění mezer v učivu. Učit žáky vyhledávat informace a posuzovat, zda jsou relevantní a důvěryhodné. Vést žáky ke komunikaci a k chování v souladu s morálními principy, občanskými povinnostmi, právními normami a ochranou životního prostředí.
KRITÉRIA	Daří se s žáky probrat učivo zadané z kmenových škol? Chápou žáci novou látku a dokážou poznatky propojit s tím, co už znají, tvoří si logické souvislosti, doučili se dříve zameškané učivo? Zvykli si na větší míru samostatnosti při práci v ZŠDL, vyhledávat si informace a posuzovat, zda jsou relevantní a důvěryhodné? Jak komunikují žáci mezi sebou a s dospělými? Plní si žáci své povinnosti, chovají se slušně? Jaké mají názory na ochranu životního prostředí, dodržování právních norem a morálních principů? Jak hodnotí práci ZŠDL žáci, zákonní zástupci žáků, pedagogové z kmenových škol, pracovníci DL?
NÁSTROJE	-průběžné sledování chování žáků a výsledků jejich vzdělávání -rozhovory se žáky, rodiči, pracovníky DL - dotazník spokojenosti s kvalitou výuky na www.zsdl.net

	-kontroly ČŠI
INTERVAL	průběžně
OBLAST HODNOCENÍ	Podmínky ke vzdělávání - prostorové
CÍLE	Zajistit vhodné prostory vzhledem k počtu žáků a pedagogů a k jejich činnostem a potřebám vyplývajícím z realizace ŠVP: -prostory pro výuku -pro hygienu -pro pedagogy a jejich přípravu -pro uskladnění materiálu
KRITÉRIA	Jsou prostory dostatečné z hlediska počtu i velikosti pro všechny probíhající činnosti? Působí školní prostory pozitivně na výchovu a vzdělávání žáků?
NÁSTROJE	-monitorování výuky a činností žáků ve stávajících prostorách -rozhovory s učiteli a žáky -jednání s vlastníkem budovy
INTERVAL	průběžně
OBLAST HODNOCENÍ	Podmínky ke vzdělávání - materiální
CÍLE	Zajistit potřebné: -vybavení učeben -vybavení všech dalších prostor školy -estetický vzhled a účelnost -vybavení učebnicemi, pomůckami, informační a komunikační technikou -vybavení dostačujícím počtem hygien. zařízení
KRITÉRIA	Odpovídá materiální vybavení školy potřebám výuky a práce pedagogů? Odpovídá vybavení současným standardům? Má estetický vzhled školy pozitivní vliv na výchovně vzdělávací práci? Má škola všechny potřebné učebnice a disponuje dostatečným počtem učebních pomůcek? Je ICT vybavení školy a internetová konektivita na potřebné úrovni?
NÁSTROJE	-monitorování výuky a činností žáků se stávajícím materiálním vybavením -rozhovory s učiteli a žáky -sledování aktuálních trendů - jednání se zřizovatelem -zapojení školy do projektů
INTERVAL	průběžně

OBLAST HODNOCENÍ	Podmínky ke vzdělávání - hygienické a bezpečnostní
CÍLE	Vytvořit optimální rozvrh hodin a denní režim tak, aby vyhovoval jak potřebám výuky, tak potřebám léčby a rehabilitace. Zajistit a udržovat: -potřebnou úroveň bezprašnosti a čistoty prostor pro výuku, práci a odpočinek žáků i pedagogů -vhodný pitný, stravovací a pohybový režim žáků Zajistit vhodné osvětlení ve třídách a na chodbách. Předcházet úrazům. Zajistit ochranu žáků před sociálně patologickými jevy.
KRITÉRIA	Jsou ze strany DL nebo vyučujících požadavky na úpravu rozvrhu nebo denního režimu? Odpovídá režim vyučování potřebám léčby a rehabilitace? Vyhovují prostory nárokům na výuku a odpočinek žáků s astmatem a alergiemi? Jsou žáci dostatečně chráněni před úrazy? Mají žáci vhodný stravovací a pitný režim? Mají žáci dostatečný pohybový režim? Jsou prostory dostatečně osvětlené? Daří se udržovat nízká prašnost? Je udržována čistota prostor? Jsou žáci dostatečně poučeni o bezpečnosti ve škole i mimo školu? Je zpracována dokumentace BOZP? Jsou zabezpečeny předměty a zařízení proti neodborné manipulaci, je zajištěno, aby nedošlo k úrazům? Jsou žáci chráněni před projevy šikany a jinými nežádoucími jevy?
NÁSTROJE	-jednání s vedením DL -průběžné sledování stavu -dodržování dohledů -rozhovory se žáky - kontrola úklidu -kontrola zápisů v TK o poučení o bezpečnosti
INTERVAL	-začátek školního roku a pak průběžně
OBLAST HODNOCENÍ	Personální
CÍLE	Zajistit kvalifikovaný a stabilní tým pedagogických i provozních zaměstnanců, vytvářet pozitivní klima školy, podporovat vzájemnou spolupráci. Rozvíjet potenciál pedagogů vhodně volenou skladbou DVPP a námětů k samostudiu, podporovat sdílení poznatků v rámci kolektivu.

	Podporovat pedagogy ve snaze o zavádění nových metod výuky. Motivovat pracovníky v případě nutnosti k práci nad rámec povinností.
KRITÉRIA	Je tým stabilní? Plní každý pracovník svoje povinnosti? Účastní se pedagogové DVPP, sdílejí nové poznatky a využívají je v praxi? Jsou pracovníci ochotni v případě potřeby vykonávat práci nad rámec svých povinností?
NÁSTROJE	-sledování práce zaměstnanců, hospitační činnost -roční vyhodnocování plánu DVPP -rozhovory se zaměstnanci - dotazník spokojenosti s kvalitou výuky na www.zsdl.net
INTERVAL	-tvorba a vyhodnocení plánu DVPP - 1x ročně -ostatní průběžně
OBLAST HODNOCENÍ	Vedení školy
CÍLE	Zajistit bezproblémový chod školy v oblasti: -vzdělávání a výchovy -součinnosti se zřizovatelem -spolupráce s DL -rozpočtu a financování -hospodaření s majetkem -vedení povinné dokumentace - BOZP, GDPR -koordinace všech oblastí práce školy
KRITÉRIA	Probíhá činnost školy ve výše uvedených oblastech bez problémů a v souladu se zákonnými normami? Jsou ze strany nadřízených orgánů, DL, kontrolních orgánů, zákonných zástupců žáků nebo žáků podněty ke změnám a zlepšení?
NÁSTROJE	-kontrolní činnost ředitele školy -komunikace s nadřízenými orgány, pracovníky DL, zákonnými zástupci žáků a žáky -výsledky kontrol a inspekcí
INTERVAL	-průběžně

4. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHOPROGRAMU

Zaměření školy

Školní vzdělávací program Základní školy při Dětské léčebně Ostrov u Macochy vychází z cílů základního vzdělávání a klíčových kompetencí RVP ZV, dále z analýzy vlastních možností a schopností pedagogického sboru. Klade důraz na individuální rozvoj každého žáka a při jeho vzdělávání vychází z ŠVP jeho kmenové školy (prostřednictvím dotazníku na www.zsdl.net). Vzhledem ke specifickému zaměření školy (zejména nadřazenosti lékařské péče nad vzděláváním) se škola řídí při tvorbě školního vzdělávacího programu Informací MŠMT o postavení škol při zdravotnických zařízeních a z Opatřením ministryně školství, mládeže a tělovýchovy č.j. 24 653/2006-24: „Ředitel školy nebo školského zařízení může upravit školní vzdělávací program, případně organizaci vzdělávání obecně stanovenou v RVP ZV, podle konkrétních podmínek, vzdělávacích potřeb a možností žáků."

Ve škole převládá individuální výuka a je respektována osobnost, preferovaný styl učení i pracovní tempo každého žáka.Důležitá je komunikace mezi žákem a učitelem. Žáci dostávají jasné a srozumitelné pokyny,nebojí se zeptat v případě,že něčemu nerozumí. Klidná a vstřícná atmosféra třídy napomáhá přátelskému vztahu mezi učitelem a žákem, založenému na vzájemné důvěře.Žáci pracují s vlastními učebnicemi a pracovními sešity, procvičují učivo na počítačích, interaktivních tabulích nebo v materiálech naší školy.

Před příjezdem žáka na léčebný pobyt vyplňuje učitel z kmenové školy dotazník. Uvádí důležité informace o žákovi, o rozsahu učiva na dobu pobytu v DL,o tom, zda byly u žáka diagnostikovány poruchy učení, o přiznaných podpůrných opatřeních a pod.Díky tomuje možnosestavit pro žáka plán výuky se zohledněním všech jeho vzdělávacích potřeb a zajistit, aby se žák po návratu domůsnáze začlenil do výuky v kmenové škole.

Obecně – cíle základního vzdělávání a klíčové kompetence

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

V základním vzdělání se proto usiluje o naplňování těchto cílů:

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními

- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti.

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souhrnem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence občanské
- kompetence pracovní

ZŠDL svou činností přispívá k dlouhodobém procesu osvojování klíčových kompetencí u každého žáka.

VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

VZŠDL se snažíme rozvíjet jednotlivé kompetence stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Navazujeme na již vytvořené a snažíme se seznámit žáky s něčím novým prostřednictvím společných postupů, které jsou uplatňovány všemi pedagogy při výuce i mimo ni.

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělání žák:

Vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení.

Vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě.

Operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislosti, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy.

Samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti.

Poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich.

Strategie učitele:

Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětluje smysl a cíl učení a posiluje pozitivní vztah k učení.

Podporuje zvídavost a rozvíjí samostatnost a tvořivost.

Podporuje různé přijatelné způsoby dosažení cíle.

Učí žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost.

Uplatňuje individuální přístup k žákovi.

Dbá na znalost a správné používání pojmů, termínu, symbolů a znaků.

Využívá mezipředmětové vztahy a dbá na návaznost učiva.

Pomáhá spojovat získané informace s praxí.

Napomáhá s tříděním informací, vyhledávání společného.

Motivuje žáky a vytváří prostor pro využívání pomůcek.

Motivuje k učení, cíleně se snaží vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení.

Při hodnocení používá ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.

Učí práci s chybou.

Učí trpělivosti, povzbuzuje.

Podporuje používání cizího jazyka a výpočetní techniky ve vyuč. předmětech.

Umožňuje žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěr.

Ve výuce zřetelně rozlišuje základní učivo a učivo rozšiřující.

Učitel jde příkladem:Neustále si dalším vzděláváním rozšiřuje svůj „pedagogický obzor“.

<u>Kompetence k řešení problémů</u>

Na konci základního vzdělávání žák:

Vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudků a zkušeností.

Vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému.

Samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, při řešení problémů užívá logické, matematické a empirické postupy.

Ověřuje prakticky správnost řešení problémů.

Kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.

Strategie učitele:

Učí žáky nebát se problémů (problém není hrozba, ale výzva).

Podporuje různé přijatelné způsoby řešení.

Podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení.

Podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů.

Umožňuje žákům přístup k informačním zdrojům.

Vytváří prostor pro samostatnou práci.

Zadává adekvátní úkoly.

Třídí se žáky základní informace o problému.

Vytváří bezpečné klima.

Učí žáky sebehodnocení.

Nabízí možnosti řešení, pomáhá vybírat vhodné postupy.

Učí žáky samostatnosti, sebeovládání, respektování názoru druhé osoby.

Učí žáky pochopit přebírání zodpovědnosti za svá rozhodnutí.

Seznamuje žáky s obecně platnými normami.

Učí žáky vnímat situace, snažit se najít problém.

Učitel jde příkladem:Učí se sám lépe, s rozumem a nadhledem řešit problémové situace ve škole.

<u>Kompetence komunikativní</u>

Na konci základního vzdělávání žák:

Formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu,vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu.

Naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje.

Rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení do společenského dění.

Využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Strategie učitele:

Učí žáky srozumitelné a pečlivé artikulaci a výstižnému vyjádření myšlenek.

Dbá o kulturu řeči.

Netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy žáků.

Napomáhá rozvíjet slovní zásobu a vyjadřovat se vlastními slovy.

Vede se žáky řízený rozhovor.

Stanovuje s žáky pravidla diskuse.

Učí žáky naslouchat druhým jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.

Učí žáky vyslechnout a respektovat názor druhých.

Objasňuje žákům nedorozumění při komunikaci.

Učí žáky asertivnímu chování a nonverbální komunikaci.

Rozvíjí u žáků schopnost dávat najevo svá rozhodnutí.

Definuje se žáky jejich práva i práva druhých.

Vysvětluje pravidla diplomacie.

Prověřuje čtenářské dovednosti.

Ověřuje si porozumění čtenému textu, podporuje u žáků kladný vztah k literatuře.

Dbá na dodržování správných návyků při výuce čtení a psaní.

Motivuje žáky k zaznamenání myšlenek.

Rozvíjí u žáků slovní zásobu.

Povzbuzuje žáky při prezentaci písemného projevu.

Připravuje žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.

Důsledně vyžaduje dodržování pravidel stanovených ve školním řádu.

Učitel jde příkladem:

Profesionálně přistupuje ke komunikaci se žáky, rodiči, zaměstnanci školy i širší veřejností

Otevřeně komunikuje na „kulturní úrovni“, své názory opírá o logické argumenty.

Netoleruje pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní“ jednání.

Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentuje na veřejnosti.

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělání žák:

Otevřeně komunikuje na „kulturní úrovni“, své názory opírá o logické argumenty.

Netoleruje pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní“ jednání.

Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentuje na veřejnosti.

Účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce.

Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá.

Přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.

Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

Strategie učitele:

Podporuje individuální a skupinovou výuku a kooperativní vyučování.

Učí žáky pracovat v týmech, učí je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.

Rozvíjí schopnost u žáků zastávat v týmu různé role.

Vytváří zdravé klima v kolektivu.

Podporuje a oceňuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.

Upevňuje v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle, podporuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.

Učí žáky uvědomovat si vlastní přednosti a nedostatky.

Posiluje sebedůvěru žáků a vede je k reálnému sebehodnocení.

Odsuzuje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.

Průběžně monitoruje sociální vztahy ve třídě, skupině.

Učí žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, mezi žáky a učiteli.

Důsledně vyžaduje dodržování společně dohodnutých pravidel chování.

Učitel jde příkladem:

Podporuje spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektuje práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních.

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

Respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí.

Chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu.

Rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích ohrožujících život a zdraví člověka.

Respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit.

Chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.

Strategie učitele:

Netoleruje sociálně patologické projevy chování (užívání návykových látek, šikana, vandalismus, kriminalita mládeže).

Netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.

Netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy žáků.

Netoleruje žádnou podobu (aktivní, pasívní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů.

Pomáhá pochopit důležitost pomoci a solidarity.

Vede žáky k pochopení našich státních symbolů, k vlastenectví.

Důsledně dbá na dodržování pravidel chování.

Seznamuje žáky s jejich právy a povinnostmi a dbá na jejich dodržování.

Seznamuje žáky se zdravým životním stylem.

Rozvíjí u žáků spoluzodpovědnost za kvalitu životního prostředí.

Vytváří návyky a rozvíjí postoje vedoucí k ochraně životního prostředí,vysvětluje žákům problematiku ekologie, využívá informační zdroje.

Učí žáky sebeúctě a úctě k druhým lidem.

Problémy řeší věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti.

Kázeňské přestupky řeší individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního potrestání nepřipouští.

V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňuje prvky pozitivní motivace.

Je vždy připraven komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.

Učitel jde příkladem:

Respektuje právní předpisy, vnitřní normy školy.

Plní příkladně své povinnosti.

Respektuje osobnost žáka a jeho práva.

Buduje přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole.

Chová se k žáků, jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přeje, aby se oni chovali k němu.

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky.

Přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot.

Využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření.

Strategie učitele:

Vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci – kvalitně odvedenou práci vždy pochválí, žádnou práci netrestá, při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí.

Seznamuje žáky se základními pracovními materiály a nástroji.

Vysvětluje možnosti používání pracovních nástrojů vzhledem k daným materiálům.

Učí žáky základním pracovním dovednostem, operacím a postupům.

Spojuje teorii s praxí.

Vede žáky k pořádků, podporuje a rozvíjí estetiku.

Zdůrazňuje význam komunikativních dovednosti při kolektivní práci, v mezilidských vztazích.

Důsledně vede žáky k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků.

Různými formami seznamuje žáky s různými profesemi.

Cíleně motivuje žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia.

Učitel jde příkladem:

Příkladně si plní své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku,..).

Dodržuje dané slovo.

Váží si své profese.

Svoji školu a svoji profesi pozitivně prezentuje před žáky, rodiči i širší veřejností.

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných

V základní škole při dětské léčebně v Ostrově u Macochy se vzdělávají žáci se zdravotním oslabením (nemoci horních cest dýchacích, průduškové astma, alergie). Někteří z nich trpí také různými dalšími typy postižení – především jde o specifické vývojové poruchy učení a chování, vyskytnou se i postižení sluchová, zraková. Všichni tito žáci jsou na naší škole integrováni do běžných tříd. Zde jsou jim vytvářeny podmínky pro jejich úspěšné vzdělávání a uspokojování jejich speciálních vzdělávacích potřeb – vhodná organizace výuky, zohlednění druhu, stupně a míry postižení při hodnocení, vypracování optimálníhoosobního plánu práce v ZŠDL, umožnění používání kompenzačních pomůcek, umožnění a uplatnění alternativních forem komunikace, respektování zdravotního stavu žáka.

Setkáváme se zde i s nadanými a mimořádně nadanými žáky.

Základní vzdělávání všech výše uvedených žáků vyžaduje odbornou připravenost pedagogických pracovníků. Tuto podmínku na naší škole splňujeme. Z pětivyučujících jsou (nebo v nejbližší době budou)čtyři vystudovaní speciální pedagogové.

Při tvorbě plánů práce a posuzování možností jednotlivých žáků se vychází z informací, které zasílá prostřednictvím dotazníku kmenová škola žáka, z informací od zákonných zástupců a pracovníků DL.

Vzdělávací program školy je nastaven tak, aby umožňoval rozvoj každého žáka ve prospěch jeho osobního maxima.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory

Vzhledem ke krátké době pobytu žáků se plány pedagogické podpory v ZŠDL netvoří. Žáci pracují podlesvých osobních plánů práce, které jim tvoří vyučující jednotlivých předmětů na základě informací z dotazníků vyplněných jejich kmenovými školami, informací od zákonných zástupců a pracovníků DL.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu

Vzhledem ke krátké době pobytu žáků se individuální vzdělávací plányv ZŠDL netvoří. Žáci pracují podle svých osobních plánů práce, které jim tvoří vyučující jednotlivých předmětů na základě informací z dotazníků vyplněných jejich kmenovými školami, zejména podle informací o rozsahu zadaného učiva a očekávaných výstupech v jednotlivých předmětech.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů

Při zabezpečování vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných škola spolupracuje zejména s kmenovými školami jednotlivých žáků, zákonnými zástupci a pracovníky DL.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných

V oblasti organizace výuky

- individuální výuka, střídání forem a činností během výuky

V oblasti metod výuky

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků, metody a formy práce umožňující častější kontrolu, důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu, respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů.

Vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení a chování

Vychází vždy z konkrétního zjištění a popisu speciálních vzdělávacích potřeb a možností těchto žáků,v zásadě se ale vzdělávací proces neodlišuje od vzdělávání ostatních. Výukavšech žáků, a tedy i žáků se specifickými poruchami učení je vždy individuální. Je potřeba podporovat schopnost koncentrace, vhodným způsobem usměrňovatpřípadnou hyperaktivitu a impulzivní jednání, které často poruchy učení provázejí.

U žáků s poruchami chování škola zajistí možnost změn v uspořádání třídy, nabídne širší možnosti pracovního a jiného vyžití k uvolnění psychického a fyzického napětí, dbá na dodržování stanoveného režimu dne, spolupracuje s pracovníky DL.

Žákům je zajištěna individuální péče. Je respektováno jejich pracovní tempo. Je dodržována pravidelná relaxace, časté přestávky. Snažíme se o odstranění rušivých vlivů a navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci.

Velmi důležitý je jednotný přístup všech vyučujících – kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků, podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky nesrovnávat s ostatními.

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Žáci nadaní a mimořádně nadaní pracují podle osobních plánů práce sestavených při nástupu do ZŠDL na základě informací z kmenových škol a od zákonných zástupců. Podle jejich individuálních schopností jim vyučující zadávají rozšiřující úkoly (obtížnější varianty cvičení, pracovní listy na rozvíjení mezipředmětových vztahů, logiky a kreativity, problémové úlohy nad rámec základního učiva, samostudium a samostatné vyhledávání informací potřebných pro vypracování úkolů, referáty).

Učitelé respektují osobnostní zvláštnosti těchto žáků, volí takový styl výuky, který umožňuje rozvoj jejich potenciálu.

Pro žáky s výtvarným či hudebním nadáním je k dispozici keramická dílna, zkoušejí malbu na hedvábí, tvoří dekorace z proutí a jiných přírodních materiálů, hudebníci mají možnost využít školní hudební nástroje (klávesy, kytary, ukulele, ozvučné kameny, flétny a mnoho dalších včetně nástrojů, které si sami vyrábějí v hodinách Hudebních a výtvarných praktik). Všichni žáci společně vyrábějí dekorace a nacvičují hudebně - dramatické pásmo, které na konci pobytu předvádí rodičům, učitelům a pracovníkům DL.

Průřezová témata

Průřezová témata reprezentují ve školním vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů.

Výčet všech průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova(OSV)
Tematické okruhy:
- OSOBNOSTNÍ ROZVOJ
rozvoj schopností poznávání
sebepoznání a sebepojetí
seberegulace a sebeorganizace
psychohygiena
kreativita
- SOCIÁLNÍ ROZVOJ
poznávání lidí
mezilidské vztahy
komunikace
kooperace a kompetice
- MORÁLNÍ ROZVOJ
řešení problémů a rozhodovací dovednosti
hodnoty,postoje,praktická etika

Výchova demokratického občana(VDO)
Tematické okruhy:
Občanská společnost a stát
Občan, občanská společnost a stát
Formy participace občanů v politickém životě
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)
Tematické okruhy:
Evropa a svět nás zajímá
Objevujeme Evropu a svět
Jsme Evropané

Multikulturní výchova(MKV)
Tematické okruhy:
Kulturní diference
Lidské vztahy
Etnický původ
Multikultularita
Princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova(EV)
Tematické okruhy:
Ekosystémy
Základní podmínky života
Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova(MDV)
Tematické okruhy:
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Stavba mediálních sdělení
Vnímání autora mediálních sdělení
Fungování a vliv médií ve společnosti
Tvorba mediálních sdělení
Práce v realizačním týmu

Začlenění průřezových témat do výuky v ZŠDL

Předmět / **Ročník**	ČJ	M	AJ	PRV	VL	Z	D	PŘV	PŘP	HVP
1.	OSV MKV EV MDV VDO	OSV	-	OSV EV MKV	-	-	-	-	-	OSV VDO EGS MKV EV MDV
2.	OSV MKV EV MDV VDO	OSV EV	-	OSV EV MKV	-	-	-	-	-	OSV VDO EGS MKV EV MDV
3.	OSV, MKV, EV MDV VDO	OSV MKV	OSV MKV EGS EV MDV	VDO OSV EV MKV EGS	-	-	-	-	-	OSV VDO EGS MKV EV MDV
4.	OSV MKV EV	OSV MKV	OSV MKV EGS	-	-	-	-	OSV EV EGS	-	OSV VDO EGS

	MDV VDO		EV MDV					VDO MKV		MKV EV MDV
5.	OSV MDV MKV VDO EV EGS	OSV	OSV MKV EGS EV MDV	-	OSV MDV MKV EGS EV VDO	-	-	OSV EV VDO MKV	-	OSV VDO EGS MKV EV MDV
6.	OSV MDV MKV VDO EV EGS	OSV EV	OSV MKV EGS EV VDO MDV	-	-	OSV MDV MKV EGS EV VDO	MKV EGS OSV VDO MDV EV	-	OSV EV	OSV VDO EGS MKV EV MDV
7.	OSV MDV MKV VDO EV EGS	OSV EV EGS	OSV MKV EGS EV VDO MDV	-	-	OSV MDV MKV EGS EV VDO	MKV EGS OSV VDO MDV EV	-	OSV EV	OSV VDO EGS MKV EV MDV
8.	OSV MDV MKV VDO EV EGS	OSV EV	OSV MKV EGS EV VDO MDV	-	-	OSV MDV MKV EGS EV VDO	MKV EGS OSV VDO MDV	-	OSV EV MKV	OSV VDO EGS MKV EV MDV
9.	OSV MDV MKV VDO EV EGS	OSV VDO EGS EV	OSV MKV EGS EV VDO MDV	-	-	OSV MDV MKV EGS EV VDO	MKV EGS OSV VDO MDV EV	-	OSV EV	OSV VDO EGS MKV EV MDV

Tematické okruhy průřezových témat jsou uvedeny v části Vzdělávací obsahy u jednotlivých předmětů a ročníků.

Průřezovým tématem a zároveň prioritou školy je environmentální výchova. Mimo jiné nás k tomu vede umístění dětské léčebny a naší školy přímo v centru CHKO Moravský kras. Chceme,aby dětí přijíždějící na léčení poznaly krásy našeho regionu,aby se naučily chránit naše přírodní bohatství a životní prostředí celkově.Přispíváme k tomu,aby si vytvářely kladné životní hodnoty.Ochrana přírody

a životního prostředí je nedílnou součástí výuky prvouky, ale je zdůrazňována také ve výuce ostatních předmětů a při aktivitách ve školní herně. Každoročně slavíme Den Země. V hodinách českého jazyka v rámci čtení s porozuměním zařazujeme materiály zaměřené na ochranu přírody a využíváme četby pověstí z Moravského krasu. Dále spolupracujeme s Mgr. Monikou Tichou, která v závěru každého léčebného pobytu připravuje přednášky s environmentální a cestovatelskou tématikou.

5. UČEBNÍ PLÁN

Vzhledem ke specifikům školy je učební plán redukovaný a upravený

- dle zdravotního stavu žáků
- dle časového rozsahu výuky povoleného ošetřujícím lékařem
- dle časové náročnosti léčebného režimu

Z provozních důvodů je v ZŠDL 5.ročník mimořádně přiřazen ke 2.stupni.

Učební plán pro 1.stupeň (1. - 4.roč.)

Vzdělávací oblast	**Vzdělávací obory**	**Počet vyuč. hodin za týden**			
		1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	5	5	5	5
	Anglický jazyk	-	-(1)*	1	1
Matematika a jejíaplikace	Matematika	5	5	5	5
Člověk a jeho svět	Prvouka	1(2*)	1(2*)	1	-
	Vlastivěda	-	-	-	1
Umění a kultura	Hudební a výtvarná praktika	8 (3*)	8 (3*)	8 (3*)	8 (3*)
Celkem na 1. stupni odučeno hodin		32 (+0-2 hodiny na DL s nemocnými žáky)			

* Počet hodin vždy závisí na tom, jestli se jednotliví žáci v kmenové škole učí angličtinu a také jaké procedury mají naordinované. Proto se mohou počty hodin předmětů u žáků lišit.

V případě, že jsou žáci 4. ročníku z organizačních důvodů mimořádně zařazeni do některé třídy II. stupně, jejich učební plán je stejný jako učební plán 5. ročníku.

Učební plán pro 2.stupeň (5. - 9.roč.)

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obory	Počet vyuč. hodin za týden				
		5.roč.	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	5	4	4	4	4
	Anglický jazyk	4	4	4	4	4
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	4	4
Člověk a jeho svět	Vlastivěda	1	-	-	-	-
	Dějepis	-	1	1	1	1
Člověk a příroda	Přírodověda	1	-	-	-	-
	Přírodopis	-	1	1	1	1
	Zeměpis	-	1	1	1	1
Umění a kultura	Hudební a výtvarná praktika	5 (0*)	5(0*)	5(0*)	5(0*)	5(0*)
Celkem vyučovacích hodin v ročnících		20 (15*)	20 (15*)	20 (15*)	20 (15*)	20 (15*)
Celkem na 2.stupni odučeno týdně		35(+0-2 hodiny na DL s nemocnými žáky)				

(*) Hodin Hudebních a výtvarných praktik se účastní pouze žáci, kteří nemají naordinovány dopolední léčebné procedury.

Učitelky navíc podle potřeby a po domluvě s pracovníky dětské léčebny docházejí každá na jednu hodinu týdně vyučovat nemocné děti na DL.

6. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Podrobně rozpracovaná pravidla pro hodnocení žáků tvoří samostatnou část školního řádu, se kterým jsou žáci seznámeni v úvodních hodinách.

Jsou k nahlédnutí na www.zsdl.net nebo v ředitelně školy.

Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu a chování žáka informováni kdykoliv na požádání.

Obecné zásady hodnocení

Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení. Na ZŠDL je hodnocení slovní. Vysvědčení se nevydává. Probíranou látku, hodnocení výsledků vzdělávání žáka a jeho chování zapisují třídní učitelé do osobních záznamů. Tyto se v den odjezdu žáka z DL předávají pro informaci zákonným zástupcům a jejich prostřednictvím se odesílají na kmenové školy žáků. Kopie se zakládají v ZŠDL.

Závěrečné hodnocení výsledků vzdělávání a chování je slovní. Při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáků na ZŠ DL se uplatňuje průběžná klasifikace známkováním, která může být doplněna slovním komentářem. Všechny vypracované úkoly a známky jsou zapsány v sešitě (pracovním sešitě). Známky za vypracovaná cvičení mají hlavně motivační charakter, informují žáka o tom, jak se mu úkol podařil nebo jestli má zlepšit přístup k práci.

Při hodnocení a při průběžné klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi, zohledňuje fakt, že žák je v cizím prostředí a pracuje jiným způsobem, než je zvyklý z kmenové školy.

S chybami, kterých se žák dopustil, se dále pracuje, chyby jsou nedílnou součástí procesu zvládání učiva a práce s nimi je příležitostí k dalšímu rozvoji žáka.

Podklady pro hodnocení výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:
- soustavným diagnostickým pozorováním žáka
- soustavným sledováním výkonů žáka
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, didaktické testy)
- analýzou výsledků činnosti žáka
- rozhovory se žákem

Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni jednak v osobním záznamu, jednak kdykoliv na požádání.

Zásady pro hodnocení chování ve škole a na akcích pořádaných školou

Škola hodnotí žáky za jejich chování ve škole a při akcích pořádaných školou.Kritériem pro hodnocení chování je dodržování pravidel slušného chování (školní řád) během pobytu v ZŠDL.

Všechny projevy porušování pravidel chování, agresivity, netolerance,šikany musí být okamžitě řešeny pedagogickým pracovníkem, kterývykonává dohled. O nevhodném, nepřijatelném a netolerantním chování jeinformována třídní učitelka a ředitelka školy.

O případném výchovném opatření rozhoduje ředitelka školy po projednánív pedagogické radě.

Při hodnocení chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka, k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.

Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informováni třídní učitelkou okamžitě v případě mimořádného porušení školního řádu. Jinak kdykoliv na požádání.

Zásady a pravidla sebehodnocení žáka

Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáka.Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.

Při sebehodnocení se žák snaží popsat:
- co se mu daří
- co mu ještě nejde
- jak bude pokračovat dál
- jestli cítí, že je schopen ještě se zlepšovat, a co může pro zlepšení udělat

Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky, aby se pokusil sám najít chyby a zároveň zdůvodnil, jak k nim došlo.Známky nejsou jediným prostředkem motivace.

Sebehodnocení se uplatňuje i při hodnocení chování žáka. Sebehodnocení nenahrazuje hodnocení žáka pedagogem, ale pouze doplňuje a rozšiřuje evaluační procesy a víceaktivizuje žáky.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Na ZŠDL se vyučují předměty, které mají převahu teoretického zaměření – český jazyk, matematika, angličtina, prvouka, přírodověda, přírodopis, vlastivěda, zeměpis, dějepis. Výjimkou jsou hudební a výtvarná praktika.

Při hodnocení a klasifikaci výsledků v těchto vyučovacích předmětech vychází vyučující z RVP a standardů základního vzdělávání a sleduje zejména:
- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalitu a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí
- kvalitu myšlení, především logiku, samostatnost a tvořivost
- aktivitu v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim
- přesnost, výstižnost a odbornou i jazykovou správnost ústního a písemného projevu
- kvalitu výsledků činnosti
- osvojení účinných metod samostatného studia

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat.
V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

<u>Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami</u>

Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.

Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci po předchozí přípravě, do hodnocených písemných prací není kombinován větší počet jevů, než je žák schopen zvládnout.

Při způsobu hodnocení a klasifikace žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení vyučující užívají různé formy(např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.)

V případě žáků se specifickými vývojovými poruchami učení je zohledněn druh poruchy a dává se přednost hodnocení toho druhu projevu, při němž se porucha projevuje nejméně.

7. UČEBNÍ OSNOVY

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Jazyková vzdělání a jazyková kultura je součástí celkové úrovně a vyspělosti člověka, vede žáka k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného a srozumitelného vyjadřování.

Žák se učí správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat mluvenou i psanou formou a uplatňovat výsledky svého poznání. Dovednosti a znalosti získané ve výuce českého jazyka a literatury využívá k úspěšnému dorozumívání s lidmi v různých komunikačních situacích, k začlenění do společnosti a k citlivému vnímání okolního světa i sebe sama, ale i při vzdělávání ve všech ostatních předmětech a při chápání přírodních i společenských skutečností.

Časové vymezení:

1. stupeň:Český jazyk a literaturase vyučuje jako samostatný předmět v 1. - 4. ročníku 5 hodin týdně. Z organizačních důvodů se od 2. ročníku výuka orientuje zejména na jazykovou složku předmětu. Podle časových možností - většinou jednou v průběhu turnusu - je zařazena hodina práce s literárním textem zaměřená na porozumění čtenému textu a na interpretaci informací získaných z jiných zdrojů (tabulky, grafy, mapy, internetové encyklopedie apod.).

2. stupeň: Český jazyk a literaturase vyučuje jako samostatný předmět v 5. ročníku 5 hodin týdně, v 6. - 9. ročníku 4 hodiny týdně. Z organizačních důvodů se výuka zaměřuje zejména na jazykovou složku předmětu, pouze v 5. ročníku je zařazena jedna hodina literatury týdně v rámci vyučovací hodiny LV/D. Podle časových možností - většinou jednou v průběhu turnusu - je u 6. - 9. ročníku zařazena hodina práce s literárním textem zaměřená na porozumění čtenému textu a na interpretaci informací získaných z jiných zdrojů (tabulky, grafy, mapy, internetové encyklopedie apod.).

Organizační vymezení:

Výuka probíhá v učebně číslo 1 nebo v učebně číslo 2.

Obsahové vymezení předmětu:

Jazyková výchova

Zvuková stránka jazyka– zásady správné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný),intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování).

Slovní zásoba a tvoření slov– slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov.

Tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov.

Skladba – výpověď a věta, stavba slova, pořádek slov ve větě, věta jednoduchá a souvětí, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu.

Pravopis –lexikální, tvaroslovný, skladební.

Obecné poučení o jazyce– čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyků, rozvrstvení národního jazyka, komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky).

Čtení – praktická technika čtení, pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu, věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové.

Mluvený projev– zásady dorozumívání (komunikační normy, komunikační situace), zásady kultivovaného projevu.

Písemný projev– základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, zraková hygiena), čitelná, přehledná technika psaní, na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech.

Vzdělávání v předmětu Literární výchova je zaměřeno:

- na čtení s porozuměním, interpretaci textů odpovídajících stupni čtenářské vyspělosti žáků (doplňující otázky k textu, kresba, písemná interpretace toho, co žáka nejvíce zaujalo, dokončení příběhu a podobně)

- osvojení základních literárních pojmů

- volné komunikaci mezi žákem a učitelem a mezi žáky navzájem na dané téma, zvyšování sebevědomí žáků

- formování osobnosti žáka v kultivovaného člověka

- k propojení literatury a dalších oblastí – příroda, životní prostředí, umělecká díla apod.

Žáci ve vyučování pracují s literárním textem, přičemž pozornost je kladena především na porozumění čtenému textu a na různé interpretaci v závislosti na ročníku. Pracují jak s knihami a s úryvky z knih, tak s dalšími informačními zdroji (encyklopedie, slovníky, časopisy, internet…). Učitel využívá kreativní formy práce, aby zvýšil zájem žáků o četbu (žáci mají možnost seznámit se se školní knihovnou a půjčovat si knihy, které si pak ve volném čase na léčebně čtou).

Vyučovací předmět Český jazyk je úzce spjat se všemi ostatními vyučovacími předměty (zejména matematika - čtení s porozuměním při řešení slovních úloh, angličtina - zvládnutí českého jazyka je jedním z předpokladů zvládnutí cizího jazyka, vlastivěda a dějepis - vývoj českého jazyka a literatury v návaznosti na historický vývoj našeho státu, zeměpis - učivo o slovanských jazycích, dialekty v rámci ČR, vazby na ostatní vyučované předměty se realizují také např. výběrem pracovních textů k jednotlivým učivům a ke čtení s porozuměním.

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO), Multikulturní výchova (MKV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), Mediální výchova (MDV) a Environmentální výchova (EV).

Metody a formy práce:

- výklad učiva, samostatná práce, skupinová práce, diskuze, četba, vyhledávání informací, práce s příručkami, s počítačem a na interaktivní tabuli, didaktické hry

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

žák směřuje:

- ke stálému zdokonalování čtení s porozuměním
- k potřebě získávat další informace, které využívá v procesu učení
- k vlastnímu hodnocení výsledků své práce a k diskuzi o nich
- k aktivnímu zapojení se do vyučovacího procesu
- k orientaci v terminologii předmětu a používání odborného názvosloví při komunikaci v hodinách

učitel:

- individuálně vytváří optimální vzdělávací cestu pro každého žáka
- vytváří ve třídě příjemnou atmosféru, snaží se, aby každý žák pocítil radost z úspěchu
- dává žákům možnost realizovat vlastní přístup a vlastní nápady při učení
- umožňuje žákovi pracovat vlastním tempem
- vede žáky ke čtení s porozuměním
- vede žáky k využívání výpočetní techniky, příruček, slovníků a dalších informačních zdrojů při řešení úkolů
- umožňuje žákům procvičovat probíranou látku formou počítačových programů a seznamuje je s programy, které je možno použít pro domácí procvičování látky
- vede žáky k sebehodnocení, poznání vlastních slabých a silných stránek a využití těchto znalostí při učení a řešení problémů
- závěrečné opakování látky probrané v jednotlivých turnusech realizuje zábavnou formou (soutěž družstev žáků)
- zdůrazňuje nutnost vzdělávat se celý život v závislosti na profesních požadavcích

Kompetence k řešení problémů

žák směřuje:

- k vnímání a pochopení problému, k promyšlení a naplánování způsobu jeho řešení
- ke vzájemné spolupráci s ostatními žáky při řešení problému
- k vyhledávání potřebných informací
- ke sledování vlastního pokroku při řešení problému
- ke schopnosti umět obhájit svůj způsob řešení problému

učitel:

- vede žáka k samostatnému přístupu k problému, promyšlení strategie řešení, samostatnému vyhledávání informací a prezentaci výsledku
- společně s žákem sleduje proces řešení problému
- pracuje s chybou, vede žáka k poučení se z chyb, kterých se dopustil, rozvíjí jeho logické myšlení

- seznamuje žáky s možnostmi získávání informací (příručky, encyklopedie, knihy, internet)
- umožňuje nezbytnou zpětnou vazbu formou individuální i skupinové diskuze
- umožňuje žákovi prezentovat svoje názory a návrhy
- vede žáky k aktivnímu zapojování se do skupinové práce

Kompetence komunikativní

žák směřuje:

- k výstižnému a kultivovanému písemnému a ústnímu projevu
- k naslouchání promluvám jiných lidí a vhodné reakci na ně
- k zapojování se do diskuze, k obhajování svého názoru

učitel:

- učí žáky vhodné formě komunikace v různých situacích, k diskuzi o problémech, užívání odpovídajících výrazových prostředků
- vede žáka ke kultivaci jeho mluvního projevu a potlačení vulgarizmů
- pěstuje u žáka schopnost naslouchat a vhodně reagovat na promluvy jiných lidí
- navozuje diskuze na aktuální témata

Kompetence sociální a personální

žák směřuje :

- ke spolupráci ve skupině při řešení problémů
- k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- k oceňování zkušeností druhých lidí
- k chápání nutnosti efektivně spolupracovat s druhými při řešení úkolu
- přispívá k upevnění mezilidských vztahů a dodržuje pravidla slušného chování
- k ovládání a řízení svého jednání

učitel:

- vytváří podmínky pro práci ve skupinách
- vede žáky k rozpoznání optimálnímu využití schopností každého člena skupiny
- objasňuje žákům nutnost přijmout odpovědnost za své činy i nutnost podřídit vlastní přání společnému cíli
- motivuje žáky ke snaze odstraňovat negativní jevy uvnitř skupiny
- vyžaduje dodržování norem slušného chování mezi žáky i ve vztahu žáka a učitele
- vhodnou formou odměn a trestů posiluje správné vzorce chování
- dává žákovi šanci k nápravě chyb
- vede žáky k vzájemné toleranci, ohleduplnosti a schopnosti pomoci si navzájem

Kompetence občanské

žák směřuje:

- k respektování druhých lidí a odmítání hrubého zacházení
- k respektování soukromého majetku
- k respektování a chránění národních tradic a kulturního dědictví
- k ochraně přírody

učitel:

- řeší s žáky projevy rasové nesnášenlivosti a důsledně tyto projevy odmítá
- dbá na to, aby žáci respektovali a chránili cizí majetek
- vede žáky k udržování pořádku a čistoty v jejich okolí
- posiluje jejich úctu k národním tradicím a kulturnímu dědictví

- vede žáky k ochraně přírody

Kompetence pracovní

žák směřuje:

- k plnění svých povinností a kladnému vztahu k práci
- ke schopnosti pracovat podle ústních i písemných pokynů
- k rozvoji hrubé i jemné motoriky
- ke schopnosti koncentrovat pozornost po celou dobu řešení úkolu
- ke schopnosti dokončit započatou práci
- ke znalosti a dodržování základních hygienických návyků při práci
- k dodržování bezpečnostních pravidel
- k povědomí o pracovních oborech a možnostech profesní orientace
- k úctě k práci jiných lidí

učitel:

- posiluje u žáka kladný vztah k práci
- seznamuje žáky s hygienickými zásadami a bezpečnostními pravidly a dbá na jejich dodržování
- dbá na rozvoj hrubé i jemné motoriky
- dbá na rozvoj žákovy samostatnosti a kreativity při práci
- vhodnou motivací podporuje jeho schopnost koncentrace a výdrž při řešení úkolů
- využívá moderní způsoby výuky jako například výklad učiva s využitím mentálních map nebo prezentace na interaktivní tabuli
- umožňuje žákům procvičovat probíranou látku mimo jiné i formou počítačových programů a digitálních učebních materiálů vytvořených v rámci projektu EU peníze školám pro práci na interaktivní tabuli (nabídku těchto materiálů průběžně rozšiřuje)
- seznamuje žáky s programy, které je možno použít pro domácí procvičování látky
- vede žáky ke zlepšování čtení s porozuměním a rozvíjí jejich schopnost pracovat s různými zdroji informací, tvoří výukové materiály zaměřené na rozvoj v této oblasti
- vede žáky k sebehodnocení, poznání vlastních slabých a silných stránek a využití těchto znalostí při učení a řešení problémů
- závěrečné opakování látky probrané v jednotlivých turnusech realizuje zábavnou formou (soutěž družstev žáků) opět s využitím interaktivní tabule a digitálních učebních materiálů
- učí žáky chránit výsledky práce jiných lidí
- hovoří s žáky o různých možnostech profesního uplatnění

Český jazyk a literatura 1. ročník

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
• plynule a s porozuměním čte jednoduchý text • pracuje podle mluvených a postupně i písemných pokynů přiměřených možnostem žáků • správně vyslovuje, dokáže opravit svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost • v krátkých mluvených projevech správně dýchá,	• přípravná cvičení sluchová a zraková • správné čtení písmen, slabik • čtení snadných slov, porozumění jejich významu • čtení krátkých vět • plynulé čtení, hlasité čtení ukázek ze

volí vhodné tempo řeči • učí se základní komunikační pravidla v rozhovoru • seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a podle nich vypráví jednoduchý příběh • osvojuje si základní hygienické návyky spojené se psaním • píše správné tvary písmen a číslic • píše a spojuje písmena ve slabiky a slova • převádí slova a věty z podoby mluvené do podoby psané • kontroluje vlastní písemný projev	slabikáře, čítanek, časopisů • orientace v textu, vyhledávání slov, odpovědí na otázky vyprávění pohádek, práce s obrázkovou osnovou • vedení jednoduchého rozhovoru • sdělování krátkých zpráv • pozdrav, oslovení, omluva, prosba, poděkování, přání k narozeninám, pozdrav z léčebny • základní hygienické návyky: sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, umístění sešitu a jeho sklon, zacházení s grafickým materiálem • činnosti a přípravné cviky pro uvolňování ruky k psaní a kresebné cviky velkých tvarů • psaní jednotlivých prvků písmen a číslic (čáry, oblouky, zátrhy, ovály, kličky, vlnovky) • orientace v liniatuře, individuální použití pomocné liniatury • poznávání a osvojování psané podoby písmen, slabik, slov • psaní krátkých slov a jednoduchých vět • opisování podle předlohy, přepisování, diktát, autodiktát • psaní velkých počátečních písmen vlastních jmen a prvního slova věty • vytváření základů rukopisu s důrazem na čitelnost, úhlednost, a celkovou úpravu písemného projevu

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
• rozlišujeme zvukovou a grafickou podobu slova • odlišuje dlouhé a krátké samohlásky • v jednoduchých případech porovnává významy slov (slova opačného, podobného nebo stejného významu) • v jednoduchých příkladech třídí slova podle významu (děj, věc, okolnost, vlastnost) • v jednoduchých případech dělí slova na slabiky	• rozlišování vět, slov, slabik a hlásek z hlediska potřeb čtení a psaní • rozlišování malých, velkých, tištěných a psaných písmen • sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek (krátké, dlouhé), souhlásek a souhláskových skupin • skládání slov • věty - doplňování vět, skládání vět ze slov, tvoření vět • významy slov (jednoduché příklady slov opačného významu, podobného nebo stejného významu, slova souřadná)

	třídění slov podle významu (jednoduché příklady - děj, věc, vlastnost)

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
• čte ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • recituje zpaměti kratší básnický text • rozliší prózu od verše • vyjadřuje své pocity z přečteného textu přiměřeně věku • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	• poslech literárních textů (povídky ze života dětí, pohádky) • rozpočitadla, hádanky, říkadla, přísloví • básně pro děti a o dětech • přednes říkadel a básní • poznávání postav z pohádek a z povídek ze života dětí • hodnocení vlastností postav • vyjadřování svých pocitů z četby • seznámení se základními literárními pojmy (rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, povídka, loutkové divadlo, maňáskové divadlo, básník, spisovatel, kniha, časopis, ilustrace, sloka, verš, rým

Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace	- utváření praktických životních dovednosti a hledání vlastní cesty ke spokojenému životu a kvalitním mezilidským vztahům
MKV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikultularita Princip sociálního smíru a solidarity	- rozmanitost kultur, respekt, solidarita a spolupráce s jinými lidmi
MDV Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	- využití médií, vztah médií a reality
EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	- životní prostředí, příroda
VDO Občanská společnost a stát	- občanská společnost a škola, výchova k demokratickému myšlení v rámci třídního kolektivu

Český jazyk a literatura 2. ročník

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
• poznává věty v písemném i mluveném projevu a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky • dodržuje pořádek slov ve větě • rozeznává věty podle postoje mluvčího	• věta: pořádek slov ve větě, skládání vět ze slov, druhy vět podle postoje mluvčího
• rozlišuje podle významu slova nadřazená, podřazená a souřadná • člení slova na slabiky a hlásky • rozlišuje souhlásky a samohlásky, určuje jejich druh	• slovo-slabika-hláska- písmeno: rozdělení hlásek na samohlásky, souhlásky, dvojhlásky, slabikotvorné r, l
• píše správně samohlásky ú, ů • odůvodňuje a píše i/y po měkkých a tvrdých souhláskách • píše slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev • zdůvodňuje v jednodušších případech psaní párových souhlásek uprostřed nebo na konci slova pomocí jiného tvaru slova nebo slova příbuzného	• samohlásky krátké a dlouhé, pravopis ú/ů • psaní y/i po tvrdých a měkkých souhláskách • psaní ě ve slabikách dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě • pravopis znělých a neznělých souhlásek na konci a uvnitř slova
• rozpozná v jednoduchých případech podstatná jména, přídavná jména a slovesa • podstatná jména třídí na názvy osob, zvířat a věcí • odůvodňuje a píše velká písmena na začátku věty a v typických případech ve vlastních jménech osob a zvířat a v místních pojmenováních	• slovní druhy - názvy všech slovních druhů, rozpoznávání podstatných jmen, přídavných jmen a sloves • vlastní jména
• vyjmenuje abecedu, dokáže v jednoduchých případech seřadit slova v abecedním pořadí	• abeceda, řazení slov v abecedním pořádku
• spojuje věty do jednoduchých souvětí • oddělí jednotlivé věty v jednoduchých souvětích	• věta jednoduchá, souvětí

Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Komunikace	- rozvoj slovní zásoby - komunikace mezi vrstevníky i s dospělými - spolupráce ve dvojici i ve skupině - samostatné plánování vlastní práce
MKV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity	- chápání povahových a názorových odlišností - chápání odlišností různých kultur - lidé pocházejí z různých sociokolturních prostředí - vztahy založené na pochopení a toleranci

EGS Evropa a svět nás zajímá	- život v ČR a v jiných zemích Evropy a světa - podobnosti a rozdíly
VDO Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	- základy demokratického rozhodování na příkladu života ve třídě - odpovědnost za vlastní chování, rozhodování a činy
EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	- práce s texty zabývajícími se otázkami ochrany přírody - jazykové hry s enviro tématikou
MDV Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	- problematika důvěryhodnosti informací získaných z médií - reklama

Český jazyk a literatura 3. ročník

JAZYKOVÁVÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
• porovnává významy slov, rozlišuje slova opačného významu, slova nadřazená, podřazená a souřadná, slova příbuzná • odůvodňuje psaní i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech • řadí slova podle abecedy	**Nauka o slově a pravopis** • rozlišování hlásek, slabik, určování počtu slabik ve slovech • správné kladení slovního přízvuku • ustálený význam slova • vyhledávání slov nadřazených podřazených, souřadných, patřících do významových okruhů • slova souznačná a protikladná • slova příbuzná, určování kořenů slov, tvary téhož slova • pamětné zvládnutí vyjmenovaných slov, jejich použití v textu • pravopis y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných a k nim příbuzných slovech • abeceda, řazení slov podle abecedy, vyhledávání ve slovnících, rejstřících, jmenných seznamech...
• vyhledává slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost • rozlišuje jednoduché příklady slovních druhů v základním tvaru • v mluveném projevu užívá správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves • odůvodňuje psaní velkých písmen ve vlastních jménech	**Tvarosloví** • poznávání a rozlišování jednodušších příkladů všech slovních druhů • skloňování podstatných jmen, určování pádu, čísla a rodu • psaní velkých písmen ve vlastních jménech • časování sloves, určování osoby, čísla a času
• rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího, volí vhodné jazykové prostředky • rozlišuje VJ a S, určuje počet vět v souvětí	**Skladba** • rozlišování věty jednoduché a souvětí • určování počtu vět v souvětí, stavba souvětí,

• spojuje věty do jednodušších souvětí spojkami a jinými spojovacími výrazy • v jednodušších případech vyhledá základní skladební dvojici ve větě jednoduché	vzorce • spojování vět do souvětí, doplňování vět do souvětí • vyhledávání základní skladební dvojice ve větách jednoduchých

Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Komunikace	- rozvoj slovní zásoby - komunikace mezi vrstevníky i s dospělými - spolupráce ve dvojici i ve skupině - samostatné plánování vlastní práce
MKV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity	- chápání povahových a názorových odlišností - chápání odlišností různých kultur - lidé pocházejí z různých sociokolturních prostředí - vztahy založené na pochopení a toleranci
EGS Evropa a svět nás zajímá	- život v ČR a v jiných zemích Evropy a světa - podobnosti a rozdíly
VDO Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	- základy demokratického rozhodování na příkladu života ve třídě - odpovědnost za vlastní chování, rozhodování a činy
EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	- práce s texty zabývajícími se otázkami ochrany přírody - jazykové hry s enviro tématikou
MDV Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	- problematika důvěryhodnosti informací získaných z médií - reklama

Český jazyk a literatura 4. ročník

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
• rozlišuje slova podle významu (slova souznačná, protikladná, jednoznačná, mnohoznačná, citově zabarvená) • rozlišuje slova spisovná a nespisovná • poznává ve slově kořen, část příponovou a předponovou • rozlišuje předpony a předložky • uvědoměle používá y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných a příbuzných slovech	Nauka o slově a pravopis • nauka o slově • význam slov • stavba slova • předpony a předložky • vyjmenovaná slova
• určuje slovní druhy, rozlišuje slova ohebná a neohebná • skloňuje podstatná jména podle vzorů, určuje pád, číslo, rod a vzor podstatných jmen	Tvarosloví • slovní druhy • podstatná jména

• časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím • rozeznává slovesný způsob • vyhledává zvratná slovesa v textu • rozlišuje slovesné tvary jednoduché a složené • převádí určitá slovesa do tvaru infinitivu • určuje osobu, číslo, způsob a čas u sloves	• slovesa
• rozezná větu jednoduchou a souvětí • vyhledá základní skladební dvojici a určovací skladební dvojice ve větě • pozná podmět a přísudek • rozezná přísudek holý a rozvitý • rozezná podmět holý, rozvitý, nevyjádřený a několikanásobný • zdůvodňuje i/y v příčestí minulém ve shodě s podmětem vyjádřeným i nevyjádřeným (ne několikanásobným) • spojuje věty jednoduché do souvětí vhodnými spojovacími výrazy • zapisuje vzorce souvětí • rozlišuje přímou řeč a větu uvozovací • doplňuje uvozovky a v jednodušších případech i další znaménka do přímé řeči • učí se převádět nepřímou řeč do přímé a obráceně	Skladba • stavba věty jednoduché a souvětí • podmět a přísudek • shoda přísudku s podmětem • přímá a nepřímá řeč

Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Komunikace	- rozvoj slovní zásoby - komunikace mezi vrstevníky i s dospělými - spolupráce ve dvojici i ve skupině - samostatné plánování vlastní práce
MKV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikultularita Princip sociálního smíru a solidarity	- chápání povahových a názorových odlišností - chápání odlišností různých kultur - lidé pocházejí z různých sociokulturních prostředí - vztahy založené na pochopení a toleranci
EGS Evropa a svět nás zajímá	- život v ČR a v jiných zemích Evropy a světa - podobnosti a rozdíly
VDO Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	- základy demokratického rozhodování na příkladu života ve třídě - odpovědnost za vlastní chování, rozhodování a činy
EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	- práce s texty zabývajícími se otázkami ochrany přírody - jazykové hry s enviro tématikou
MDV Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	- problematika důvěryhodnosti informací získaných z médií - reklama

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
• ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu • sděluje své pocity z textu, formuluje své názory na řešení různých situací • dramatizuje jednoduchý příběh	Zážitkové čtení a naslouchání, dramatizace
• čte krátké příběhy s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy • vyjadřuje (výtvarně či písemně), co ho nejvíce zaujalo, jakou situaci by řešil jinak, jaká postava se mu líbila	Volná reprodukce přečteného textu
• rozlišuje pohádkové prostředí od reálného, zná prvky pohádky • recituje jednoduché říkanky • zná rozpočítadlo • zamýšlí se nad řešením hádanek	Základní literární pojmy – rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, povídka, přísloví, loutkové divadlo, maňáskové divadlo, básník, spisovatel, kniha, časopis, ilustrace, sloka, verš, rým
Průřezová témata	
OSV Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Poznávání lidí	- diskuze na téma mezilidských vztahů - komunikace, rozvoj sociálních dovedností, řešení konfliktů v rámci třídy
MKV Kulturní diference Lidské vztahy Multikultularita	- spolupráce s jinými lidmi, lidská solidarita, problém diskriminace
VDO Občanská společnost a stát (škola)	- výchova k demokratickému myšlení v rámci třídního kolektivu
MDV Fungování a vliv médií ve společnosti	-využití médií, vztah médií a reality
EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	- četba o přírodě, diskuse na téma ochrany životního prostředí

Český jazyk a literatura 5. ročník

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
• seznamuje se s jazykem jako s prostředkem komunikace	Náš národní jazyk • čeština jako náš mateřský jazyk

• určuje ve slově kořen, část předponovou a příponovou a koncovku • určuje slovo základové a slovotvorný základ • dělí po slabikách slova na konci řádku • zdůvodňuje předpony s-, z-, vz- • zdůvodňuje psaní bě/bje, vě/vje, mě/mně, pě • zdůvodňuje psaní ský-/ští- cký-/čtí- u přídavných jmen • zdůvodňuje pravopis skupi -n-/-nn- u přídavných jmen • rozlišuje psaní předložek s a z • uvědoměle užívá y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných a příbuzných slovech	Stavba slov a pravopis • stavba slova, slova příbuzná • souhláskové skupiny související se stavbou slova • pravopis y/ý ve vyjmenovaných a s nimi příbuzných slovech
• určuje slovní druhy • určuje pád, číslo, rod a vzor u podstatných jmen • skloňuje podstatná podle vzorů • zdůvodňuje psaní i/y v koncovkách podstatných jmen • rozeznává druhy přídavných jmen • skloňuje přídavná jména podle vzorů • zdůvodňuje psaní i/y v koncovkách přídavných jmen • nahrazuje podstatná a přídavná jména zájmeny • vyjmenuje druhy zájmen • určuje osobní zájmena • skloňuje osobní zájmena já, ty, my, vy, se • vyjmenuje a rozeznává druhy číslovek • skloňuje číslovky základní dva, oba, tři, čtyři, pět • určuje mluvnické kategorie u sloves - osoba, číslo, způsob, čas • časuje slovesa ve všech časech • používá správné tvary podmiňovacího způsobu	Tvarosloví • slovní druhy • podstatná jména • přídavná jména • číslovky • slovesa
• rozeznává větu jednoduchou a souvětí • určuje a graficky znázorňuje základní a určovací skladební dvojice • pozná podmět a přísudek • určuje druhy přísudku a podmětu • seznamuje se s přísudkem jmenným se sponou • odůvodňuje pravopis i/y v příčestí minulém i v případě podmětu několikanásobného • spojuje věty do souvětí pomocí vhodných spojovacích výrazů • znázorňuje grafickou stavbu souvětí • vyhledá spojovací výrazy v souvětí • rozpozná přímou řeč a větu uvozovací • doplňuje přímou řeč do vypravování • doplňuje všechna znaménka do přímé řeči • převádí přímou řeč do nepřímé a opačně	Skladba • věta jednoduchá • základní a určovací skladební dvojice • podmět, přísudek • shoda přísudku s podmětem • souvětí • přímá a nepřímá řeč

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	**Učivo**

• žák čte s plným porozuměním textu, dokáže text reprodukovat • pracuje s literárním textem – dokáže dokončit příběh, vyjadřovat svoje dojmy z četby a sdělit, co by řešil jinak a proč	• Čtení a poslech literárních textů
• seznámí se se základními směry a představiteli v české a světové literatuře • rozeznává individuální styl autora • rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů • dokáže vyjádřit svými slovy dojmy z četby • umí vytvořit záznam z četby • vytváří vlastní literární texty na dané téma • plně rozumí přečtenému	• Čtení delších literárních textů
• tvořivě přistupuje k práci s literárním textem • správně intonuje při přednesu říkadel a básní	• Interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům
• rozlišuje literární druhy a žánry, porovnává je • používá základní literární pojmy	• Základní literární pojmy – próza, poezie, drama • bajky, pohádky, pověsti, balady, povídky, ústní lidová slovesnost

Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	- rozvoj slovní zásoby - komunikace mezi vrstevníky i s dospělými - spolupráce ve dvojici i ve skupině - vzájemná pomoc a ohleduplnost - samostatné plánování vlastní práce - shromažďování a posuzování informací a podkladů pro úspěšné řešení úkolu - literární dílo jako východisko sebepoznání, poznání lidí a okolního světa
MKV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity	- chápání povahových a názorových odlišností - chápání odlišností různých kultur - lidé pocházejí z různých sociokolturních prostředí - vztahy založené na pochopení a toleranci
EGS Evropa a svět nás zajímá	- život v ČR a v jiných zemích Evropy a světa - podobnosti a rozdíly - jazyk jako jeden z hlavních znaků národa
VDO Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	- základy demokratického rozhodování na příkladu života ve třídě - odpovědnost za vlastní chování, rozhodování a činy

EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	- práce s texty zabývajícími se otázkami ochrany přírody
MDV Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	- problematika důvěryhodnosti informací získaných z médií - reklama

Český jazyk a literatura 6. ročník

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
• rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, Stručnou mluvnicí českou a Slovníkem spisovné češtiny, Internetovou jazykovou příručkou	Obecný úvod o jazyku • jazyk a jeho útvary • jazykověda a její složky • seznámení s jazykovými příručkami
• spisovně vyslovuje, volí vhodnou intonaci a tempo řeči	Zvuková stránka jazyka • hláskosloví • spisovná výslovnost • přízvuk • větná melodie
• zná způsob odvozování českých slov • píše pravopisně správně	Stavba a tvoření slov • slova příbuzná, kořen, předponová a příponová část, koncovka • slova odvozená, základová, slovotvorný základ, předpona, přípona • pravopis
• určuje slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vhodně je užívá	Tvarosloví • druhy slov • mluvnické významy slov • skloňování podstatných a přídavných jmen, zájmen a číslovek • časování sloves • stupňování přídavných jmen
• rozlišuje větu jednoduchou a souvětí • vyhledává skladební dvojice, určuje podmět a přísudek, v jednodušších případech určuje rozvíjející větné členy předmět, přívlastek, příslovečné určení	Skladba • větné členy • věta jednoduchá a souvětí
Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita	- rozvoj slovní zásoby - komunikace mezi vrstevníky i s dospělými - spolupráce ve dvojici i ve skupině - vzájemná pomoc a ohleduplnost - samostatné plánování vlastní práce - shromažďování a posuzování informací a

Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	podkladů pro úspěšné řešení úkolu
MKV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikultularita Princip sociálního smíru a solidarity	- chápání povahových a názorových odlišností - chápání odlišností různých kultur - lidé pocházejí z různých sociokolturních prostředí - vztahy založené na pochopení a toleranci
EGS Evropa a svět nás zajímá	- život v ČR a v jiných zemích Evropy a světa - podobnosti a rozdíly - jazyk jako jeden z hlavních znaků národa
VDO Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	- základy demokratického rozhodování na příkladu života ve třídě - odpovědnost za vlastní chování, rozhodování a činy
EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	- práce s texty zabývajícími se otázkami ochrany přírody
MDV Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	- problematika důvěryhodnosti informací získaných z médií - reklama

Český jazyk a literatura 7. ročník

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
• rozlišuje správně slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě je používá v komunikaci	Tvarosloví • druhy slov • skloňování podstatných jmen, odchylné tvary • přídavná jména • zájmena, tvary a užití vztažných zájmen • časování sloves s důrazem na obtížnější tvary • slovesný rod činný a trpný • neohebné slovní druhy
• ovládá pravidla psaní velkých písmen ve vlastních jménech a názvech • píše správně i/y v kořenech slov, předponách a koncovkách, rozlišuje použití jednotlivých pravidel	Pravopis • psaní velkých písmen ve vlastních jménech • procvičování pravopisu i/y
• zná mluvnické a věcné významy slov, rozvíjí svoji slovní zásobu • rozpoznává způsoby přenášení významů slov • zná pojem odborný název (termín), odborné	Význam slov, slovní zásoba a její obohacování • věcné a mluvnické významy slov • slova jednoznačná a mnohoznačná • synonyma slova s citovým nebo slohovým

názvosloví (terminologie) • zná způsoby obohacování slovní zásoby v češtině a způsoby tvoření slov	zabarvením, antonyma, homonyma • odborné názvy • způsoby obohacování slovní zásoby • tvoření slov odvozováním, skládáním a zkracováním
• rozlišuje věty dvojčlenné, jednočlenné a větné ekvivalenty • určuje všechny větné členy • určuje druhy vedlejších vět	Skladba • věty dvojčlenné, jednočlenné, větné ekvivalenty • větné členy základní a rozvíjející • druhy vět vedlejších
Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	- rozvoj slovní zásoby - komunikace mezi vrstevníky i s dospělými - spolupráce ve dvojici i ve skupině - vzájemná pomoc a ohleduplnost - samostatné plánování vlastní práce - shromažďování a posuzování informací a podkladů pro úspěšné řešení úkolu
MKV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity	- chápání povahových a názorových odlišností - chápání odlišností různých kultur - lidé pocházejí z různých sociokolturních prostředí - vztahy založené na pochopení a toleranci
EGS Evropa a svět nás zajímá	- život v ČR a v jiných zemích Evropy a světa - podobnosti a rozdíly - jazyk jako jeden z hlavních znaků národa
VDO Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	- základy demokratického rozhodování na příkladu života ve třídě - odpovědnost za vlastní chování, rozhodování a činy
EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	- práce s texty zabývajícími se otázkami ochrany přírody
MDV Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	- problematika důvěryhodnosti informací získaných z médií - reklama

Český jazyk a literatura 8. ročník

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo

• rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a rozlišuje vhodnost jejich použití v komunikaci • dbá na náležitou úroveň vyjadřování v různých situacích	Obecné výklady o českém jazyce • útvary českého jazyka a jazyková kultura • čeština jako jeden ze slovanských jazyků
• zná způsoby obohacování slovní zásoby a dokáže je rozlišit v textu • spisovně vyslovuje a píše často užívaná přejatá slova	Nauka o slovní zásobě • slovní zásoba a způsoby tvoření slov • slova přejatá, výslovnost a pravopis
• správně určuje slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a užívá je při komunikaci • tvoří spisovné tvary slov přejatých a cizích vlastních jmen • ovládá pravopis lexikální morfologický i syntaktický	Tvarosloví • nepravidelnosti ve skloňování podstatných jmen • skloňování slov přejatých a cizích vlastních jmen • tvary zájmeno týž/tentýž • slovesné třídy a vzory, tvary sloves podle vzorů • slovesný vid • pravopis
• určuje větné členy a druhy vedlejších vět • určuje druhy souvětí • rozlišuje významové poměry mezi souřadně spojenými gramatickými jednotkami ve větě i souvětí	• Skladba • věty dvojčlenné, jednočlenné, větné ekvivalenty • zápor • větné členy • druhy vedlejších vět • souvětí souřadná a podřadná • poměry mezi větami hlavními, souřadně spojenými větami vedlejšími a několikanásobnými větnými členy • stavba složitého souvětí
Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	- rozvoj slovní zásoby - komunikace mezi vrstevníky i s dospělými - spolupráce ve dvojici i ve skupině - vzájemná pomoc a ohleduplnost - samostatné plánování vlastní práce - shromažďování a posuzování informací a podkladů pro úspěšné řešení úkolu
MKV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ	- chápání povahových a názorových odlišností - chápání odlišností různých kultur - lidé pocházejí z různých sociokolturních prostředí - vztahy založené na pochopení a

Multikultularita Princip sociálního smíru a solidarity	toleranci
EGS Evropa a svět nás zajímá	- život v ČR a v jiných zemích Evropy a světa - podobnosti a rozdíly - jazyk jako jeden z hlavních znaků národa
VDO Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	- základy demokratického rozhodování na příkladu života ve třídě - odpovědnost za vlastní chování, rozhodování a činy
EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	- práce s texty zabývajícími se otázkami ochrany přírody
MDV Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	- problematika důvěryhodnosti informací získaných z médií - reklama

Český jazyk a literatura 9. ročník

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
• rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a vhodně je využívá v různých komunikačních situacích • zná hlavní etapy historického vývoje češtiny	Slovanské jazyky, obecné výklady o českém jazyce • vývoj a útvary českého jazyka
• zná pravidla spisovné výslovnosti, užívá náležitý slovní přízvuk, větnou melodii, tempo a pauzy v mluveném projevu • správně píše a vyslovuje častěji používaná slova přejatá	Zvuková stránka jazyka • hláskosloví • spisovná výslovnost • psaní a výslovnost slov přejatých
• zná způsoby tvoření slov v češtině a rozlišuje je • ovládá pravopis související se stavbou a tvořením slova)	Tvoření slov • stavba slova • pravopis v souvislosti se stavbou a tvořením slov (i/y po obojetných souhláskách v kořenech slov, skupiny souhlásek, skupiny s ě)
• zná způsoby přenášení významu a rozlišuje je v textu • zná a používá odborné názvy	Význam slov • slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma • odborné názvy
• správně třídí slovní druhy • tvoří spisovné tvary slov a používá je v komunikaci • používá správné tvary slov přejatých a cizích vlastních jmen • zná přechodníky a pravidla jejich používání • ovládá pravopis i/y v koncovkách jmen a sloves • píše velká písmena ve vlastních jménech a	Tvarosloví • slovní druhy • skloňování slov přejatých a cizích vlastních jmen • časování sloves, tvary sloves • přechodníky • pravopis v koncovkách jmen a sloves • psaní velkých písmen

názvech	
• zná zákonitosti tvoření vět v češtině a některé zvláštnosti větné stavby • určuje větné členy, věty vedlejší a poměry mezi gramatickými jednotkami • dokáže graficky naznačit stavbu složitého souvětí	Skladba • stavba věty jednoduché • druhy vět vedlejších • poměry mezi několikanásobnými větnými členy, souřadně spojenými větami vedlejšími a větami hlavními • hlavní zákonitosti českého slovosledu a některé zvláštnosti větné stavby • stavba složitého souvětí
Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	- rozvoj slovní zásoby - komunikace mezi vrstevníky i s dospělými - spolupráce ve dvojici i ve skupině - vzájemná pomoc a ohleduplnost - samostatné plánování vlastní práce - shromažďování a posuzování informací a podkladů pro úspěšné řešení úkolu
MKV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity	- chápání povahových a názorových odlišností - chápání odlišností různých kultur - lidé pocházejí z různých sociokolturních prostředí - vztahy založené na pochopení a toleranci
EGS Evropa a svět nás zajímá	- život v ČR a v jiných zemích Evropy a světa - podobnosti a rozdíly - jazyk jako jeden z hlavních znaků národa
VDO Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	- základy demokratického rozhodování na příkladu života ve třídě - odpovědnost za vlastní chování, rozhodování a činy
EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	- práce s texty zabývajícími se otázkami ochrany přírody
MDV Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	- problematika důvěryhodnosti informací získaných z médií - reklama

MATEMATIKA

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávání v matematicesměřuje jednak k užití matematiky v reálných situacích, jednak k získání vědomostí potřebných pro další vzdělávání v jiných předmětech. Důraz je kladen na porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují matematické pojmy a symboliku a základy matematického jazyka.

Časové vymezení:

Matematika je realizována jako samostatný předmět:

- v 1. - 4. ročníku 5 hodin týdně

- v 5. - 9. ročníku 4 hodiny týdně.

Organizační vymezení:

Výuka probíhá v učebně číslo 3.

Obsahové vymezení:

Vzdělávací obsah oboru je rozdělen do tematických okruhů:

Čísla a početní operace
Závislosti, vztahy a práce s daty
Geometrie v rovině a prostoru
Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Číslo a proměnná
Závislosti, vztahy a práce s daty
Geometrie v rovině a prostoru
Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Uplatňují se mezipředmětové vztahy zejména s českým jazykem, zeměpisem a přírodopisem.

V předmětu jsou realizována tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Environmentální výchova (EV), Multikulturní výchova (MKV),Výchova demokratického občana (VDO) a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS).

Formy a metody práce:

- skupinová práce, samostatná práce i spolupráce ve dvojicích, práce na PC a na interaktivní tabuli - výukové programy, učební materiály vytvořené v rámci projektu EU peníze školám, didaktické hry

Výchovně vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- žák je veden:

- ke schopnosti výběru nejvhodnějších způsobů řešení úloh
- ke schopnosti vyhledávat informace, třídit je a dále je zpracovat
- k vytvoření schopnosti hodnotit práci sebe i druhých
- ke schopnosti práce s chybou
- k uplatnění individuálního přístupu

- učitel:

- podporuje u žáka rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení (zařazováním problémových úkolů, logických úloh, matematických hádanek, kvízů, rébusů…)
- rozvíjí u žáka matematické znalosti (početní operace, algoritmy, metody řešení úloh), které žák efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe
- vytváří atmosféru, která žákovi umožňuje zažít pocit úspěchu
- podporuje využívání počítačové techniky k procvičování učiva (počítače a interaktivní tabule)
- vytváří atmosféru, která žákovi umožňuje zažít pocit úspěchu
- závěrečné opakování probraného učiva realizuje zábavnou formou (soutěž skupin), využívá k němu interaktivní tabule a digitální učební materiály vytvořené v rámci projektu EU peníze školám

Kompetence k řešení problémů

- žák je veden:

- k samostatnosti žáků i schopnosti řešení problémů ve skupinách
- k nalézání vhodných způsobů řešení
- ke schopnosti stanovit matematické postupy při řešení problému
- ke schopnosti prakticky ověřovat správnost matematických výpočtů

- učitel:

- nabízí žákům úlohy vycházející z každodenního života rozvíjející samostatné myšlení a řešení problémů
- podporuje nalézání více možností při řešení úkolů
- provádí se žáky rozbor problému- tvoří plán, odhadují výsledky, volí adekvátní postup, vyhodnocují správnost výsledku

Kompetence komunikativní

- žák je veden:

- ke schopnosti jasně formulovat a vyjadřovat své myšlenky v logickém sledu
- k užívání matematického jazyka a matematické symboliky
- k obhájení svého názoru vhodnou argumentací

- učitel:

- nabízí žákům vhodné využití informačních a komunikačních prostředků při řešení úkolů
- užívá matematického jazyka a matematické symboliky
- klade důraz na stručné, logické a jasné vyjadřování v ústním i písemném projevu
- pracuje s grafy, tabulkami, diagramy apod.

Kompetence sociální a personální

- žák je veden

- k týmové spolupráci
- k podpoře integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- k využití matematických dovedností v praktickém životě
  - učitel
- vytváří jasná pravidla a podporuje atmosféru demokracie a přátelství
- pozitivně ovlivňuje kvalitu práce
- jde příkladem při upevňování mezilidských vztahů

Kompetence občanské

  - žák je veden:
- k vytvoření příjemné a přátelské atmosféry v kolektivu třídy
- k potlačení sociálně patologických projevů chování
- k vytvoření respektování názorů druhých lidí
  - učitel:
- nabízí propojení problematiky dítěte, jeho zájmové činnosti a společnosti (slovní úlohy, kvízy, hádanky..)
- rozvíjí u žáka etické postoje
- buduje vztah žáka k životnímu prostředí

Kompetence pracovní

  - žák je veden:
- k osvojení si pravidel skupinové práce a k jejich dodržování
- ke schopnostem správně využívat technické i jiné pomůcky
  - učitel:
- vyžaduje od žáků odpovědný přístup k úkolům a plné dokončení práce
- rozvíjí u žáků jemnou i hrubou motoriku
- snaží se o aktivní zapojení žáků do práce

Matematika 1. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
• používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků • píše a čte přirozená čísla v oboru do 20 • orientuje se na číselné ose, využívá číselnou osu při porovnání čísel • chápe vztahy před, hned před, za, hned za • užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	**Obor přirozených čísel do 20** • vytváření souborů s daným počtem prvků • rozlišování desítky a jednotek • zápis a čtení čísla v oboru do 20 • orientace na číselné ose v oboru do 20 • porovnávání čísel v oboru do 20 • rovnost a nerovnost v oboru do 20 • rozklad čísla v daném oboru • řešení a vytváření slovních úloh
• chápe operaci sčítání, vědomě užívá znaménko „plus“ • chápe operaci odčítání, vědomě užívá znaménko „minus“ • zvládá početní operace s nulou	**Početní operace s přirozenými čísly do 20** • sčítání v oboru do 20 bez přechodu desítky • odčítání v oboru do 20 bez přechodu desítky • početní operace s nulou • řešení a vytváření úloh na sčítání a odčítání do 20

• sčítá zpaměti dvě čísla v daném oboru bez přechodu desítky • odčítá zpaměti jedno číslo v daném oboru bez přechodu desítky • řeší a tvoří jednoduché úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace (sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu desítky) • řeší a tvoří jednoduché úlohy se vztahy o „n více“, o „n méně“	bez přechodu desítky • řešení a vytváření úloh s využitím vztahů „ o n více “, „ o n méně “
• doplňuje a vytváří číselné řady do 20 (vzrůstající i klesající) • doplňuje tabulky, ve kterých aplikuje osvojené početní operace (sčítání a odčítání do20 bez přechodu desítky) • doplňuje číselné řady s využitím zvládnutých početních operací (sčítání a odčítání do 20 bez přechodu desítky).	**Závislosti, vztahy a práce s daty** • doplňování a vytváření číselných řad • doplňování tabulek
• zná pojem čára a rozliší křivou a rovnou čáru • zná pojem geometrický tvar • pojmenovává rovinné obrazce a uvede příklady z praktického života	**Geometrické útvary v rovině** • kreslení křivých a rovných čar • rovinné útvary: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh
Průřezová témata	
EV Ekosystémy	- slovní úlohy s rostlinami, zvířaty
OSV Mezilidské vztahy	- vzájemná pomoc při skupinové práci, kamarádské vztahy

Matematika 2. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
• používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků v oboru do 100 • píše a čte přirozená čísla v oboru do 100 • pracuje s číselnou osou • porovnává přirozená čísla v oboru do 100 • užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • rozkládá číslo na jednotky a desítky	**Obor přirozených čísel do 100** • počítání po jedné v oboru do 100 • rozlišování desítek a jednotek • zápis a čtení čísla v desítkové soustavě • orientace na číselné ose v oboru do 100 • porovnávání čísel v oboru do 100 • rovnost a nerovnost v oboru do 100 • zaokrouhlování na desítky
• sčítá a odčítá zpaměti čísla v daném oboru bez přechodu i s přechodem desítky • zná a pracuje s pojmy „součet“ a „rozdíl“	**Početní operace s přirozenými čísly do 100** • sčítání čísel v oboru do 100 • odčítání čísel v oboru do 100 • pojmy součet a rozdíl

• řeší jednoduché slovní úlohy, v nichž aplikuje osvojené početní operace • řeší jednoduché slovní úlohy se vztahy o „n méně“, o „n více“ • počítá příklady se závorkami	• řešení a vytváření slovních úloh s využitím zvládnutých početních operací • řešení slovních úloh se vztahy o „n méně“ a o „n více“ • tvoření slovních úloh • počítání se závorkami
• vyjmenovává řady násobků v oboru násobilky • násobí a dělí v oboru násobilky • řeší slovní úlohy s násobením a dělením a se vztahy „n krát více“ a „n krát méně“	• násobky čísel v oboru násobilky
• doplňuje číselné řady do 100 • doplňuje tabulky, v kterých aplikuje osvojené početní operace v oboru do 100 • zakresluje do čtvercové sítě dle předlohy a zaznamenává pohyb ve čtvercové síti • využívá čtvercové sítě při vyvození násobení • popisuje jednoduché závislosti z praktického života	**Závislosti, vztahy a práce s daty** • závislosti a jejich vlastnosti • tabulky
• pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary • rozezná, pojmenuje, vymodeluje a najde ve stavebnici jednoduchá tělesa a nachází v realitě jejich reprezentaci • porovnává velikost útvarů v rovině • odhaduje, měří a zapisuje délku úsečky • zná základní jednotky délky (m, cm) • porovnává délku úseček odhadem a proužkem papíru • zná pojem „ shodnost “ úseček zakreslí a označí bod v rovině	**Geometrické útvary v rovině** • základní útvary v rovině (čára křivá, přímá, lomená, přímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník) • základní útvary v prostoru (kvádr, krychle, koule, válec) jednotky délky (cm, m) • délka úsečky
• orientuje se v čase • používá časové jednotky: hodina, minuta, sekunda	• čtení údajů na hodinách délka vyučovací hodiny, přestávky, spánku, doba snídaně, oběda a večeře • jednotky času
• doplňuje magické čtverce a pyramidy, ve kterých aplikuje sčítání do 100 • řeší jednoduché a problémové slovní úlohy • využívá logického myšlení k řešení složitějších slovních úloh • doplňuje číselné a • obrázkové řady na základě logické posloupnosti	**Nestandartní aplikační úlohy a problémy** • magické čtverce • slovní úlohy • číselné a obrázkové řady
Průřezová témata	
OSV Sebepoznání a sebepojetí OSV	- sebekázeň, pozornost, soustředění, spolupráce - vnímání času- hodiny, dny; orientace v rozvrhu

Rozvoj schopností poznávání	
EV Vztah člověka k prostředí	- rozvoj odpovědnosti ve vztahu k životnímu prostředí, pochopení vztahů mezi člověkem a přírodou

Matematika 3. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
• zpaměti sčítá a odečítá dvojciferná čísla s přechodem přes desítku • počítá se závorkami • řeší slovní úlohy na sčítání, odčítání i slovní úlohy se dvěma operacemi (pomocí závorek nebo více příkladů) • umí slovní úlohu jednoduše zapsat, vypočítat a odpovědět na otázku • rozliší sudé a liché číslo. • rozumí pojmům sudé číslo a liché číslo • zná a pracuje s pojmy: sčítanec + sčítanec = součet; menšenec – menšitel = rozdíl • provádí odhady a kontrolu • sčítání a odčítání v oboru • přirozených čísel do 100	**Obor přirozených čísel do 100** • sčítání a odčítání v oboru do 100 • počítání se závorkami • sudá a lichá čísla • řešení, vytváření a zápis slovních úloh
• používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků v oboru do 1000 • píše a čte přirozená čísla v oboru do 1000 • pracuje s číselnou osou • porovnává přirozená čísla v oboru do 1000 • zaokrouhluje čísla na desítky a stovky • rozkládá trojciferná čísla • sčítá a odčítá zpaměti násobky sta • sčítá a odčítá zpaměti bez přechodu i s přechodem násobků sta • provádí odhady a kontrolu sčítání a odčítání v oboru přirozených čísel do 1000.	**Obor přirozených čísel do 1000** • počítání po jednotkách, desítkách a stovkách v oboru do 1000 • rozlišování jednotek, desítek a stovek • čtení a zápis trojciferných čísel • znázornění trojciferných čísel na číselné ose • porovnávání čísel v oboru do 1000 • zaokrouhlování na desítky a stovky
• řeší a tvoří slovní úlohy na porovnávání, sčítání, odčítání • řeší a tvoří slovní úlohy s využitím vztahů o„ n více“, o „n méně “	• slovní úlohy
• zpaměti násobí a dělí v oboru násobilek 1 – 10 • umí dělit se zbytkem • zná a používá pojem zbytek, součin a podíl • řeší a tvoří slovní úlohy z praktického života na	**Násobilka** • automatizování spojů násobilky • dělení se zbytkem • vztahy „n krát více“, „n krát méně“

násobení a dělení v oboru násobilek, na vztahy „n krát méně “, „ n krát více “ a na dělení se zbytkem • umí násobit stem a násobky sta (3x200, 400x5) • dělí stem (600:100) • násobí jednociferná čísla násobky deseti (4x60, 2x40) • dělí trojciferná a dvojciferná čísla násobky deseti a jednociferným dělitelem (210:30, 60:20, 120:3) • řeší slovní úlohy s využitím násobení a dělení násobků deseti • provádí odhady a kontrolu násobení, dělení, dělení se zbytkem	• násobení a dělení násobky sta • násobení jednociferného čísla a násobků deseti • násobení jednociferného čísla a násobků deseti • dělení trojciferných a dvojciferných čísel • násobky deseti a jednocifernými čísly • slovní úlohy • pojem „součin“, „podíl“
• písemně sčítá dvě dvojciferná i trojciferná čísla v oboru do 1000 • písemně odčítá jedno dvojciferné nebo trojciferné číslo v oboru do 1000 • řeší a vytváří slovní úlohy z praktického života, ve kterých aplikuje písemné sčítání a odčítání • při písemném sčítání i • odčítání provádí kontrolu správnosti výsledku	**Písemné algoritmy početních operací** • písemné sčítání dvojciferných,trojciferných čísel a dvojciferného číslas trojciferným • písemné odčítání dvojciferných,trojciferných čísel a trojciferného dvojciferným číslem • kontrola písemného sčítání a odečítání • slovní úlohy
• orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času: hodina, minuta, sekunda	**Závislosti a jejich vlastnosti** • čas, jednotky času: hodina, minuta, sekunda
• doplňuje tabulky s využitím osvojených početních operací v oboru přirozených čísel do 1000 • doplňuje číselné řady na základě logické posloupnosti • zakresluje do čtvercové sítě dle předlohy a zaznamenává • pohyb ve čtvercové síti	**Diagramy, grafy, tabulky** • tabulky • soustava souřadnic
• rozezná lomenou čáru (otevřenou, uzavřenou), přímku, polopřímku a úsečku • rozezná, pojmenuje a popíše trojúhelník, čtverec, obdélník, čtyřúhelník, mnohoúhelník • narýsuje úsečku, přímku, polopřímku • odhaduje a měří délku úsečky v cm, mm • určí polohu dvou přímek v rovině • porovnává a odhaduje velikosti útvarů v rovině • vypočítá obvod čtverce, obdélníku a trojúhelníku • pozná a vymodeluje jednoduché souměrné útvary v rovině • rozliší kruh a kružnici • naučí se pracovat s kružítkem	**Geometrické útvary v rovině a prostoru** • lomená čára (uzavřená, otevřená), přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice, čtyřúhelník a mnohoúhelník • délka úsečky, jednotky délky (m, cm, mm) • vzájemná poloha dvou přímek v rovině (rovnoběžky, různoběžky) • obvod čtverce, obdélníku a trojúhelníku • osová souměrnost • kruh, kružnice
• rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše jednoduchá tělesa • vyhledává příklady těles ve svém okolí	• kvádr, krychle, koule, kužel, válec, jehlan

• doplňuje číselné a obrázkové řady na základě logické posloupnosti • využívá logického myšlení k řešení složitějších slovních úloh • doplňuje magické čtverce (pyramidy), ve kterých aplikuje sčítání do 100, 1000.	**Nestandardní úkoly a problémy** • číselné a obrázkové řady • slovní úlohy • magické čtverce
Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání	- orientace v čase, aktuální čas, vypracování práce za určitý čas
MKV Lidské vztahy	- respektuje jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti

Matematika 4. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
• zapisuje, čte a porovnává čísla v oboru do 1000 000 • počítá po 1000, 10 000, 100 000 • orientuje se na číselné ose • užívá pojmy hned před, hned za • užívá a zapisuje vztahrovnosti a nerovnosti • zaokrouhluje přirozená číslana 10, 100, 1 000, 10 000,100 000 • rozkládá přirozená čísla	**Obor přirozených čísel do milionu** • čtení a zápis čísla v daném oboru • počítání po 1000, 10 000, 100 000 • zápis čísel v desítkové soustavě • porovnávání, orientace na číselné ose • zaokrouhlování na 10, 100, 1000, 10 000 • rozklad čísel, rozvinutý zápis
• provádí pamětné a písemnépočetní operace v oborupřirozených čísel s nulou domilionu • provádí odhady a kontrolujevýsledky početních operací • tvoří a řeší úlohy, vekterých aplikuje osvojenépočetní operace v celémoboru přirozených čísel snulou	**Početní operace s přirozenými čísly s nulou do milionu** • písemné sčítání a odčítání, zkouška • písemné násobení jedno a vícecif. činitelem, zkouška • násobení a dělení 10, 100 a 1000 • písemné dělení jednociferným dělitelem beze zbytku i se zbytkem, zkouška • odhady výsledků • jednoduché i složené slovní úlohy do milionu • aritmetický průměr
• využívá komutativnostsčítání a násobení při řešeníúlohy a při prováděnízkoušky výpočtu • žák využívá asociativnostsčítání a násobení při řešeníúloh s užitím závorek • využívá výhodnéhosdružování čísel přisdružování sčítanců bezzávorek • počítá se závorkami	**Vlastnosti početních operací** • komutativnost a asociativnost sčítání anásobení • vlastnosti sčítání, odčítání, násobenía dělení • násobení a dělení zpaměti • sčítání a odčítání zpaměti • násobení a dělení mimo obor násobilek • počítání se závorkami
• užívá s porozuměním pojmyzlomek, čitatel, jmenovatel,zlomková čára, celek, částcelku,	**Zlomky** • pojmy: čitatel, jmenovatel, zlomková

polovina, třetina,čtvrtina • čte a zapisuje zlomky • porovnává, sčítá a odčítázlomky se stejnýmjmenovatelem v oborukladných čísel • modeluje a určí část celkuvyjádřenou zlomkem • vypočítá část z celku	čára,celek, část celku • čtení a zápis zlomků s čitatelem jedna i různýmod jedné • porovnávání, sčítání a odčítání zlomků sestejným jmenovatelem
• vyhledává, sbírá a třídí data • doplňuje číselné řady nazákladě logické posloupnosti • čte, sestavuje jednoduché tabulky a diagramy • provádí a zapisujejednoduchá pozorování(měření teploty apod.) • orientuje se v jízdníchřádech, vyhledává v nichinformace • orientuje se v grafech (čas ateplota, čas a práce) • provádí převody jednotekčasu - sestrojuje a čte jednoduché grafy v soustavě souřadnic	**Závislosti, vztahy a práce s daty** • závislosti a jejich vlastnosti • diagramy, grafy, tabulky, práce s daty • čas, jednotky času • soustava souřadnic • přímá úměrnost
• znázorní, narýsuje a popíše základní rovinné útvary • určí polohu dvou přímek v rovině (rovnoběžnost, kolmost, různoběžnost), vyznačí střed úsečky, narýsuje osu úsečky • pozná osově souměrné útvary (i v reálném životě) • určí překládáním papíru osu souměrnosti útvaru • vytvoří ve čtvercové síti osově souměrný útvar podle osy v lince mřížky • sestrojí trojúhelník podle věty sss, čtverec, obdélník, sestrojí kružnici, rozliší průměr a poloměr kružnice • vyhledá dvojice kolmic a rovnoběžek v rovině • načrtne kolmici a rovnoběžku ve čtvercové síti • narýsuje k zadané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou • graficky sčítá, odčítá a porovnává úsečky • určí délku lomené čáry graficky i měřením • s pomocí čtvercové sítě nebo měřením určí obvod rovinného útvaru (trojúhelník, čtyřúhelník, mnohoúhelník) • rozlišuje obvod a obsah rovinného útvaru • vypočítá obsah čtverce a obdélníku • užívá základní jednotky délky a obsahu, převádí jednotky délky • rozezná, pojmenuje a popíše jednoduché prostorové útvary • porovnává velikost útvarů	**Geometrické útvary v rovině a v prostoru** • bod, přímka, úsečka, polopřímka, lomená • čára uzavřená i otevřená, čtverec, obdélník,trojúhelník, mnohoúhelník, kružnice, kruh • vlastnosti rovinných útvarů • vzájemná poloha dvou přímek v rovině • střed úsečky, osa úsečky • rýsování trojúhelníku, čtverce a obdélníku,kružnice • rýsování kolmic pomocí rysky natrojúhelníku • rýsování rovnoběžek pomocí dvoupravítek • grafický součet, rozdíl úseček • jednotky délky (mm, cm, dm, m, km) • převody jednotek délky a hmotnosti • obvod a obsah základních rovinných útvarů • jednotky obsahu (mm2, cm2, dm2, m2)a jejich použití v praxi • kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec • pojmy: stěna, strana, vrchol • síť krychle a kvádru,

• uvádí příklady prostorových útvarů v praxi	
• tvoří a řeší problémové sl. úlohy • doplňuje číselné a obrázkové řady na základě logického vztahu • doplňuje magické čtverce, ve kterých aplikuje osvojené početní operace s přirozenými čísly do milionu • tvoří a řeší úlohy na rozvoj prostorové představivosti	• **Nestandardní aplikační úlohy a problémy** • problémové slovní úlohy • číselné a obrázkové řady • magické čtverce • prostorová představivost • počítání na kalkulačce • římské číslice
Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání	zvyšuje svou pozornost, cvičí si paměť
MKV Lidské vztahy	- respektuje jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti

Matematika 5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
• porovnává čísla na číselnéose a zobrazuje je • zaokrouhluje přirozená čísla • správně sepíše čísla pod sebe(dle číselných řádů) přisčítání, odčítání, násobení adělení přirozených čísel • sčítá a odčítá přirozená číslazpaměti • písemně sčítá tři až čtyřipřirozená čísla • písemně odčítá dvě př. 3 čísla • písemně násobí, písemně dělí jedno advouciferným dělitelem • rozumí významu znaku „-„ pro zápis celého záporněhočísla -100 až 0 a toto číslovyznačí na číselné ose • uvádí příklady zápornýchčísel z reálného života(měření teploty, vyjádřenídluhu ..) • aplikuje při písemnémvýpočtu znalost přechodumezi jednotlivými řády • využívá znalosti malénásobilky při písemnémnásobení a dělení nejvýšedvojciferným číslem • žák dodržuje pravidla propořadí operací v oborupřirozených čísel • řeší a vytváří jednoduché isložitější slovní úlohy, vekterých aplikuje zvládnutépočetní operace v celémoboru • porozumí textu úlohy • přiřadí úloze správné matematické vyjádřenís využitím osvojenýchpočetních operací	**Obory čísel** • přirozená čísla do miliónu a přes milión • číselná osa • zápis přirozených čísel v desítkovésoustavě • početní výkony s přirozenými čísly • odhady výsledků • vlastnosti početních výkonů a jejich užití • seznámení se zápornými číslya znakem „ - „

• zformuluje odpověďk získanému výsledku • přiřadí k zadanémujednoduchémumatem. vyjádřenísmysluplnou slovní úlohu • tvoří slovní úlohuk matematickému vyjádření • provádí odhady výsledků akontrolu výsledku	
• zapíše a přečte danédesetinné číslo řádu desetin,setin a tisícin • zobrazí desetinné číslo řádudesetin a setin na číselné ose • zaokrouhlí dané desetinnéčíslo řádu desetin na celky • sčítá a odčítá desetinná čísla • násobí a dělí desetinná čísla10, 100 a 1 000 • řeší a vytváří jednoduché • slovní úlohy s desetinnýmičísly • porovnává, sčítá a odčítázlomky se stejnýmjmenovatelem v oborukladných čísel • umí krátit zlomky	**Desetinná čísla a zlomky** • zlomky se jmenovatelem 10, 100 a 1000 ajejich zápis desetinným číslem • desetina, setina a tisícina • porovnávání, sčítání a odčítání zlomků sestejným jmenovatelem
• dosazuje za proměnnou,doplňuje údaje do připravenétabulky nebo diagramu • popisuje jednoduchézávislosti z praktickéhoživota • sestrojuje a čte jednoduchégrafy v soustavě souřadnic • vytvoří na základějednoduchého textu tabulku,sloupcový diagram • vyhledá v tabulce nebodiagramu požadovaná data aporozumí vztahům mezi nimi • používá údaje z různýchtypů diagramů (sloupcový akruhový diagram bez použití%)	**Tabulky, grafy a diagramy** • proměnná • nezávisle proměnná, závisle proměnná • soustava souřadnic • grafy, tabulky - orientace
• narýsuje obdélník a čtverecs užitím konstrukcerovnoběžek a kolmic • dodržuje zásady rýsování • vypočítá obvod a obsahobdélníku a čtverce • zná a umí převádět základníjednotky obsahu • vypočítá povrch krychle akvádru • řeší slovní úlohy na výpočtyobsahů a obvodů obdélníkua čtverce • určí pomocí čtvercové sítěobsah rovinného útvaru, kterýlze složit ze čtverců,obdélníků a trojúhelníků • porovnává pomocí čtvercové • sítě obsahy rovinných útvarů	**Geometrické útvary v rovině a prostoru** • konstrukce obdélníku, čtverce • obvod a obsah obdélníku a čtverce • jednotky obsahu, převody • povrch krychle a kvádru • síť kvádru a krychle
• na základě logicképosloupnosti doplňuje avytváří číselné a obrázkovéřady • doplňuje magické čtverce apyramidy, ve kterých aplikujezvládnuté početní operace • řeší problémové slovníúlohy • vyhledá v textu úlohypotřebné údaje a vztahy • volí vhodné postupy prořešení úlohy • vyhodnotí výsledek úlohy	**Nestandardní aplikační úlohy a problémy** • číselné a obrázkové řady • magické čtverce, pyramidy • slovní úlohy

Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Kreativita	- vyhledávání a výběr potřebných údajů a informací k řešení úkolů, návrhy řešení a výběr nejvhodnějšího řešení, zvyšování pozornosti a cvičení paměti - určování obvodů a výměr pozemků, tvarů staveb apod.

Matematika 6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
• umí písemně sčítat,odčítat, násobit a dělitdesetinná čísla • převádí jednotky • řeší slovní úlohy z praxe • provádí odhad a kontrolu výsledků řešeníúloh • dodržuje pravidla pro pořadí početních operací • na číselné ose umí vyznačit desetinné číslo • zaokrouhluje des. číslas danou přesností	**Desetinná čísla** • složitější příklady na sčítání a odčítání desetinných čísel • dělení des. čísel přirozenými čísly • dělení desetinného čísla desetinným číslem • převody jednotek délky, hmotnosti a objemu • jednotky obsahu • řešení slovních úloh • číselný výraz a jeho hodnota • jednoduchá rovnice s ekvivalentní úpravou
• narýsuje úhly danévelikosti • změří velikost úhlupomocí úhloměru • rozliší typy úhlů (ostrý,tupý, pravý, přímý) • užívá jednotky stupeň,minuta • graficky sčítá i odčítáúhly • narýsuje osu úhlu aúsečky • sčítá a odčítá velikostiúhlů ve stupních iminutách • vyznačí vrcholové a vedlejší úhly, dopočítávájejich velikost • pracuje s úhly vedlejšímia souhlasnými	**Úhel** • bod, přímka, úsečka • poloha přímek • vzdálenost bodu od přímky • úhel – pravý, přímý, konvexní,nekonvexní • přenášení úhlůpoužití úhloměru • další jednotky – minuta, vteřina • porovnávání úhlů (ostrý, tupý, pravý) • sčítání a odčítání úhlů (graficky) • sčítání a odčítání velikosti úhlů • osa úhlů • dvojice úhlů – vrcholové a vedlejší
• určí shodné obrazce • sestrojí obraz rovinného obrazce v osové a středovésouměrnosti • určí osu souměrnostiosově souměrnéhoobrazce a středsouměrnosti středověsouměrného obrazce • rozhodne, zda je útvarosově a středové souměrný	**Osová a středová souměrnost** • shodné útvary • osová souměrnost • osa úsečky • středová souměrnost • střed souměrnosti • osově a středově souměrné útvary
• rozeznává prvočíslo ačíslo složené • provádí rozkladpřirozeného čísla nasoučin prvočísel • umí určit nejmenšíspolečný nejmenšíspolečný	**Dělitelnost přirozených čísel** • násobek, dělitel • prvočíslo, číslo složené • znaky dělitelnosti – deseti, pěti,

násobek dvou atří přirozených čísel • umí určit největšíspolečný dělitel dvou atří přirozených čísel • řeší jednoduché slovníúlohy • rozpozná, kdy je číslodělitelné dvěma, třemi,pěti a deseti	dvěma,třemi, čtyřmi, šesti, devíti • rozklad čísel na součin prvočísel • nejmenší společný násobek • největší společný dělitel • slovní úlohy (řešení zadaných úloh, vytváření nových úloh)
• třídí a popisujetrojúhelníky • sestrojí výšky a těžnicev trojúhelníku • sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníka • dopočítává velikostiúhlů v trojúhelníku	**Trojúhelník** • vnější a vnitřní úhly v trojúhelníku • třídění trojúhelníků (ostroúhlý,pravoúhlý, tupoúhlý, různostranný,rovnoramenný, rovnostranný) • kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku • těžiště a těžnice trojúhelníka • výška v trojúhelníku • střední příčky trojúhelníka • trojúhelníková nerovnost
• objasní pojmy síť, plášť, podstava, hrany, vrcholy, stěna, tělesová a stěnová úhlopříčka • načrtne a sestrojí sítě krychle a kvádru • zná a umí převádět jednotky objemu • vypočítá objem a povrch krychle a kvádru sestrojí obraz krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání • řeší úlohy z praxe na výpočet objemu a povrchu krychle a kvádru • k výpočtům používá účelně a efektivně kalkulátor	**Tělesa** • plošné jednotky • jednotky objemu • povrch krychle a kvádru • objem krychle a kvádru • obraz krychle a kvádru ve volnémrovnoběžném promítání
Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace	- střídání činností- práce s učebnicí, samostatná práce, frontální práce - organizování a kontrola vlastní práce
EV Vztah člověka k prostředí	- pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí

Matematika 7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
• určí shodné útvary • sestrojí trojúhelníkpodle vět (sus, sss, usu) • určí podobnétrojúhelníky podle vět (sus,uu) • převede slovní zadání dografické podoby (náčrtku) • popíše jednotlivé krokykonstrukce a podle popisu • útvar sestrojí • určí počet řešení danéúlohy • ověří, zda výsledný útvarodpovídá zadání	**Shodnost trojúhelníků** • shodnost geometrických útvarů • shodnost trojúhelníků • věty o shodnosti • konstrukční věty trojúhelníků

• uvádí zlomky na základnítvar krátí je i rozšiřuje),porovnává je, zobrazí načíselné ose • určí společnéhojmenovatele • umí sčítat, odčítat,násobit a dělit zlomky • upravuje složené zlomky • počítá se smíšenými čísly • převádí smíšená čísla nazlomky a obráceně • počítá se smíšenými čísly • určí opačné a převrácenéčíslo • umí vypočítat hodnotučíselného výrazu, dodržujepravidla pro pořadípočetních operací	**Zlomky** • základní tvar zlomku • rozšiřování, krácení a rovnost zlomku • společný jmenovatel • převrácené a opačné číslo +,-,x,: • absolutní hodnota • smíšená čísla • výpočet části z celku • jednoduchá rovnice se zlomkem (ekviv.úpravy)
• zapisuje kladné a zápornéčíslo • určuje opačné číslo • zobrazí čísla na číselnéose • porovnává celá čísla • umí počítat s celými čísly(provádí základní početníoperace, dodržuje pravidlypro pořadí početníchoperací, využívá vlastnostípoč. operací –komutativnost,asociativnost idistributivnost) • určí absolutní hodnotucelého čísla a využívá jejígeometrickou interpretaci	**Celá čísla** • čísla kladná a záporná • čísla navzájem opačná • absolutní hodnota • uspořádání celých čísel • početní operace s celými čísly
• zapisuje kladné a zápornéčíslo • určuje opačné číslo • zobrazí čísla na číselnéose • porovnává racionálníčísla • umí počítats racionálními čísly(provádí základní početníoperace, dodržuje pravidlypro pořadí početníchoperací, využívá vlastnostípoč. operací –komutativnost,asociativnost idistributivnost)	**Racionální čísla** • čísla kladná a záporná • čísla navzájem opačná • absolutní hodnota • uspořádání racionálních čísel • početní operace s racionálními čísly
• zvětší a zmenší číslov daném poměru • řeší slovní úlohy napřímou i nepřímouúměrnost • využívá měřítko a plán • odvodí měřítko plánu amapy • narýsuje grafy úměrností • řeší slovní úlohytrojčlenkou • užívá různé způsobykvantitavního vyjádřenívztahu celek – část,navzájem je převádí(přirozeným číslem,zlomkem, desetinnýmčíslem	**Poměr, přímá a nepřímá úměrnost** • poměr • převrácený a postupný úměr • měřítko plánů a mapy • přímá úměrnost – souřadnice, osy a graf • nepřímá úměrnost – graf • trojčlenka • řešení slovních úloh daným poměrem
• rozlišuje a rýsujerovnoběžníky • vyznačí úhlopříčky • vyhledá souměrnost • vypočítává obvod a obsahrovnoběžníka,lichoběžníka a trojúhelníka • sestrojí lichoběžník • řeší slovní úlohy z praxe	**Čtyřúhelníky, hranoly** • rovnoběžník a jeho vlastnosti • výšky a úhlopříčky rovnoběžníka • obvod a obsah rovnoběžníka • obsah trojúhelníka • lichoběžník a jeho vlastnosti • obvod a obsah lichoběžníka

• sestrojí síť hranolu • vypočítá povrch a objemhranolu • při praktickýchvýpočtech umí použítkalkulačku	• konstrukce lichoběžníka • hranol – síť a vlastnosti • objem a povrch hranolu
• vyhledá v textu údaje a vztahy k výpočtům • vypočítává procenta,základ a procentové část jedním ze tří možnýchzpůsobů • řeší slovní úlohy • umí vypočítatjednoduchý úrok • při praktickýchvýpočtech používákalkulačku	• **Procenta a úroky** • procento, základ, procentová část • výpočty • slovní úlohy • úrok
Průřezová témata	
OSV Kreativita	- oceňování nápaditosti a originality při řešení úkolů
EV Vztah člověka k prostředí Základní podmínky života	- stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek… - rozvíjí vnímavý přístup k přírodě
EGS – Evropa svět nás zajímá (počet obyvatelů jednotlivých zemí v %)	

Matematika 8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
• řeší jednoduché lineárnírovnice • řešení ověřuje pomocízkoušky • sestaví rovnici ze zadaných údajů • řeší reálné situace pomocíslovních úlohvedoucí k jednoduchýmrovnicím • výpočet slovních úlohověřuje zkouškou	**Řešení lineárních rovnic** • lineární rovnice • slovní úlohy o pohybu • slovní úlohy o směsích • slovní úlohy o společné práci
• umí vyhledat druhoumocninu i odmocninuv tabulkách a na kalkulačce • užívá znalosti druhýchmocnin a odmocninpřirozených čísel 1 – 20	**Mocniny a odmocniny** • druhá mocnina a její vlastnosti • určování druhé mocniny na kalkulačce atabulkami • druhá odmocnina a její vlastnosti • určování druhé odmocniny na kalkulačcea tabulkami
• pozná číselný výraz, řešízadané slovní úlohypomocí proměnných,sestaví smysluplné slovníúlohy • určí hodnotu výrazu prodanné hodnotyproměnných • provádí početní operaces výrazy provádí rozkladmnohočlenů na součinpomocí vzorců (a + b)2 ;(a - b)2; (a+b).(a-b) avytýkáním	**Výrazy** • číselný výraz s mocninou odmocninou • výraz s proměnnou +,-,x,: výrazu • vzorce pro úpravu výrazů s druhoumocninou
• pojmenuje vzájemnoupolohu přímky, kružnice,kruhu	**Kruh, kružnice** • vzájemná poloha přímky a kružnice(kruhu)

• umí vypočítat obvod aobsah kruhu a délkukružnice • umí sestrojit pravoúhlýtrojúhelník nad úsečkou •	• vzájemná poloha dvou kružnic • Thaletova věta • obvod kruhu, délka kružnice • obsah kruhu • slovní úlohy
• umí vypočítat délky stranpravoúhlého trojúhelníka • určí, zda je trojúhelníkpravoúhlý • k výpočtům užívákalkulátor	**Pythagorova věta** • Pythagorova věta • užití Pythagorovy věty v úlohách • Věta obrácená k Pythagorově
• umí vypočítat povrch aobjem válce • umí nakreslit síť válce	**Válec** • válec a jeho síť • povrch a objem válce • slovní úlohy
Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Kreativita	- střídání činností- práce s učebnicí, samostatná práce, frontální práce - zavlažování pozemku, objem a povrch bazénu)
EV Vztah člověka k prostředí	- pochopení vztahu člověka k životnímu prostředí

Matematika 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
• určí podobné útvaryv rovině • určuje a používá poměrpodobnosti • rozdělí úsečku danédélky v daném poměru • užívá poměr podobnostipři práci s plány amapami • využívá při výpočtechvěty o podobnostitrojúhelníků • určí poměr podobnosti	**Podobnost geometrických útvarů** • podobné útvary • poměr podobnosti • věty o podobnosti trojúhelníků • dělení úsečky v daném poměru
• řeší soustavu dvoulineárních rovnic sedvěma neznámýmidosazovací metodou • řeší soustavu dvoulineárních rovnic sedvěma neznámými sčítacímetodou • řeší jednoduché slovníúlohy pomocí soustavdvou lineárních rovnic odvou neznámých • správnost řešení ověřízkouškou • k dané rovnici sestaví slovní úlohu • určí, kolik řešení má danárovnice či soustava rovnica ověří, z jakého číselnéhooboru	**Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými** • lineární rovnice se dvěma neznámými • soustava dvou lineárních rovnic sedvěma neznámými • metoda dosazovací • metoda sčítací • slovní úlohy
• určuje definiční oborfunkce • vytvoří tabulku fce • sestrojí graf lineárnífunkce, kvadratickéfunkce a nepříméúměrnosti	**Funkce** • pojem funkce • graf funkce • definiční obor funkce

• řeší graficky soustavudvou lineárních rovnic • dle funkčního předpisurozeznává jednotlivéfunkce • pracuje s grafy, k fcipřiřadí graf a naopak,vyhledá průsečíky s osamia mezi funkcemi	• rostoucí a klesající funkce, konstantní • lineární funkce • grafické řešení soustavy dvoulineárních rovnic o dvou neznámých • funkce nepřímé úměrnostikvadratická funkce
• umí sestrojit síť jehlanu • vypočítá objem a povrchjehlanu v jednoduchýchpřípadech • vypočítá objem a povrchkužele • užitím goniometrickýchfunkcí umí vypočítatpovrch a objem jehlanu akužele • vypočítá objem a povrch • koule	**Povrchy a objemy těles** • pravidelné mnohoúhelníky • povrch a objem jehlanu • kužel • koule
• umí vypočítat úrokz dané jistiny za určitéobdobí při dané úrokovémíře • provádí složenéúrokování • vypočítá úrok z úroku • ve vhodných příkladechpoužívá grafy, vyjadřujevztahy mezi hodnotamiv tabulce, převádí údajemezi tabulkou,diagramem a grafem • samostatně vyhledávádata v literatuře, dennímtisku a na internetu	**Základy finanční matematiky** • jednoduché úrokování • složené úrokování • využití matematiky v rodinném • hospodářství
• umí přečístkonstrukční úlohu, vybratzadané pojmy, nakreslitnáčrtek, popsat konstrukci • narýsuje konstrukci aprovede diskusi, ve kteréurčí počet řešení	**Konstrukční úlohy** • množiny bodů dané vlastnosti • složitější konstrukce (trojúhelník,čtyřúhelník, …)
• umí vyhledatmatematické závislostiz praxe a pojmenuje jejichvlastnosti • umí načrtnout nákres aschéma • umí popsat graf a vyčtez něho závislosti • určí soubor a jeho rozsah,rozdělí četnosti podleznaku a zjistí z četnostímodus • umí vypočítat aritmetickýprůměr	**Statistika** • příklady závislosti z praxe • sestavení schémat • grafy (bodový, hůlkový, sloupcový,spojnicový, kruhový) • rozsah souboru, jednotka, četnost,rozdělení a znak • aritmetický průměr • modus

Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání	- rozvoj smyslového vnímání- pozorování; střídání činností
VDO Občan, občanská společnost a stát	- pochopení významu řádu a pravidel, rozvoj sebedůvěry a samostatnosti, uvažování o problémech v širších souvislostech
EGS Evropa a svět nás zajímá	- řešení problémů a rozhodovací dovednosti- stav obyvatel, zdravotnictví…
EV Vztah člověka k prostředí	- stav životního prostředí

ANGLICKÝ JAZYK

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Anglický jazyk umožňuje žákům komunikaci v rámci integrované Evropy i ostatního světa. Je jedním z jednacích jazyků mezinárodních organizací. Přispívá k chápání a objevování skutečnosti včetně znalosti reálií anglicky mluvících zemí, historického vývoje těchto národů. Znalost jazyka umožňuje poznávat kulturní odlišnosti a tradice jiných zemí a zároveň prohlubovat vzájemné porozumění a toleranci.

Žák se učí zvládat běžné komunikační situace a kultivovat svůj projev jak při běžném rozhovoru, tak při vystupování na veřejnosti. Znalost anglického jazyka je důležitá v nejrůznějších dalších oblastech: Například je nezbytná při pokročilejší práci s výpočetní technikou, rozvíjí pozitivní vztah k literatuře, je důležitým nástrojem celoživotního vzdělávání...

Časové vymezení:

1.stupeň – vyučuje se ve třetím a čtvrtém ročníku 1 hodina týdně.

Pokud jsou ve škole žáci, kteří se učí anglicky už ve 2. ročníku, mají možnost učit se zde angličtinu také 1 hodinu týdně, výuka probíhá dle požadavků kmenové školy, většinou odpovídá tomuto ŠVP AJ pro 3. ročník.

2.stupeň – vyučuje se v pátém až devátém ročníku 4 hodiny týdně.

Organizační vymezení: Výuka probíhá v učebně č. 1 nebo č. 2.

Formy a metody práce:

- práce individuální,skupinová i společná, výklad,poslech, četba,reprodukce textu (písemná,ústní), procvičování gramatiky,pracovní list, práce se slovníkem,vyhledávání informací,práce s PC (výukové programy, internet), součástí výuky jsou didaktické hry

Vzdělávací obsah předmětu

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- zásady správné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování).
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném jazyce
- porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznávání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledávání důležitých informací o zemích studovaného jazyka a práce s nimi

- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů
- seznamování žáků s odlišnostmi americké angličtiny

Učivo:

- **zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov

- rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby

- **slovní zásoba** – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem

- rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem

- **tematické okruhy** – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí

- domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí

- **mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

- rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Realizují se mezipředmětové vztahy zejména s českým jazykem, vlastivědou a zeměpisem.

Ve výuce předmětu se uplatňují průřezová témata Osobnostní a sociální výchova (OSV), Multikulturní výchova (MKV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), Environmentální výchova (EV), Výchova demokratického občana (VDO), Mediální výchova (MDV).

<u>Výchovně vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí</u>

Kompetence k učení
Žáci
- vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- propojují získané poznatky do širších celků
- poznávají smysl a cíl učení
Učitel
- vede žáky k ověřování výsledků
- zadává úkoly,při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace
Kompetence k řešení problémů
Žáci

- jsou schopni pochopit problém
- umí vyhledat vhodné informace

Učitel

- klade vhodné otázky
- umožňuje volný přístup k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni
- umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Učitel

- vede žáky k výstižnému a souvislému projevu
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- jsou schopni sebekontroly

Učitel

- hodnotí žáky způsobem,který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáky k tomu,aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- umí se zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Učitel

- vede žáky k prezentaci jejich názorů a myšlenek
- vede žáky k diskusi
- vede žáky ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

Žáci

- jsou schopni efektivně organizovat svou práci

Učitel

- napomáhá při cestě ke správnému řešení
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Anglický jazyk 3. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně.	Greetings How are you? Pronunciation English alphabet Classroom language (instructions)

Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení Rozumí základním pozdravům, použije odpovídající pozdrav. Snaží se o správnou artikulaci. Ovládá anglickou abecedu. Umí ji aktivně užít při hláskování. Pasivně zná fonetické znaky. Snaží se foneticky správně vyslovovat osvojená slovíčka. Zvládá se dotázat na jméno druhého a dokáže odpovědět na dotaz na své jméno. Reaguje na základní pokyny učitele. Správně časuje sloveso TO BE.	Plural of nouns Verb to be Questions and short answer Indefinite article A vs An
Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal. Zná slovní zásobu týkající školních potřeb, třídy. Zná paralelu několika českých a anglických jmen. Aktivně používá čísla 0 - 10, názvy barev. Vyžádá a podá informaci o věku druhého, o telefonním čísle. Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu. Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy. Zná základní slovní zásobu týkající se rodiny a kamarádů. Aktivně používá osobní zájmena. Správně časuje sloveso TO HAVE. Jednoduše popíše osobu pomocí základních přídavných jmen. Užívá daných předložek při popisu pokojů v domě/bytě. Užívá existencionální vazby THERE IS/ARE. Ovládá číselnou řadu 0 - 100.	My family and my friends Adjectives Our house, our flat There is/are Prepositions at, in, from, under, on, next to Pronouns Numbers 0 - 100 Personal factfiles Verb TO HAVE
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu. Částečně aktivní, pasivní znalost základní slovní zásoby týkající se uvedených svátků. Užívá příhodných přídavných jmen.	Halloween Facts about Halloween Christmas is here Facts about Christmas Easter Adjective + noun
Orientuje se ve slovní zásobě týkající se zvířat. Užívá ukazovací zájmena pro singulár - this/that. Při jednoduchém popisu využívá předložek místa - in, on, under a příhodných přídavných jmen. Má pasivní znalost o plurálu pravidelných podstatných jmen. Zná základní slovní zásobu týkající se těla a hlavy. Jednoduše popíše sebe, členy rodiny a kamarády.	On the farm In the Zoo My pets Describing animals My body My head Describing oneself and other people

Průřezová témata

OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace	- cizí jazyk jako nástroj dorozumění a poznání - rodina, mezilidské vztahy - spolupráce a pomoc při práci ve skupině i ve dvojici
MKV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita	- anglicky mluvící země - shody a odlišnosti vzhledem k ČR - svátky, zvyky
EGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	- anglicky mluvící země - poznání reálií, zvyklostí, politického uspořádání - shody a odlišnosti
EV Ekosystémy	- zvířata - rostliny, ovoce, zelenina
MDV Vnímání autora mediálních sdělení	- poslech tematických písní

Anglický jazyk 4. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností. Aktivně používá odpovídající pozdravy, zná různé alternativy. Dbá na správnou artikulaci a snaží se foneticky správně vyslovovat osvojená slovíčka. Reaguje na další osovojené pokyny ze strany učitele. Zná názvy různých geometrických tvarů. Popíše svůj rozvrh, zná názvy předmětů. Sestaví otázku a jednoduše odpoví.	Greetings My school subjects, my timetable My day and my week Preposition of time Question and answer Shapes
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu. Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Orientuje se v základní slovní zásobě týkající se sportu, názvů hudebních nástrojů. Jednoduchým způsobem popíše, čemu se věnuje ve svém volném čase. Sloveso CAN užívá v kladu, záporu a otázce.	My hobbies Can/can´t Popular sports Games Special hobby Musical instruments
Orientuje se v základní slovní zásobě týkající se potravin, ovoce a zeleniny, nápojů. Užívá vazbu I like/I don´t like. Používá vazbu My favoiurite ...	Food and drink Fruit and vegetables I like/I don´t like English breakfast

Orientuje se v základní slovní zásobě týkající se domu, města.	Houses My town
Jednoduše popíše, kde se nachází určitý předmět a užívá další předložky, in front of, behind, next to, opposite ve spojení s existencionální vazbou.	There is/are Where is the ...? Prepositions of place
Velmi jednoduše popíše cestu.	Directions
Používá přítomný čas prostý, zvládne utvořit zápor a otázku v přítomném čase prostém.	Present simple Present continuous
Tvoří přítomný čas průběhový.	Seasons
Zná názvy ročních období. Správně tvoří vazby se slovesem TO PLAY.	Weather Collocations with the verb TO PLAY
Zapojí do jednoduchých rozhovorů.	Parts of clothing
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.	Present continuous affirmative WEAR Transport facilities (car, bike, plane, boat, bus)
Orientuje se v jednoduché slovní zásobě týkající se popisu částí oděvu.	Names of countries, nationalities and languages
Správně používá sloveso WEAR a popíše své oblečení a ostatních lidí.	Names of jobs
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	
Orientuje se ve slovní zásobě týkající se názvů států, národností a jazyků.	
Zná několik názvů povolání, jednoduše popíše, co dělají.	
Zná základní slovní zásobu týkající se Halloween, Christmas, St. Valentine, Easter.	Festivals and holidays in the Czech Republic and in Great Britain
Dokáže pohovořit o několika rozdílech slavení těchto svátků v České republice a ve Velké Británii.	

Průřezová témata

OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace	- cizí jazyk jako nástroj dorozumění a poznání - rodina, mezilidské vztahy - spolupráce a pomoc při práci ve skupině i ve dvojici
MKV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita	- anglicky mluvící země - shody a odlišnosti vzhledem k ČR - svátky, zvyky
EGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	- anglicky mluvící země - poznání reálií, zvyklostí, politického uspořádání - shody a odlišnosti
EV Ekosystémy	- zvířata - rostliny, ovoce, zelenina
MDV Vnímání autora mediálních sdělení	- poslech tematických písní

Anglický jazyk 5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. Používá několik variant odpovídajících pozdravů. Dbá na správnou artikulaci a snaží se správně foneticky vyslovovat osvojená slova. Orientuje se ve slovní zásobě týkající se školy. Zná názvy předmětů a jejich zápis do rozvrhu hodin. Zná názvy míst a užívá potřebných předložek. Vyplní osobní údaje do formuláře. Pojmenuje názvy ročních období, měsíců, dnů v týdnu. Zná řadové číslovky, správně vyslovuje datum. Napíše a správně přečte datum. Zvládne se zeptat na počasí a krátce odpovědět. Dokáže uvést své základní osobní údaje ústní formou, písemnou formou vyplní jednoduchý formulář a napíše adresu. Zná základní slovní zásobu potřebnou k dialogu na oslavě narozenin. Používá sloveso TO BE v minulém čase v kladné a záporné větě.	Greetings Personal information School subjects Timetable Places of jobs and activities Prepositions of time What is the time? Seasons Months Days of the week Weather Birthday celebration Address and form Ordinal numbers, dates Past simple WAS, WERE Time
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Rozezná základní počitatelná a nepočitatelná podstatná jména. Dokáže se správně zeptat na množství. Aktivně užívá some/any.	Countable and uncountable nouns How much/many Some/any
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu. Zná názvy zvířat domácích i exotických. Zná názvy kontinentů, kde tato zvířata žijí. Používá sloveso TO HAVE v minulém čase.	Names of farm animals ZOO animals Places where animals live Past simple HAD
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu. Zná názvy obchodů a zboží, které v nich lze koupit.	Shopping phrazes Names of shops I would like Kind of films Internet shopping English money

Užívá jednoduché potřebné komunikační fráze užívané při nakupování. Zná anglickou měnu, její výslovnost. Zná názvy žánrů filmů. Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života. Popíše volnočasové aktivity své a ostatních lidí v minulém čase s užitím sloves HAD, WAS, WERE. Zná širší slovní zásobu hudebních nástrojů a názvů sportů.	Free time Time words, time expressions with LAST and AGO Names of more sports and musical instruments
Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace	- cizí jazyk jako nástroj dorozumění a poznání - rodina, mezilidské vztahy - spolupráce a pomoc při práci ve skupině i ve dvojici
MKV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita	- anglicky mluvící země - shody a odlišnosti vzhledem k ČR - svátky, zvyky
EGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	- anglicky mluvící země - poznání reálií, zvyklostí, politického uspořádání - shody a odlišnosti
EV Ekosystémy Vztah člověka k prostředí	- zvířata - počasí
MDV Vnímání autora mediálních sdělení	- poslech tematických písní

Anglický jazyk 6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Formuluje základní otázky při představování se. Rozumí běžným instrukcím učitele v hodinách nglického jazyka. Aktivně užívá rozkazovací způsob. Má rozšířené povědomí o reáliích anglicky hovořících zemí.	Greetings Phrases in the English classroom Imperative Symbols of ESW

Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. Dokáže jednoduše pohovořit o zajímavých místech České republiky ke kterým má osobní či citovou vazbu. Zná způsob, jak tvořit budoucnost pomocí vazby GOING TO. Zná a užívá frekvenční příslovce při popisu denního, týdenního apod. režimu. Porovná informace o vzdělávání ve Velké Británii a v České republice.	The Czech Republic Prague Future with GOING TO Adverbs of frequency School in Great Britain and in the Czech Republic Daily routines
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. Dokáže stupňovat přídavná jména pravidelná a nepravidelná. Správně užívá ukazovací zájmena v běžně užívaných větách při nakupování a jiných situacích. Zná názvy domácích prací. Užívá sloveso MUST.	Comparative and superlative forms of adjectives Demonstrative pronouns Shopping and fashion Housework Modal verb MUST
Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. Utvoří přivlastňovací pád a používá jej ve větě při popisu své širší rodiny. Zvládne vytvořit základní rodokmen. Pohovoří o svých kamarádech. Zvládá jednoduchý dialog o trávení volného času s rodinou a kamarády. Bezpečně užívá slovesa HAVE GOT, tvoří zápor a otázku, krátkou verzi odpovědi.	Family members My friends and leisure time Possessive case Verb HAVE GOT
Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. Dokáže utvořit minulý čas u pravidelných sloves pomocí koncovky -ed a užít tato slovesa ve větě. Zná základní slovní zásobu používanou při práci na internetu, jako je načítání, sdílení, ... Vyhledá jednoduché informace v angličtině.	Past simple Regular verbs Modern technology and information from the Internet
Zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. Zná data příslušných svátků, zná typické symboly daných svátků. Při popisu činností v dny těchto svátků dokáže užít budoucího času pomocí going to a minulého času prostého s pravidelnými slovesy. Zná základní informace anglicky hovořících zemí - kde se nachází, hlavní město, počet obyvatel.	Halloween Christmas Boxing Day St. Valentine Easter St. Patrick's Day Simple fact aboutUnited Kingdom, USA, Canada and Australia

Průřezová témata

OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace	- cizí jazyk jako nástroj dorozumění a poznání - rodina, mezilidské vztahy - spolupráce a pomoc při práci ve skupině i ve dvojici
MKV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita	- anglicky mluvící země - shody a odlišnosti vzhledem k ČR - svátky, zvyky
EGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	- anglicky mluvící země - poznání reálií, zvyklostí, politického uspořádání - shody a odlišnosti
EV Ekosystémy Vztah člověka k prostředí	- zvířata - počasí
MDV Vnímání autora mediálních sdělení	- poslech tematických písní
VDO Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	- základní informace o státních zřízeních anglicky mluvících zemích

Anglický jazyk 7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. Rozezná situace, kdy použít MUST, kdy HAVE TO. Pojmenuje širší okruh rodiny. Pohovoří o svých přátelích - jejich popis, společné aktivity.	Modal verb MUST x HAVE TO Friends and family Describing people
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace. Zná názvy kontinentů, některých států. Pomocí přídavných jmen pojmenuje nejdelší řeku, největší město, nejvyšší hory. Zná základní informace o Britských ostrovech a reálie Velké Británie.	Countries and continents The British Isles Great Britain
Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. Orientuje se ve slovní zásobě týkající se zdraví. Jednoduše popíše, co ho bolí a zvládne jednoduchou konverzaci u zubaře. Zná základní nepravidelná slovesa, tvoří s nimi věty v minulém čase prostém. Zná problematiku zdravého životního stylu a dokáže o něm	Health and my life At the dentist's Irregular verbs

jednoduše pohovořit.

Ovládá slovní zásobu týkající se jídla a pití. Dokáže v restauraci požádat obsluhu o nabídku a objednat si pohoštění. Vyjádří své myšlenky týkající se stravovacích návyků. Zná pravidla dělení na počitatelná a nepočitatelná podstatná jména a ovládá princip vyjádření množství nepočitatelných podstatných jmen. Užívá členy SOME/ANY. Utvoří otázku na množství pomocí HOW MUCH/HOW MANY.	Food and drink Eating habits At the restaurant Countable and uncountable nouns Expressing quantity Articles ANY/SOME Questions HOW MUCH .../HOW MANY...?
Dokáže tvořit z přídavných jmen příslovce a dokáže je vhodně užívat ve větách. Utvoří věty v budoucím čase pomocí pomocného slovesa WILL. Zvládá konverzaci na témata divadlo, kino, muzeum, a to popis cesty k daným kulturním zařízením pomocí mapky, jaký druh filmu bude promítán, zvládá objednání vstupenek a získání informací o čase zahájení představení, o tevírací době, o výši vstupného.	Adverb formation Future tens with WILL At the theatre At the muzeum At the cinema
Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. Vyhledá potřebné doplňující informace k probíraným tématům, k osobním zájmovým činnostem. Je seznámen s ověřenými věrohodnými webovými stránkami.	Computer The Internet Information from the Internet

Průřezová témata

OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace	- cizí jazyk jako nástroj dorozumění a poznání - rodina, mezilidské vztahy - spolupráce a pomoc při práci ve skupině i ve dvojici
MKV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita	- anglicky mluvící země - shody a odlišnosti vzhledem k ČR - svátky, zvyky
EGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	- anglicky mluvící země - poznání reálií, zvyklostí, politického uspořádání - shody a odlišnosti
EV Ekosystémy Vztah člověka k prostředí	- reálie a příroda anglicky mluvících zemí
MDV Vnímání autora mediálních sdělení	- poslech tematických písní
VDO Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu	- základní informace o státních zřízeních anglicky mluvívích zemích

rozhodování

Anglický jazyk 8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích Zná nejužívanější nepravidelná slovesa ve všech tvarech. Správně tvoří předpřítomný čas v kladné, záporné větě, utvoří otázku. Užívá vyjádření s EVER, NEVER, FOR, SINCE, YET. Rozezná, kdy použít minulý čas prostý a kdy předpřítomný čas. Dokáže se zeptat na cestu různými frázemi a při dotazu zvládne popsat cestu z jednoho místa na druhé.	Direction Past simple Present perfect Third form of irregular verbs
Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. Umí používat zástupná zájmena ve větě. Zná pravidla pro tvoření podmínkové věty 1. typu. Orientuje se ve slovní zásobě týkající se sportu, zdraví, životního stylu. Ovládá užití způsobového slovesa should ve větě kladné, záporné, utvoří otázku. Reaguje na problém s užitím SHOULD.	One/ones Conditional clauses I Sport, health and my free time My lifestyle Should
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace. Používá vztažné věty. Rozumí použití minulého času průběhového. Ovládá základní slovní zásobu týkající se známých objevů a vynálezů, vysvětlí, k čemu přístroje a objevy slouží.	Relative clauses Past continuous Inventions and discoveries
Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. Popíše turistické atrakce Londýna. Je seznámen s mapou Londýna. Popíše cestu z bodu A do bodu B. Zná dopravní prostředky v Londýně.	London London transport Londons history
Užívá zvratná zájmena, vyjádří, že někdo něco dělal vzájemně. Užívá opisný tvar TO BE ALLOWED TO, řekne, co někdo smí či nesmí dělat. Jednoduše pohovoří o různých národnostech a jazycích, které užívají.	Reflexive pronouns To be allowed to Many cultures, languages

Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších probíraných témat. Vyjádří očekávání souhlasu se svou výpovědí. Vede souvislý hovor po telefonu. Zvládne zanechat vzkaz. Sestaví neformální dopis pro emailovou komunikaci.	
Zvládne sdělit, co by se za určitých podmínek mohlo stát, užívá podmínkové věty 2. typu. Zná pravidla slovosledu při použití dvou předmětů. Je seznámen se základními údaji o USA, s mapou USA, geografickou polohou. Zná několik slov s rozdílnou psanou, mluvenou formou v porovnání americké a britské angličtiny.	questions tags Expressing future plans Speaking on the phone Message Email Conditional clauses II Verbs with two subjects USA American english
Používá gerundium jako podmět, předmět , po předložkách. Dokáže vyjádřit, co kdo rád/nerad dělá, je v něčem dobrý/špatný, kdo má jakou náladu. Zná základní reálie anglicky mluvících zemí, jejich významné svátky	Gerundium Festivals and holidays in English - speaking countries
Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace	- cizí jazyk jako nástroj dorozumění a poznání - rodina, mezilidské vztahy - spolupráce a pomoc při práci ve skupině i ve dvojici
MKV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita	- anglicky mluvící země - shody a odlišnosti vzhledem k ČR - svátky, zvyky
EGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	- anglicky mluvící země - poznání reálií, zvyklostí, politického uspořádání - shody a odlišnosti
EV Ekosystémy Vztah člověka k prostředí	- reálie a příroda anglicky mluvících zemí
MDV Vnímání autora mediálních sdělení	- poslech tematických písní
VDO Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	- základní informace o státních zřízeních anglicky mluvících zemích

Anglický jazyk 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života. Ovládá vyprávění, kde použije předminulý čas. Je obeznámen o historii USA, zná svátky, největší města, jejich polohu. Vyjádří se o obecných tématech k USA.	Past perfect Facts about life in The USA
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Sdělí, kdy a kde bylo či bude vykonáno. Pojmenuje povolání a činnosti. Pohovoří o svým zájmech, které by mohl uplatnit při výběru dalšího studia. Zvládne sestavit životopis, žádost o přijetí na střední školu.	Jobs and my life Personal information My career Passive voice
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace Pohovoří o předsudcích. Zvládne sdělit, co říkají a co si myslí druzí. Ovládá slovní zásobu týkající se módy, Zvládne konverzaci na výše uvedená témata. Mluví o současné Velké Británii.	Direct and indirect speech Images of Britain Fashion
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. Ovládá používání vedlejších vět příslovečných časových. Zná slovní zásobu týkající se zdraví a nemocí. Ovládá fráze potřebné v rozhovoru u lékaře. Zaujímá stanovisko k problému. Jednoduše vyjádří své pocity a nálady.	Time clauses At the doctors Problems and treatment
Reprodukuje, co řekli druzí. Dokáže opsat význam slov. S vizuální oporou (sestavená osnova) pohovoří o základních faktech o Austrálii, určí geografickou polohu. Orientuje se v mapě Austrálie. Zvládne si rezervovat hotelový pokoj.	Indirect speech - backshift of tenses Australia
Vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života. Vyjádří domněnky o budoucnosti. Hovoří o plánech do budoucnosti. Zvládá vypravování příběhu. Vyhledá potřebné informace z internetu, zná možnosti použití kvalitních slovníků na internetu, využívá programy ke zdokonalení se v užívání anglického jazyka slovem, písmem a poslechem.	Expressing future Computer Information from the internet

Reaguje na jednoduché písemné sdělení. Sestaví neformální jednoduchý stylisticky správný dopis kamarádovi. Sdělí, co zažil, jaké má zájmy. Pokládá jednoduché otázky	The letter My penfriend My and your ideas
Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace MKV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita	- cizí jazyk jako nástroj dorozumění a poznání - rodina, mezilidské vztahy - spolupráce a pomoc při práci ve skupině i ve dvojici - dopisování - anglicky mluvící země - shody a odlišnosti vzhledem k ČR - svátky, zvyky
EGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	- anglicky mluvící země - poznání reálií, zvyklostí, politického uspořádání - shody a odlišnosti
EV Ekosystémy Vztah člověka k prostředí	- reálie a příroda anglicky mluvících zemí
MDV Vnímání autora mediálních sdělení	- poslech tematických písní
VDO Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	- základní informace o státních zřízeních anglicky mluvících zemích

PRVOUKA

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu se týká člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Zahrnuje informace z historie i současnosti a žáky vede k dovednostem pro praktický život. Rozvíjí poznatky a dovednosti žáků získané v rodině a předškolním vzdělávání

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Utváří si prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe své nejbližší okolí a okruh poznání rozšiřují. Učí se o lidech a vztazích mezi nimi, přírodních jevech a ochraně přírody, základních vztazích vespolečnosti, současném způsobu života, jeho přednostech i problémech, které s ním souvisejí.

Časové vymezení: Vyučuje se v 1. – 3. ročníku 1 hodina týdně.

Organizační vymezení:Prvouka se vyučuje buď jako samostatný předmět, nebo v rámci modulu PRV-VL (žáci vyšších ročníků se souběžně učí vlastivědu). Výuka probíhá v učebně č. 1.

Obsahové vymezení:

Tematické okruhy

- Místo, kde žijeme - důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků
- Lidé kolem nás – upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se základními právy a povinnostmi
- Lidé a čas – orientace v dějích a čase
- Rozmanitost přírody – poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé a neživé přírody
- Člověk a jeho zdraví – základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a první pomoci, o bezpečném chování v různých životních situacích. Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti

Při výuce se uplatňují průřezová témata Výchova demokratického občana(VDO), Osobnostní a sociální výchova (OSV), Environmentální výchova (EV), Multikulturní výchova (MKV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS).

Formy a metody práce:

- samostatná práce, práce ve skupině, praktická ukázka pokus, pozorování názoru, popismodelové situace, práce s encyklopediemi, internetem, jinými texty, pracovní sešity, listy, křížovky, doplňovačky, osmisměrky, didaktické hry

Výchovně vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák - objevuje a poznává vše,co ho zajímá a v čem by mohl v budoucnu uspět
- poznává podstaty zdraví i příčin nemocí
- upevňuje si zásady preventivního chování
- orientuje se ve světě informací,časovém a místním propojování historických,zeměpisných a kulturních informací

Učitel - pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- motivuje žáky k celoživotnímu učení

Kompetence k řešení problémů

Žák - upevňuje si účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti,zdraví a bezpečnosti druhých
- poznává a ovlivňuje svoji jedinečnost

Učitel - pomáhá žákovi,aby došel k samostatným objevům,řešením a závěrům
- učí žáka pracovat s odbornou literaturou,encyklopediemi apod., využívají různých informačních zdrojů

Kompetence komunikativní

Žák - rozšiřuje si slovní zásobu v osvojovaných tématech
- je veden k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání,k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní situaci
-pojmenovává pozorované skutečnosti a zachycuje je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech

Učitel - podporuje u žáka prezentaci svých myšlenek a názorů,kladení otázek k věci, vzájemné naslouchání a zdůvodňování svých závěrů,vzájemnou pomoc

Kompetence sociální a personální

Žák - pracuje ve skupině
- efektivně spolupracuje na řešení problémů
- učí se respektovat názory druhých
- přispívá k diskusi

Učitel - učí věcně argumentovat
- vede žáka k oceňování svých názorů a přínosů

Kompetence občanské

Žák - si vytváří ohleduplný vztah ke kulturním výtvorům a k výsledkům práce ostatních
- je motivován k hledání možností aktivního uplatnění ochrany přírody
- je veden krespektování pravidel

Učitel - vede žáka k úctě k výtvorům jiných lidí a k jejich ochraně
- učí žáka, jak přistupovat k ochraně přírody a jakými konkrétními činnostmi může on sám prospět
- vede žáka k dodržování pravidel soužití s jinými lidmi, dodržování jiných pravidel (např. silničního provozu a různých jiných bezpečnostních pokynů)

Kompetence pracovní

Žák je veden k utváření pracovních návyků j týmové i samostatné činnosti

Učitel - učí žáka používat různé materiály,nástroje a vybavení

Prvouka 1. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí. Uvědomí si roli školáka, vztahy ke spolužákům, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům, získává orientaci v prostoru třídy, školy, správně se chová ve třídě, o přestávce, zná světla semaforu, některé dopravní značky.	Místo, kde žijeme Budova školy, pracovní návyky, vhodné chování Cesta do školy, dopravní značky, dopravní prostředky
Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. Pozoruje, popíše a porovná viditelné změny v přírodě na podzim, pozná značky počasí, vyjmenuje měsíce, které náleží k dané roční době, pojmenuje živočichy v lese, ovoce a zeleninu, polní plodiny, zahradní náčiní, rozliší listnaté a jehličnaté stromy.	Roční období Rozmanitost přírody - podzim Změny v přírodě Podzimní počasí Živočichové na podzim Podzim v sadu a na zahradě Zelenina, ovoce Podzim na poli Stromy na podzim - listnaté, jehličnaté
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině. Zná rodinné vztahy, vypráví, jak slaví svátek, narozeniny. Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům. Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost a další významné dny v rodině. Popíše, co je to domov, vlast, chápe rozdíl mezi vesnicí a městem. Zná dopravní prostředky a důležitá telefonní čísla. Pozná podle obrázků některá povolání. Dokáže říct, jak tráví volný čas, jaké má zájmy. Formuluje správně otázky a odpovědi při nakupování.	Lidé kolem nás Rodina, členové, role členů v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, svátek v rodině, život v rodině Můj domov, vesnice, město, doprava ve městě, důležitá telefonní čísla Moje vlast Zaměstnání dospělých, názvy povolání Volný čas V obchodě
Rozlišuje roční doby, pojmenuje jarní práce na zahradě a na poli, chápe rozdíl mezi sázením a setím, pozná nejběžnější jarní rostliny, odlišuje podle stavby strom, keř, bylinu, poznává hospodářská zvířata, pojmenuje dospělé jedince a mládě, pozná některé stěhovavé ptáky, pojmenuje a popíše jarní hry.	Rozmanitost přírody - jaro Změny v přírodě po zimě Jarní počasí Měsíce Květiny na jaře Stromy a keře na jaře Práce na zahradě - setí, sázení Svátky jara Zvířata na statku Stěhovaví ptáci Jarní hry

Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím základních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. Zná části lidského těla, obličeje, názvy prstů, uvědomuje si, co může být nebezpečné, pečuje o své zdraví, dodržuje hygienické zásady, zná zdraví prospěšné potraviny, rozlišuje pojmy nemoc - úraz.	Člověk a jeho zdraví Člověk a péče o zdraví Názvy částí lidského těla, péče o tělo, osobní hygiena Výživa Nemoc, úraz
Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy. Vyjmenuje názvy ročních dob, měsíce, dny v týdnu, pozná, kolik hodin ukazují hodiny na obrázcích, zná pojmy ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer, přiřadí patřičný čas k jednotlivým činnostem během dne. Pozná změny v letní přírodě, pojmenuje některé kvetoucí rostliny na louce, hmyz na louce, řekne, jaké lesní plody sbíráme, jaké jsou jedovaté, zná jaké ovoce dozrává na zahradě, co se sklízí v létě na polích, přiřadí správné rostliny a živočichy, které můžeme spatřit u rybníka. Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	Lidé a čas Orientace v čase Časová posloupnost, rok, roční období, měsíce v roce, dny v týdnu Režim dne Hodiny Rozmanitost přírody - léto Letní proměny v přírodě Léto na zahradě, v lese, u rybníka Chystáme se na prázdniny

Průřezová témata

OSV
Rozvoj schopností poznávání
Seberegulace a sebeorganizace
Poznávání lidí
Mezilidské vztahy
Komunikace
Hodnoty, postoje, praktická etika
EV
Ekosystémy
Základní podmínky života
Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Vztah člověka k prostředí
MKV
Lidské vztahy
Etnický původ
Multikultularita

Prvouka 2. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	Místo, kde žijeme Třída ve vyučovací hodině, o přestávce, co děláme ve škole, pravidla chování, školní, kalendářní

Uvědomí si roli školáka, vztahy ke spolužákům, k dospělým. Získá orientaci v prostorách školy, pojmenuje jednotlivé místnosti, správně se chová ve třídě, dodržuje nastavená pravidla, rozlišuje školní a kalendářní rok. Zná světla semaforu, některé dopravní značky, dopravní prostředky.	rok Bezpečná cesta do školy, dopravní prostředky, dopravní značky
Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. Pozoruje a popíše viditelné změny na podzim na zahradě, pojmenuje činnosti, které se na zahradě na podzim dělají, jaké ovoce a zelenina se sklízí, jak zeleninu dělíme, vyjmenuje podzimní měsíce, zná, co je podzimní rovnodennost, chápe důležitost lesa, rozliší listnaté a jehličnaté stromy, keře, některé dokáže pojmenovat, přiřadí daný plod ke správnému stromu, šišku k větvičce, zná pojem smíšený les, pozná další rostliny v lese - lesní plody, houby, zná označení savci, dokáže vyjmenovat některé lesní savce, popíše stavbu těla savce, jmenuje mláďata lesních zvířat, chápe, že někteří ptáci jsou stěhovaví, jiní stálí, dokáže vyjmenovat příklady, popíše stavbu těla ptáků, ví, že na podzim se provádí výlov rybníků, jak se ryby pohybují a nejznámější ryby dokáže pojmenovat.	Rozmanitosti přírody - Podzim Podzimní zahrada, ovoce a zelenina, význam lesa, podzimní les, listnaté a jehličnaté stromy, keře, savci v lese, stěhovaví ptáci, podzimní rybník
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům. Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností. Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam. Popíše, co vše je domov (dům, rodina, obec, vlast), ví, jak se naše vlast jmenuje, jaké je naše hlavní město, zná, co patří mezi naše státní symboly, uvědomuje si funkci jednotlivých členů své rodiny, pojmenuje členy širší rodiny a vztahy mezi nimi, vyjádří postavení jedince v rodině, život a funkce rodiny. Pozná a pojmenuje domácí zvířata chovaná pro radost, popíše, jak se o ně staráme, zná některé pokojové rostliny a jak o ně pečujeme, seznamuje se s různými povoláními, odlišuje pojmy práce - odpočinek.	Místo, kde žijeme Můj domov, naše vlast - Česká republika Rodina, rodinné oslavy, pomoc rodičům Domácí zvířata chovaná pro radost, pokojové rostliny, Povolání
Popíše, jak vypadá zimní příroda, jak se živočichové připravují na zimu, co znamená den zimního slunovratu, přiřadí zimní měsíce, jmenuje některé stálé ptáky a volně žijící živočichy, které můžeme v zimě spatřit, jak jim pomáháme zimu přečkat, vyjmenuje zimní sporty, popíše vhodné oblečení a ochranné pomůcky, ví, jaké svátky slavíme v zimě, jaké zvyky se dodržují.	Rozmanitost přírody - Zima Příprava živočichů na zimu, živočichové v zimě, zimní radovánky, zimní svátky
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. Rozlišuje části lidského těla, ví, jak má pečovat o zuby,	Člověk a jeho zdraví Lidské tělo, smysly, péče o zuby, Nemoc a úraz Výživa

vysvětlí, co je úraz a co je nemoc, dokáže vyjmenovat nejčastější dětské úrazy a nemoci, ví, jak ošetřit některá zranění a jak se chránit proti úrazům, dodržuje zásady správného stravování.	
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. Orientuje se v měsících, dnech, ročních dobách, určí dny v týdnu, jednotlivá roční období, měsíce školního a kalendářního roku, ví, k čemu slouží kalendář a jaké mohou být druhy, na hodinách se učí rozeznávat čtvrt a tři čtvrtě, rozlišuje minulost, přítomnost a budoucnost.	Lidé a čas Měsíce, dny v týdnu, kalendář, hodiny, Minulost, současnost, budoucnost
Pozná některé jarní květiny, popíše stavbu těla kvetoucí rostliny, zná části stromu, pozoruje a popíše změny stromů na jaře, důležitost opylování pro vývoj plodů, má základní informace o ptácích na jaře, hnízdění, čím se živí, rozdělení na stěhovavé a stálé, pojmenuje hospodářská zvířata, dospělé jedince i mláďata, vysvětlí jejich význam pro člověka.	Rozmanitost přírody - jaro Jarní květiny, stromy na jaře, ptáci na jaře, hospodářská zvířata
Pozná změny v letní přírodě, pojmenuje některé rostliny a živočichy žijící v daném společenstvu, popíše, co můžeme dělat pro ochranu přírody, chová se tak, aby neohrožoval zdraví své a ostatních.	Rozmanitost přírody - léto Příroda v létě, den letního slunovratu, rostliny a živočichové na louce, u vody, v lese, ochrana přírody

Průřezová témata

OSV
Sebepoznání a sebepojetí
Rozvoj schopností poznávání
Seberegulace a sebeorganizace
Poznávání lidí
Mezilidské vztahy
Komunikace
Hodnoty, postoje, praktická etika
EV
Ekosystémy
Základní podmínky života
Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Vztah člověka k prostředí
MKV
Lidské vztahy
Etnický původ
Multikultularita
VDO
Občanská společnost a stát
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Prvouka 3. ročník

Očekávané výstupy	Učivo

Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí.	Místo, kde žijeme Škola - spolužáci, pravidla slušného chování
Orientuje se v plánu nejbližšího okolí své školy, popíše své bydliště, svůj dům, zná důležité dopravní značky, nebezpečí v nejbližším okolí. Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě). Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost. Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije, vysvětlí jejich význam. Zná pravidla pro chodce, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, orientuje se ve své obci podle význačných objektů, historických budov. Pozná rozdíl mezi vesnicí a městem, určí světové strany, uvede různé typy krajiny. Pojmenuje svoji vlast, hlavní město, hraniční státy, rozliší státní symboly, pojmenuje některé kulturní a historické památky.	Cesta do školy, riziková místa a situace Plánek okolí školy Naše obec, vesnice, město Krajina v okolí domova Orientace v krajině Naše vlast, poloha, kraje, hlavní město, státní symboly, armáda ČR
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k řirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům. Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností. Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost. Pojmenuje členy širší rodiny a vztahy mezi nimi, uvědomuje si funkci jednotlivých členů své rodiny, zná různé lidské vlastnosti, rozlišuje kladné a záporné, uvědomuje si odlišnost mezi lidmi a důležitost tolerance mezi jedinci, ohleduplnost k postiženým, k jiným národům, ke stáří, zná svoje práva a povinnosti, pojmenuje povolání dospělých, rozlišuje práci fyzickou a duševní, odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	Lidé kolem nás Rodina Odlišnost a tolerance Práva a povinnosti Povolání, práce fyzická, duševní
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě. Dokáže vyjmenovat živé a neživé přírodniny, lidské výrobky a řekne z jakých surovin jsou vyrobeny, zná různé materiály, co je to zboží, jak za ně můžeme platit.	Rozmanitost přírody Svět kolem nás - přírodniny, suroviny, výrobky (lidské výtvory), zboží
Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů. Objasní rozdíly mezi živou a neživou přírodou, sdělí, co tvoří	Neživá příroda Látky a jejich vlastnosti Voda Vzduch

přírodu neživou, jmenuje různé látky, jejich vlastnosti, zná skupenství látek, chápe význam vody pro život, jaké má vlastnosti, skupenství a její rozložení na Zemi, popíše koloběh vody, zná vlastnosti a složení vzduchu, seznamuje se s horninami a nerosty, pozná některé hospodářsky významné, řekne k čemu se využívají, ví, co znamená zvětrávání, zná význam, vznik, složení půdy, jak o ni musíme pečovat, chápe význam Slunce pro život, vysvětlí, že Slunce je hvězda, zdroj tepla a světla, získá poznatky o planetě Zemi, sluneční soustavě, vesmíru, střídání dne a noci, ročních dob, dozvídá se informace o měření, zná základní veličiny (délka, hmotnost, objem, teplota, čas)a základní jednotky, dokáže vyjmenovat a popsat příslušná měřidla k jednotlivým veličinám.	Horniny a nerosty Půda Teplo a světlo ze Slunce Vesmír, planeta Země Měření
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě. Dokáže říct, co patří do živé přírody, vyjmenuje společné znaky živočichů, vysvětlí různé způsoby přijímání potravy, dýchání, pohybu, rozmnožování i průběhu života různých živočichů, popíše vnitřní a vnější stavbu těla živočichů a zařadí je do skupin podle vnějších znaků, uvede příklady hospodářských, domácích zvířat a volně žijících druhů, zná chráněné živočichy a nebezpečí parazitů, vyjmenuje společné znaky rostlin, chápe princip výživy a stavby těla rostlin, popíše dýchání, rozmnožování rostlin, zná základní části těla rostlin, vysvětlí význam kořene, popíše rozdíl mezi dužnatým a dřevnatým stonkem, zná typy a tvary listů, popíše stavbu květu, zná význam květu pro rozmnožování rostlin, uvádí typy plodů, rozděluje je na dužnaté a suché, popíše různé skupiny rostlin, jak je dělíme, vyjmenuje zástupce rostlin, jejich užitek, charakterizuje různé přírodní celky, uvádí příklady typických rostlin, živočichů ve společenstvech, zná některé jedlé a jedovaté houby, popíše stavbu hub a způsob jejich výživy, zdůvodní proč přírodu chráníme a jakým způsobem.	Živá příroda Vlastnosti živých organizmů Dělení živých organizmů Společné znaky živočichů Dělení živočichů podle vnitřní stavby těla Dělení živočichů podle druhu potravy Společné znaky rostlin Dělení rostlin na kvetoucí a nekvetoucí Části těla kvetoucích rostlin - kořen, stonek, list, květ, plod, semena Dělení rostlin podle užitku pro člověka - plané (léčivé, jedovaté, chráněné), užitkové, okrasné Houby, samostatná skupina živých organizmů, stavba těla hub, dělení hub Ochrana přírody, ohrožené druhy rostlin a živočichů Rovnováha v přírodě, vzájemné vztahy mezi organizmy, základní společenstva
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek. Pojmenuje společné znaky, potřeby a projevy člověka, popíše stavbu lidského těla, vnitřní orgány, kostru, smysly, jejich funkci a význam, vysvětlí základní rozdíly mezi mužem a ženou, zná zásady zdravé výživy, chápe nutnost dodržování pitného režimu, uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, ovládá základy první pomoci, rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi.	Člověk a jeho zdraví Lidské tělo, popis částí těla Kůže, jsme různí Vnitřní ústrojí člověka, smysly, kostra, svaly Člověk roste a vyvíjí se Pečujeme o své zdraví Rady na prázdniny

Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.

Průřezová témata

OSV
Sebepoznání a sebepojetí
Rozvoj schopností poznávání
Seberegulace a sebeorganizace
Poznávání lidí
Mezilidské vztahy
Komunikace
Hodnoty, postoje, praktická etika
EV
Ekosystémy
Základní podmínky života
Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Vztah člověka k prostředí
MKV
Lidské vztahy
Etnický původ
Multikultularita
VDO
Občanská společnost a stát
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
EGS
Evropa a svět nás zajímá
Objevujeme Evropu a svět
Jsme Evropané

PŘÍRODOVĚDA

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Hlavním cílem je, aby si žáci osvojili a rozvíjeli schopnosti, které jim umožňují aktivně poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět i prostředí. Žáci získávají základní vědomosti o Zemi, člověku, technice, sledují základní jevy a vztahy v přírodě, poznávají souvislosti mezi organismy navzájem, mezi organismy a prostředím i mezi člověkem a biosférou. Utvářejí si kladný vztah k přírodě, ke svému zdraví a zdravému způsobu života i ochraně životního prostředí jako celku.Seznamují se s poznatky o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a bezpečném chování v různých životních situacích i v silničním provozu.

Časové vymezení předmětu:

Přírodověda se vyučuje v 5. ročníku (ve 4. ročníku pouze pokud jsou žáci z organizačních důvodů zařazeni do třídy II. stupně) v hodinové dotaci.

Organizační vymezení:

Přírodověda se vyučuje v5. ročníku (ve 4. ročníku pouze pokud jsou žáci z organizačních důvodů zařazeni do třídy II. stupně) v rámci modulu PŘV-PŘP (žáci z vyšších ročníků se souběžně učí přírodopis).

Výuka přírodovědy probíhá v učebně číslo 3.

Obsahové vymezení:

Vzdělávací obsah je členěn do 2 tematických okruhů: Rozmanitost přírody (4. ročník) a Člověk a jeho zdraví (5. ročník).

V předmětu Přírodověda se realizují tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), Environmentální výchova (EV) a Multikulturní výchova (MKV).

Metody a formy práce:

- výklad, samostatná práce, skupinová práce, diskuze, práce s knihou, učebnicí, vyhledávání informací na internetu, práce na počítači a interaktivní tabuli

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

žák směřuje:

- vyhledávání a třídění informací
- k efektivnímu využití informací v praktickém životě
- k vlastnímu hodnocení výsledků své práce a k diskuzi o nich

- k aktivnímu zapojení se do vyučovacího procesu
- k orientaci v terminologii předmětu a používání odborného názvosloví při komunikaci v hodinách

učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají , poznávají a třídí získané informace
- vede žáky k užívání správné terminologie-
- vyžaduje využívání poznatků získaných v jiných předmětech
- individuálně vytváří optimální vzdělávací cestu pro každého žáka
- vytváří ve třídě příjemnou atmosféru, snaží se, aby každý žák pocítil radost z úspěchu
- dává žákům možnost realizovat vlastní přístup a vlastní nápady při učení
- umožňuje žákovi pracovat vlastním tempem

Kompetence k řešení problémů

žák směřuje:

- k objevení a řešení úkolu
- přemýšlení o příčinách jevů a důsledcích
- ke vzájemné spolupráci s ostatními žáky při řešení problému
- k vyhledávání potřebných informací
- ke sledování vlastního pokroku při řešení problému
- ke schopnosti umět obhájit svůj způsob řešení problému

učitel:

- zařazuje činnosti a úkoly, které vedou k formulování a vyjadřování myšlenek a názorů
- vede žáky k respektování odlišného názoru
- vede žáky k samostatnému pozorování, ke hledání souvislostí
- seznamuje s využíváním informačních a komunikačních prostředků
- vede žáka k samostatnému přístupu k problému, promyšlení strategie řešení
- pracuje s chybou

Kompetence komunikativní

žák směřuje:

- ke správnému vyjadřování v písemném i ústním projevu
- ke schopnosti správně se rozhodovat, zaznamenávat a obhajovat svá řešení
- ke schopnosti vyhledávat informace k řešení problémů
- k zapojení se do diskuze a obhájení svého názoru

učitel:

- vede žáka k výstižnému vyjadřování
- vede žáka ke kultivaci jeho mluvního projevu a potlačení vulgarismů
- pomáhá žákům zapojit se do diskuze

Kompetence sociální a personální

žák směřuje:

- ke spolupráci ve skupině a vytváření pravidel práce
- ohleduplnému chování a respektování pravidel
- prezentaci svých zkušeností

učitel:

- povzbuzuje a dodává žákům sebedůvěru a pocit zodpovědnosti
- podle potřeby dovede pomáhat, zajímá se o jejich zkušenosti a názory

- vytváří podmínky pro skupinovou práci žáků
- vyžaduje dodržování norem slušného chování mezi žáky i ve vztahu žáka a učitele
- vhodnou formou odměn a trestů posiluje správné vzorce chování
- dává žákovi šanci k nápravě chyb
- vede žáky k vzájemné toleranci, ohleduplnosti a schopnosti pomoci si navzájem

Kompetence občanské

žák směřuje:

- k utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům
- k respektování pravidel
- k ochraně přírody
- k respektování a chránění národních tradic a kulturního dědictví

učitel:

- vede žáky k tomu, aby byli ohleduplní k druhým
- vede žáky k ochraně přírody a životního prostředí
- vede žáky k ochraně vlastního zdraví a zdraví svých blízkých
- řeší s žáky projevy rasové nesnášenlivosti a důsledně tyto projevy odmítá
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

žák směřuje:

- k plnění svých povinností
- vytváření si kladného vztahu k práci
- vytváření správných pracovních návyků
- k rozvoji hrubé i jemné motoriky
- ke schopnosti koncentrovat pozornost po celou dobu řešení úkolu
- ke schopnosti dokončit započatou práci
- dbá na rozvoj žákovy samostatnosti a kreativity při práci
- umožňuje žákům procvičovat probíranou látku mimo jiné i formou počítačových programů a digitálních učebních materiálů pro práci na interaktivní tabuli (nabídku těchto materiálů průběžně rozšiřuje)
-
- ke znalosti a dodržování základních hygienických návyků při práci
- k dodržování pravidel bezpečnosti při práci
- využívání svých znalostí v praxi

učitel:

- dbá na rozvoj žákovy samostatnosti a kreativity při práci
- vhodnou motivací podporuje jeho schopnost koncentrace a výdrž při řešení úkolů
- vede žáky k sebehodnocení, poznání vlastních slabých a silných stránek a využití těchto znalostí při učení a řešení problémů

Přírodověda 4. ročník

Výstup	Učivo
- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody - uvědomuje si souvislost činnosti člověka s konečným vzhledem přírody - zkoumá vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly mezi organismy v různých prostředích - pozoruje základní projevy života na konkrétních organismech a třídí je do známých skupin s využitím klíčů a atlasů - rozlišuje aktivity člověka, které mohou jeho zdraví i prostředí podporovat nebo poškozovat - založí jednoduchý pokus - uvede přírodní jevy ohrožující lidské zdraví a životy, způsoby ochrany	**Rozmanitosti přírody** - látky a jejich vlastnosti (třídění látek,změny látek a skupenství, vlastnosti,porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek) -voda a vzduch (oběh vody v přírodě,složení vzduchu) - nerosty, horniny, půda (zvětrávání, vznikpůdy a její význam) - rostliny, houby, živočichové (znaky života,životní potřeby a projevy, průběh a způsobživota, výživa, stavba těla u některýchnejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka) - životní podmínky (rozmanitost podmínekživota na Zemi, počasí) - rovnováha v přírodě (význam, vzájemnévztahy mezi organismy, základnípolečenstva) - ohleduplné chování k přírodě, ochranapřírody (ochrana rostlin a živočichů,likvidace odpadů) - mimořádné události a rizika ohroženís nimi spojená (rizika spojená s ročnímiobdobími a sezonními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodnímivlivy a ochrana před nimi)
- vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista - uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá - vyhodnotí nebezpečná místa pro hru - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožující zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	**Člověk a jeho zdraví** - osobní bezpečí, krizové situace – místo prohru, bezpečné chování v rizikovémprostředí, v silničním provozu, dopravní značky, rizikové situace v dopravě av dopravních prostředcích, bezpečnostníprvky, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií,brutalita a jiné formy násilí v médiích,služby odborné pomoci - přivolání pomoci v případě ohroženífyzického a duševního zdraví – službyodborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku - mimořádné události a rizika ohrožení snimi spojená – postup v případě ohrožení(varovný signál, evakuace, zkouška sirén); - požáry (příčiny a prevence vzniku požárů,ochrana a evakuace při požáru); integrovanýzáchranný systém
Průřezová témata	
OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Sebepoznání a sebepojetí Komunikace Mezilidské vztahy	- mezilidské vztahy; péče o dobré vztahy - poznává své kořeny, buduje si svou národní identitu, rozvíjí své sebevědomí - rozvíjí komunikaci s ostatními - zapojuje se do třídního kolektivu - podporuje dobré vztahy ve třídě

EV Ekosystémy Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí	- seznámení s jednotlivými ekosystémy- vody, polí, louky, okolí lidských obydlí, lesa; zařazování vhodných rostlin a živočichů do jednotlivých ekosystémů - seznamování s přírodou živou i neživou, chápání nezbytnosti neživé přírody pro život, její ochrana - ochrana životního prostředí; recyklace, třídění odpadu
VDO Občanská společnost a stát (škola) Občan, občanská společnost a stát	- respektuje řád a pravidla - zapojuje se do kolektivu jako rovnocenný člen, mající právo na svůj názor a přijímá tak i ostatní členy kolektivu - projevuje úctu k vlasti a k zákonům- chápe pojem demokracie
EGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět	- vypráví rodinné příhody, zážitky a zkušenosti z cestování do zemí Evropy a světa; poznává a popisuje život dětí v jiných zemích - popíše vztah naší republiky a jiných zemí v Evropě
MKV Lidské vztahy	- udržuje tolerantní vztahy a rozvíjí spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich odlišnosti

Přírodověda 5. ročník

Výstup	Učivo
- uvědomuje si souvislost činnosti člověka s konečným vzhledem přírody - vysvětlí na základě poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období - rozlišuje aktivity člověka, které mohou jeho zdraví i prostředí podporovat nebo poškozovat	**Rozmanitosti přírody** Voda a vzduch (výskyt, vlastnosti a formy vody, vlastnosti a složení vzduchu, význam pro život) Nerosty, horniny, půda (hospodářsky významné horniny a nerosty, typy půdy – její vznik a význam) Vesmír a Země (den a noc, roční období, jarní rovnodennost, letní slunovrat, podzimní rovnodennost, zimní slunovrat, sluneční soustava, zkoumání vesmíru, Země ve vesmíru, čas a denní doby) Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody (odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, živelné pohromy a ekologické katastrofy)
- vysvětlí základní funkce jednotlivých orgánových soustav - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života - orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození - účelně plánuje svůj čas - předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	**Člověk a jeho zdraví** Lidské tělo (vývoj jedince, základy lidské reprodukce, stavba těla a funkce základních orgánových soustav) Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy (vztahy v rodině, vztahy mezi partnery, biologické a psychické změny v dospívání, sexualita, pohlavní choroby a cesty přenosu) Péče o zdraví, zdravá výživa (denní režim, pohybový režim, zdravá strava, první pomoc při poranění a drobných úrazech, osobní, intimní a duševní hygiena - stres a jeho rizika, reklamní vlivy)

- v modelové situaci určí život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění, zajistí lékařskou pomoc - uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	Návykové látky a zdraví (nejčastěji se vyskytující návykové látky – alkohol, cigarety, drogy – způsoby jejich odmítání), pojem závislost (návykové látky, hrací automaty, počítače,…)
Průřezová témata	
OSV Psychohygiena Rozvoj schopností poznávání Mezilidské vztahy	- procvičuje se ve zvládání stresových situací - poznává své kořeny, buduje si svou národní identitu - dodržuje dohodnutá pravidla třídy, podílí se na jejich tvorbě; podporuje dobré vztahy ve třídě
EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	- rozlišuje základní ekosystémy, pozoruje je a popisuje; určuje podnebné pásy na Zemi - pozorováním vyvozuje důležité podmínky pro život; respektuje je a napomáhá jejich ochraně - sleduje největší ekologické problémy doby, stručně je vysvětlí - aktivně se zapojuje do ochrany přírody a životního prostředí
VDO Občanská společnost a stát (škola) Občan, občanská společnost a stát	- respektuje řád a pravidla; zapojuje se do kolektivu jako rovnocenný člen, mající právo na svůj názor a přijímá tak i ostatní - projevuje úctu k vlasti a k zákonům; chápe pojem demokracie
MKV Lidské vztahy	- udržuje tolerantní vztahy a rozvíjí spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich odlišnosti

VLASTIVĚDA

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávání v předmětu Vlastivěda navazuje na poznatky z nižších ročníků z předmětu Prvouka, týkající se člověka, společnosti, našeho státu, přírody, kultury, techniky a dalších souvisejících témat. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a skládat si tak ucelený obraz světa. Poznávají své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se chápat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům.

Jedním z hlavních konkrétních cílů je, aby žák pochopil a uměl aplikovat poznatky o České republice a jejích jednotlivých krajích. Důraz je kladen zejména na poznání kraje, v němž žije, a seznámení s historií ČR. Dále se žák učí zásadám společenského soužití, orientaci v příbuzenských vztazích, zásadám slušného chování a základům práva a spravedlnosti. Učí se základní orientaci v čase, orientaci na mapě ČR a Evropy, seznamuje se s kulturou a zajímavostmi jednotlivých oblastí ČR a Evropy, rozvíjí schopnost hovořit o jednotlivých tématech, se kterými se během studia seznámí. Žák je veden k utváření pozitivních občanských postojů a učí se přijímat hodnoty, současné demokratické Evropy. Učí se orientovat v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě.

Časové vymezení předmětu:

Vlastivěda je zařazenave 4. a v 5. ročníku v hodinové dotaci.

Organizační vymezení:

Vlastivěda se vyučuje v rámci modulu PRV-VL nebo VL-Z (žáci z nižších ročníků se souběžně učí prvouku, žáci z vyšších ročníků se souběžně učí zeměpis).

Výuka vlastivědy probíhá v učebně číslo 1.

Obsahové vymezení:

Do oblasti vyučovacího předmětu Vlastivěda je zařazeno učivo tematických okruhů:
Místo kde žijeme
Lidé kolem nás
Lidé a čas.

V předmětu Vlastivěda se realizují tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO), Multikulturní výchova (MKV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), Mediální výchova (MDV) a Environmentální výchova (EV).

Metody a formy práce:

- výklad, samostatná práce, skupinová práce, diskuze, vyhledávání informací na internetu, práce s mapami, práce na počítači, práce na interaktivní tabuli, didaktické hry

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

žák směřuje:

- k získávání informací z různých zdrojů a posuzování spolehlivosti těchto zdrojů
- k potřebě získávat další informace, které využívá v procesu učení
- k vlastnímu hodnocení výsledků své práce a k diskuzi o nich
- k aktivnímu zapojení se do vyučovacího procesu
- k orientaci v terminologii předmětu a používání odborného názvosloví při komunikaci v hodinách

učitel:

- individuálně vytváří optimální vzdělávací cestu pro každého žáka
- vytváří ve třídě příjemnou atmosféru, snaží se, aby každý žák pocítil radost z úspěchu
- dává žákům možnost realizovat vlastní přístup a vlastní nápady při učení
- umožňuje žákovi pracovat vlastním tempem
- vede žáky ke čtení s porozuměním
- vede žáky k využívání výpočetní techniky a různorodých informačních zdrojů při řešení úkolů
- vede žáky k sebehodnocení, poznání vlastních slabých a silných stránek a využití těchto znalostí při učení a řešení problémů
- zdůrazňuje nutnost vzdělávat se celý život v závislosti na profesních požadavcích

Kompetence k řešení problémů

žák směřuje:

- k vnímání a pochopení problému, k promyšlení a naplánování způsobu jeho řešení
- ke vzájemné spolupráci s ostatními žáky při řešení problému
- k vyhledávání potřebných informací
- ke sledování vlastního pokroku při řešení problému
- ke schopnosti umět obhájit svůj způsob řešení problému

učitel:

- vede žáka k samostatnému přístupu k problému, promyšlení strategie řešení, samostatnému vyhledávání informací a prezentaci výsledku
- společně s žákem sleduje proces řešení problému
- pracuje s chybou, vede žáka k poučení se z chyb, kterých se dopustil, rozvíjí jeho logické myšlení
- seznamuje žáky s možnostmi získávání informací (příručky, encyklopedie, knihy, internet)
- umožňuje nezbytnou zpětnou vazbu formou individuální i skupinové diskuze
- umožňuje žákovi prezentovat svoje názory a návrhy
- vede žáky k aktivnímu zapojování se do skupinové práce

Kompetence komunikativní

žák směřuje:

- k výstižnému a kultivovanému písemnému a ústnímu projevu
- k naslouchání promluvám jiných lidí a vhodné reakci na ně
- k zapojování se do diskuze, k obhajování svého názoru

učitel:

- učí žáky vhodné formě komunikace v různých situacích, k diskuzi o problémech, užívání odpovídajících výrazových prostředků
- vede žáka ke kultivaci jeho mluvního projevu a potlačení vulgarismů
- pěstuje u žáka schopnost naslouchat a vhodně reagovat na promluvy jiných lidí
- navozuje diskuze na aktuální témata

Kompetence sociální a personální

žák směřuje :
- ke spolupráci ve skupině při řešení problémů
- k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- k oceňování zkušeností druhých lidí
- k chápání nutnosti efektivně spolupracovat s druhými při řešení úkolu
- přispívá k upevnění mezilidských vztahů a dodržuje pravidla slušného chování
- k ovládání a řízení svého jednání

učitel:
- vytváří podmínky pro práci ve skupinách
- vede žáky k rozpoznání optimálnímu využití schopností každého člena skupiny
- objasňuje žákům nutnost přijmout odpovědnost za své činy i nutnost podřídit vlastní přání společnému cíli
- motivuje žáky ke snaze odstraňovat negativní jevy uvnitř skupiny
- vyžaduje dodržování norem slušného chování mezi žáky i ve vztahu žáka a učitele
- vhodnou formou odměn a trestů posiluje správné vzorce chování
- dává žákovi šanci k nápravě chyb
- vede žáky k vzájemné toleranci, ohleduplnosti a schopnosti pomoci si navzájem

Kompetence občanské

žák směřuje:
- k respektování druhých lidí a odmítání hrubého zacházení
- k respektování soukromého majetku
- k respektování a chránění národních tradic a kulturního dědictví
- k ochraně přírody

učitel:
- řeší s žáky projevy rasové nesnášenlivosti a důsledně tyto projevy odmítá
- dbá na to, aby žáci respektovali a chránili cizí majetek
- vede žáky k udržování pořádku a čistoty v jejich okolí
- posiluje jejich úctu k národním tradicím a kulturnímu dědictví
- vede žáky k ochraně přírody

Kompetence pracovní

žák směřuje:
- k plnění svých povinností a kladnému vztahu k práci
- ke schopnosti pracovat podle ústních i písemných pokynů
- k rozvoji hrubé i jemné motoriky
- ke schopnosti koncentrovat pozornost po celou dobu řešení úkolu
- ke schopnosti dokončit započatou práci
- ke znalosti a dodržování základních hygienických návyků při práci
- k dodržování bezpečnostních pravidel

- k povědomí o pracovních oborech a možnostech profesní orientace
- k úctě k práci jiných lidí

učitel:

- posiluje u žáka kladný vztah k práci
- seznamuje žáky s hygienickými zásadami a bezpečnostními pravidly a dbá na jejich dodržování
- dbá na rozvoj hrubé i jemné motoriky
- dbá na rozvoj žákovy samostatnosti a kreativity při práci
- vhodnou motivací podporuje jeho schopnost koncentrace a výdrž při řešení úkolů
- využívá moderní způsoby výuky jako například výklad učiva s využitím mentálních map nebo prezentace na interaktivní tabuli
- umožňuje žákům procvičovat probíranou látku mimo jiné i formou počítačových programů a digitálních učebních materiálů pro práci na interaktivní tabuli (nabídku těchto materiálů průběžně rozšiřuje)
- vede žáky ke zlepšování práce s textem a rozvíjí jejich schopnost pracovat s různými zdroji informací
- vede žáky k sebehodnocení, poznání vlastních slabých a silných stránek a využití těchto znalostí při učení a řešení problémů
- učí žáky chránit výsledky práce jiných lidí
- hovoří s žáky o různých možnostech profesního uplatnění

Vlastivěda 4. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
- rozlišuje hlavní orgány státní moci, symboly státu a jejich význam - umí vysvětlit vlast vs. cizina - popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje - orientuje se na mapě ČR, určí světové strany - vyjmenuje kontinenty světa	Místo, kde žijeme - Naše vlast (domov, krajina, národy, státní symboly) - Obec – město (poloha, obyvatelstvo, územní členění) - Okolní krajina (zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, půdy, vliv krajiny na život lidí, světové strany) - Evropa a svět (kontinenty, evropské státy, EU, cestování)
- rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy - umí pojmenovat nejběžnější povolání a pracovní činnosti -sestaví základní pravidla soužití ve třídě a dodržuje je - respektuje rozdíly mezi jednotlivci, prosazuje i přizná omyl - dodržuje pravidla pro soužití ve škole, rodině, v obci - sestaví jednoduchý - uvede základní lidská práva a povinnosti a	Lidé kolem nás - Rodina (role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, funkce rodiny, zaměstnání) - Soužití lidí (mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, pomoc nemocným, sociálně slabým) - Chování lidí (vlastnosti lidí, pravidla slušného chování) - Právo a spravedlnost (základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy) - vlastnictví (soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek,

příklady jejich porušování - rozpozná jednání, které se už tolerovat nemůže - zná funkci kulturních institucí - vyjmenuje příklady globálních problémů	rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti) - kultura (podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura) - základní globální problémy (významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí)
-pracuje s časovými údaji - orientuje se na časové ose - zdůvodní základní význam ochrany památek - rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - umí využívat různé zdroje informací - uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji - vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí	Lidé a čas - orientace v čase a časový řád (určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace) - současnost a minulost v našem životě (průběh lidského života, státní svátky a významné dny) - regionální památky (péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost) - báje, mýty, pověsti (minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj)

Průřezová témata

OSV
Rozvoj schopností poznávání
Seberegulace a sebeorganizace
Poznávání lidí
Mezilidské vztahy
Komunikace
Kooperace a kompetice
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Hodnoty, postoje, praktická etika
EV
Základní podmínky života
Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Vztah člověka k prostředí
EGS
Evropa a svět nás zajímá
Objevujeme Evropu a svět
Jsme Evropané
VDO
Občan, občanská společnost a stát
Formy participace občanů v politickém životě
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
MKV
Kulturní diference
Lidské vztahy
Etnický původ
Multikultularita
Princip sociálního smíru a solidarity
MDV
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Vlastivěda 5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
- zná symboly našeho státu a jejich význam - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury a jednoduchým způsobem posoudí jejich význam - zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, kulturních památek - zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest po České republice i jiných zemích Evropy - porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích Evropy - určí a vysvětlí polohu naší republiky v Evropě - zná sousední státy ČR - určí světové strany v přírodě i podle mapy a orientuje se podle nich - vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí	Místo, kde žijeme - Česká republika (kraje, krajská města, poloha, vznik, obyvatelstvo, hl. město) - Evropa – sousední státy ČR (Slovensko, Polsko, Německo, Rakousko) - Evropa (poloha, povrch, podnebí, vodstvo, hospodářství, obyvatelstvo)
- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi - vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi chlapci a dívkami - rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci - obhájí své názory, popř. připustí svůj omyl - dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se nemohou tolerovat a která porušují zákl. lidská práva - rozlišuje základní formy vlastnictví - používá peníze v běžných situacích, na příkladech objasní rizika půjčování peněz, reklamace zboží - poukáže v nejbližším prostředí na změny a některé problémy, navrhne ,možnosti zlepšení životního prostředí obce - pracuje s časovými údaji a využívá jich k pochopení vztahů mezi ději a jevy - dle možností využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti - zdůvodní základní význam nemovitých i	Lidé kolem nás - rodina (role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání, hospodaření rodiny, úspory, půjčky - soužití lidí (mezilidské vztahy, komunikace, pomoc nemocným a sociálně slabým) - chování lidí (pravidla slušného chování, principy demokracie) - vlastnictví (soukromé, veřejné, osobní, společné; peníze, korupce, reklamace) - právo a spravedlnost (základní lidská práva a práva dítěte,práva a povinnosti žáků školy) - kultura (podoby a projevy kultury, kulturní instituce) - základní globální problémy (sociální problémy, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí) Lidé a čas - orientace v čase (dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet) - současnost a minulost v našem životě (proměny způsobu života, bydlení; státní svátky a významné dny)

movitých kulturních památek
- rozeznává současné a minulé
- orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti

- regionální památky
- báje, mýty, pověsti (minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj)

Průřezová témata

OSV
Rozvoj schopností poznávání
Seberegulace a sebeorganizace
Poznávání lidí
Mezilidské vztahy
Komunikace
Kooperace a kompetice
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Hodnoty, postoje, praktická etika
EV
Základní podmínky života
Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Vztah člověka k prostředí
EGS
Evropa a svět nás zajímá
Objevujeme Evropu a svět
Jsme Evropané
VDO
Občan, občanská společnost a stát
Formy participace občanů v politickém životě
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
MKV
Kulturní diference
Lidské vztahy
Etnický původ
Multikultularita
Princip sociálního smíru a solidarity
MDV
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

ZEMĚPIS

Vzdělávací oblast Člověk a příroda

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Výuka zeměpisu navazuje na výuku vlastivědy. Hlavním cílem je, aby žák pochopil a uměl aplikovat poznatky o jednotlivých regionech světa, zvláště pak o jednotlivých státech a jejich problémech, ať už v oblasti hospodářské, politické či jiné. Znalost zeměpisu vede žáky k poznání vlastní země, ale i jiných světových kultur. Vedeme žáky k chápání přírodních zákonitosti a souvislostí mezi hospodářským využíváním krajiny a problémy životního prostřední. Žáci se učí chápat důležitostudržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav ičlověka.

Žáci se také naučí samostatně pracovat s různými druhy map, statistickými údaji, encyklopediemi a internetem.

Časové vymezení:

Zeměpis je zařazen do 6. - 9. ročníku v hodinové dotaci.

Organizační vymezení:

Zeměpis se vyučuje buď jako samostatný předmět, nebo v rámci modulu VL-Z (žáci nižších ročníků e souběžně učí vlastivědu).

Výuka zeměpisu probíhá v učebně č. 1.

Obsahové vymezení:

Země jako vesmírné těleso
Krajinná sféra a její hlavní složky
Regionální zeměpis (Afrika, Austrálie, oceány, Amerika, Asie, Evropa)
Regionální zeměpis ČR
Společenské a hospodářské složky krajiny
Politické členění světa
Krajina
Životní prostředí.

V předmětu Zeměpis se realizují tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO), Multikulturní výchova (MKV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), Mediální výchova (MDV) a Environmentální výchova (EV).

Metody a formy práce:

- výklad, samostatná práce, skupinová práce, diskuze, vyhledávání informací na internetu, práce s mapami, tabulkami a grafy, práce na počítači a na interaktivní tabuli

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

žák směřuje:

- k získávání informací z různých zdrojů a posuzování spolehlivosti těchto zdrojů
- k potřebě získávat další informace, které využívá v procesu učení
- k vlastnímu hodnocení výsledků své práce a k diskuzi o nich
- k aktivnímu zapojení se do vyučovacího procesu
- k orientaci v terminologii předmětu a používání odborného názvosloví při komunikaci v hodinách

učitel:

- individuálně vytváří optimální vzdělávací cestu pro každého žáka
- vytváří ve třídě příjemnou atmosféru, snaží se, aby každý žák pocítil radost z úspěchu
- dává žákům možnost realizovat vlastní přístup a vlastní nápady při učení
- umožňuje žákovi pracovat vlastním tempem
- vede žáky ke čtení s porozuměním
- vede žáky k využívání výpočetní techniky a různorodých informačních zdrojů při řešení úkolů
- vede žáky k sebehodnocení, poznání vlastních slabých a silných stránek a využití těchto znalostí při učení a řešení problémů
- zdůrazňuje nutnost vzdělávat se celý život v závislosti na profesních požadavcích

Kompetence k řešení problémů

žák směřuje:

- k vnímání a pochopení problému, k promyšlení a naplánování způsobu jeho řešení
- ke vzájemné spolupráci s ostatními žáky při řešení problému
- k vyhledávání potřebných informací
- ke sledování vlastního pokroku při řešení problému
- ke schopnosti umět obhájit svůj způsob řešení problému

učitel:

- vede žáka k samostatnému přístupu k problému, promyšlení strategie řešení, samostatnému vyhledávání informací a prezentaci výsledku
- společně s žákem sleduje proces řešení problému
- pracuje s chybou, vede žáka k poučení se z chyb, kterých se dopustil, rozvíjí jeho logické myšlení
- seznamuje žáky s možnostmi získávání informací (příručky, encyklopedie, knihy, internet)
- umožňuje nezbytnou zpětnou vazbu formou individuální i skupinové diskuze
- umožňuje žákovi prezentovat svoje názory a návrhy
- vede žáky k aktivnímu zapojování se do skupinové práce

Kompetence komunikativní

žák směřuje:

- k výstižnému a kultivovanému písemnému a ústnímu projevu
- k naslouchání promluvám jiných lidí a vhodné reakci na ně
- k zapojování se do diskuze, k obhajování svého názoru

učitel:

- učí žáky vhodné formě komunikace v různých situacích, k diskuzi o problémech, užívání odpovídajících výrazových prostředků
- vede žáka ke kultivaci jeho mluvního projevu a potlačení vulgarismů
- pěstuje u žáka schopnost naslouchat a vhodně reagovat na promluvy jiných lidí

- navozuje diskuze na aktuální témata

Kompetence sociální a personální

žák směřuje :

- ke spolupráci ve skupině při řešení problémů
- k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- k oceňování zkušeností druhých lidí
- k chápání nutnosti efektivně spolupracovat s druhými při řešení úkolu
- přispívá k upevnění mezilidských vztahů a dodržuje pravidla slušného chování
- k ovládání a řízení svého jednání

učitel:

- vytváří podmínky pro práci ve skupinách
- vede žáky k rozpoznání optimálnímu využití schopností každého člena skupiny
- objasňuje žákům nutnost přijmout odpovědnost za své činy i nutnost podřídit vlastní přání společnému cíli
- motivuje žáky ke snaze odstraňovat negativní jevy uvnitř skupiny
- vyžaduje dodržování norem slušného chování mezi žáky i ve vztahu žáka a učitele
- vhodnou formou odměn a trestů posiluje správné vzorce chování
- dává žákovi šanci k nápravě chyb
- vede žáky k vzájemné toleranci, ohleduplnosti a schopnosti pomoci si navzájem

Kompetence občanské

žák směřuje:

- k respektování druhých lidí a odmítání hrubého zacházení
- k respektování soukromého majetku
- k respektování a chránění národních tradic a kulturního dědictví
- k ochraně přírody

učitel:

- řeší s žáky projevy rasové nesnášenlivosti a důsledně tyto projevy odmítá
- dbá na to, aby žáci respektovali a chránili cizí majetek
- vede žáky k udržování pořádku a čistoty v jejich okolí
- posiluje jejich úctu k národním tradicím a kulturnímu dědictví
- vede žáky k ochraně přírody

Kompetence pracovní

žák směřuje:

- k plnění svých povinností a kladnému vztahu k práci
- ke schopnosti pracovat podle ústních i písemných pokynů
- k rozvoji hrubé i jemné motoriky
- ke schopnosti koncentrovat pozornost po celou dobu řešení úkolu
- ke schopnosti dokončit započatou práci
- ke znalosti a dodržování základních hygienických návyků při práci
- k dodržování bezpečnostních pravidel
- k povědomí o pracovních oborech a možnostech profesní orientace
- k úctě k práci jiných lidí

učitel:

- posiluje u žáka kladný vztah k práci

- seznamuje žáky s hygienickými zásadami a bezpečnostními pravidly a dbá na jejich dodržování
- dbá na rozvoj hrubé i jemné motoriky
- dbá na rozvoj žákovy samostatnosti a kreativity při práci
- vhodnou motivací podporuje jeho schopnost koncentrace a výdrž při řešení úkolů
- využívá moderní způsoby výuky jako například výklad učiva s využitím mentálních map nebo prezentace na interaktivní tabuli
- umožňuje žákům procvičovat probíranou látku mimo jiné i formou počítačových programů a digitálních učebních materiálů pro práci na interaktivní tabuli (nabídku těchto materiálů průběžně rozšiřuje)
- vede žáky ke zlepšování práce s textem a rozvíjí jejich schopnost pracovat s různými zdroji informací
- vede žáky k sebehodnocení, poznání vlastních slabých a silných stránek a využití těchto znalostí při učení a řešení problémů
- učí žáky chránit výsledky práce jiných lidí
- hovoří s žáky o různých možnostech profesního uplatnění

Zeměpis 6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
- zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy - charakterizuje vesmír a sluneční soustavu, planety sluneční soustavy - prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů - posuzuje postavení Země ve vesmíru, tvar a rozměry Země - charakterizuje povrch a pohyb Měsíce - porozumí důsledkům pohybů Země kolem osy a kolem Slunce - vysvětlí střídání dne a noci, ročních období - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickouterminologii - porozumí pojmům: glóbus, mapa, měřítko,hlavní poledník, rovnoběžky, - umí určit zeměpisnou polohu - rozeznává druhy map podle měřítka a obsahu - orientuje se v zeměpisném atlase - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině	Planeta Země - vesmír - vývoj poznání o vesmíru - slunce - sluneční soustava - měsíc - pohyby Země – Země se otáčí kolem své osy - Země obíhá kolem Slunce - tvar a rozměry Země Glóbus a mapy - mapy a glóbus - poledníky a rovnoběžky - určování zeměpisné polohy - časová pásma na Zemi - mapy, plány a jejich měřítko - znázorňování výškopisu a polohopisu na mapách - místní krajina

- rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost - orientuje se v objektech, jevech a procesech v litosféře, v rozloženívšech prvků litosféry - objasní stavbu zemského tělesa - vysvětlí pojmy zemětřesení, sopečná činnost, vznik pohoří - porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	Zemské sféry - Litosféra - Atmosféra - Hydrosféra - Pedosféra - Biosféra
- rozlišuje zásadní přírodní a společenskéatributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení alokalizaci regionů světa - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnávájejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu,rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické ahospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti,potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů,vybraných makroregionů světa a vybraných(modelových) států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionechsvěta nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinouzásadních změn v nich - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí - charakterizuje význam a hospodářské využití oceánů, stav a problémy životního prostředí oceánů - určuje a vyhledává na mapách zemské polární oblasti, uvádí význam pro tvorbu a ochranu životního prostředí - posuzuje význam mezinárodní politické a vědecké spolupráce při výzkumu a využívání oceánů	Atlantský oceán a Severní ledový oceán, Tichý oceán a Oceánie, Indický oceán (poloha, rozloha, rybolov, námořní doprava) - Arktida – hospodářský význam - znečištění a ohrožení vod oceánů - Antarktida

Průřezová témata

VDO
Občanská společnost a stát
Občan, občanská společnost a stát
Formy participace občanů v politickém životě
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
EGS
Evropa a svět nás zajímá
Objevujeme Evropu a svět
MKV
Kulturní diference
Etnický původ
EV
Ekosystémy
Základní podmínky života

Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Vztah člověka k prostředí
MDV
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
OSV
Rozvoj schopností poznávání
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Hodnoty, postoje, praktická etika

Zeměpis 7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
- vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - určuje a vyhledává na mapách zeměpisné oblasti Asie - vyhledává nevýznamnější státy - charakterizuje kulturu asijských států - určuje hlavní koncentrace obyvatelstva, hospodářské oblasti - určuje a vyhledává hlavní a nevýznamnější města - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich - orientuje se v hlavních problémech Eurasie	Eurasie - poloha, rozloha - reliéf - podnebí a vodstvo - vegetační pásy a živočišstvo - obyvatelstvo - hospodářství - problémové otázky Eurasie
- určuje, vyhledává na mapách a charakterizuje kulturní a zeměpisné oblasti jihozápadní Asie, její nevýznamnější státy, hlavní koncentrace obyvatelstva a hospodářské oblasti	Oblasti Asie Jihozápadní Asie, - Střední Asie, - Jižní Asie - Jihovýchodní Asie - Východní Asie - poloha - obyvatelstvo - kultura - průmysl - zemědělství

- určuje a vyhledává hlavní a velká města - umí vyjmenovat státy jižní Evropy - vyhledává na mapě jednotlivé státy, hlavní města - charakterizuje povrch a polohu – určuje sousední státy - charakterizuje a popisuje ekonomicko-hospodářskou situaci daného státu	Evropa - Jižní Evropa - Západní Evropa - Severní Evropa - Střední Evropa - Jihovýchodní Evropa - Východní Evropa - povrch - poloha - vodstvo - obyvatelstvo - průmysl - zemědělství

Průřezová témata

VDO
Občanská společnost a stát
Občan, občanská společnost a stát
Formy participace občanů v politickém životě
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
EGS
Evropa a svět nás zajímá
Objevujeme Evropu a svět
MKV
Kulturní diference
Etnický původ
EV
Ekosystémy
Základní podmínky života
Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Vztah člověka k prostředí
MDV
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
OSV
Rozvoj schopností poznávání
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Hodnoty, postoje, praktická etika

Zeměpis 8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
- vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa	Afrika - poloha, rozloha a členitost pobřeží Afriky - povrch Afriky - podnebí Afriky - Africké vodstvo - Africké rostlinstvo a živočišstvo

podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich - umí charakterizovat polohu, rozlohu, povrch, podnebí Afriky, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo - rozlišuje základní oblasti Afriky - charakterizuje obyvatelstvo Afriky, národnostní složení, rozmístění obyvatelstva a počet - umí se orientovat ve slepé mapce Afriky	- přírodní zdroje Afriky - objevování a kolonizace Afriky - obyvatelstvo Afriky - oblasti Afriky – Severní arabská Afrika - Tropická Afrika - Jižní Afrika (rozšiřující- problémy afrického kontinentu – počet dětí, negramotnost, chudoba, HIV)
- umí charakterizovat polohu, rozlohu, povrch, podnebí Austrálie, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo - s pomocí mapy lokalizuje jednotlivé státy a teritoria Australského svazu - uvádí a vyhledává na mapách nejvýznamnější hlavní a ostatní velká australská města a hlavní město Nového Zélandu	Austrálie - poloha, rozloha, členitost pobřeží a povrch Austrálie - podnebí a vodstvo Austrálie - Australské rostlinstvo a živočišstvo - přírodní zdroje Austrálie - objevení Austrálie a její obyvatelstvo - Australský svaz
- vyjmenuje a vyhledává na mapě zeměpisné oblasti Ameriky - charakterizuje jednotlivé kulturní oblasti - uvádí a vyhledává významné oblasti koncentrace obyvatelstva, zemědělství a průmyslové oblasti, hlavní a nejvýznamnější města	Amerika - poloha, rozloha, reliéf - podnebí a vodstvo - vegetační pásy a živočišstvo - obyvatelstvo a hospodářství - politické rozdělení Severní Ameriky (Kanada, Spojené státy americké) - státy Střední Ameriky (Mexiko, Panama…) - politické rozdělení Jižní Ameriky (Brazílie, Peru, Chile, Argentina)

Průřezová témata

VDO
Občanská společnost a stát
Občan, občanská společnost a stát
Formy participace občanů v politickém životě
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
EGS
Evropa a svět nás zajímá
Objevujeme Evropu a svět
MKV
Kulturní diference
Etnický původ
EV

Ekosystémy
Základní podmínky života
Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Vztah člověka k prostředí
MDV
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
OSV
Rozvoj schopností poznávání
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Hodnoty, postoje, praktická etika

Zeměpis 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
-hodnotí vlivy pohybů Země na život lidí a organismů -rozlišuje a porovnává složky přírodní složky,jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, -rozeznává a pojmenuje tvary zemského povrchu -porovnává působení vnitřních a vnějších procesů	Geologický vývoj Země
- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografickýchproduktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistickýcha dalších informačních zdrojů - používá s porozuměním základnígeografickou, topografickou a kartografickouterminologii - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevya procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti,zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost apodmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezipodstatnými prostorovými složkami v krajině - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit - hodnotí a porovnává na přiměřené úrovnipolohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský ahospodářský potenciál České republiky v evropském asvětovém kontextu - uvádí příklady účasti a působnosti Českérepubliky ve světových mezinárodních a nadnárodníchinstitucích, organizacích a integracích států - vytváří a využívá osobní myšlenková(mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapypro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorovévnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu - lokalizuje na mapách jednotlivé kraje Českérepubliky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediskaosídlení a hospodářských aktivit - vymezí a lokalizuje místní oblast (region)podle bydliště nebo školy - hodnotí na přiměřené úrovni přírodní,hospodářské a kulturní poměry místního regionu,možnosti dalšího rozvoje,	ČR – přírodní podmínky a obyvatelstvo -zeměpisná poloha a rozloha ČR - členitost reliéfu,podnebí,přírodní poměry a zdroje - obyvatelstvo:základní charakteristiky-hospodářské,sídelní poměry,hospodářské aktivity **- mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi**

přiměřeně analyzuje vazbymístního regionu k vyšším územním celkům

-rozpozná na mapě důležité body,plošné útvary,povrchy
-hodnotí lidský a hospodářský potenciál ČR
-lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a centrální a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit
-uvádí příklady působnosti ČR ve světových a mezinárodníc
-vymezí místní region podle bydliště
-hodnotí na přiměřené úrovni přírodní,hospodářské a kulturní poměry
-přemýšlí o možnostech dalšího rozvoje
- porovnává různé krajiny,rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin
- dodržuje základní pravidla chování při poznávání,živé či neživé přírody
- uvádí specifické problémy svého regionu a navrhuje řešení h organizacích

-hodnotí na přiměřené úrovni,přírodní poměry a zdroje,polohu,rozlohu, podnebí
- uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj **různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi**
- na modelových příkladech (ukázkách situací), hodnotí správné a nesprávné jednání účastníků.

ČR – územní regiony
-regiony ČR, obyvatelstvo,územní jednotky,státní správy,kraje,rozmístění ekonomických a hospodářských aktivit odvětvová struktura,hospodářství,společenská, politické a hospodářské procesy,přírodní poměry a zdroje
Náš region
-místní region
- zeměpisná poloha,vztah k okolním regionům,základní přírodní,ekonomické,sociální charakteristiky
- specifika regionu
Životní prostředí
- ochrana přírody a životního prostředí

Průřezová témata

VDO
Občanská společnost a stát
Občan, občanská společnost a stát
Formy participace občanů v politickém životě
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
EGS
Evropa a svět nás zajímá
Objevujeme Evropu a svět
MKV
Kulturní diference
Etnický původ
EV
Ekosystémy
Základní podmínky života
Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Vztah člověka k prostředí
MDV
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
OSV
Rozvoj schopností poznávání
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

DĚJEPIS

Vzdělávací oblast Člověk a společnost

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá chronologicky s akcentem na nejdůležitější události vývoje lidstva. Předmět je koncipován tak, aby žáci pochopili příčiny a souvislosti historického vývoje. Důraz je kladen především na dějiny19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Cílem výuky je schopnost orientace v politických dějinách, hospodářský a kulturní přehled, učení s porozuměním.

Při samotné výuce jsou žáci vedeni k tomu, aby uměli pracovat s učebnicí, mapou, atlasem a ve vyšších ročnících (8., 9.) uměli sami vyhledávat informace v časopisech a na internetu. Pracují jak samostatně, tak ve skupinkách nebo ve dvojicích.

Cílem výuky dějepisu na naší škole je přispět k utváření kultivovaného člověka.

Časové vymezení:

Vyučovací předmět je zařazen od 6. do 9. ročníku v hodinové dotaci.

Organizační vymezení:

Dějepis se vyučuje jako samostatný předmět nebo v rámci modulu LV-D (žáci nižších ročníků se souběžně učí literaturu. Výuka probíhá v učebně č. 2.

Obsahové vymezení:

Předmět zahrnuje tyto tematické celky:

Člověk v dějinách
Počátky lidské společnosti
Nejstarší civilizace
Kořeny evropské kultury
Křesťanství a středověká Evropa
Objevy a dobývání
Počátky nové doby
Moderní společnost
Moderní doba
Rozdělený a integrující se svět.

Uplatňují se mezipředmětové vztahy zejména se zeměpisem a českým jazykema literaturou.

V předmětu Dějepis se realizují tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO), Multikulturní výchova (MKV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), Mediální výchova (MDV) a Environmentální výchova (EV).

Metody a formy práce:

- samostatná práce, skupinová práce, společná práce, diskuze, četba

- vyhledávání informací na internetu, práce s mapami, práce na počítači, práce na interaktivní tabulí
- součástí výuky jsou didaktické hry

Výchovně vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

žák směřuje:
- k získávání informací z různých zdrojů a posuzování spolehlivosti těchto zdrojů
- k potřebě získávat další informace, které využívá v procesu učení
- k vlastnímu hodnocení výsledků své práce a k diskuzi o nich
- k aktivnímu zapojení se do vyučovacího procesu

učitel:
- vede studenta k efektivnímu učení vhodným výběrem způsobů a metod (rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických faktů, pochopení souvislostí společenských jevů a událostí)
- podporuje studenta ve vyhledávání a třídění informací na základě pochopení, propojení a systematizace, vede je k efektivnímu učení (osvojení si práce se slovníky, encyklopediemi a dalšími informačními zdroji)

Kompetence k řešení problémů

žák směřuje:
- k vnímání a pochopení problému, k promyšlení a naplánování způsobu jeho řešení
- ke vzájemné spolupráci s ostatními žáky při řešení problému
- k vyhledávání potřebných informací
- ke sledování vlastního pokroku při řešení problému
- ke schopnosti umět obhájit svůj způsob řešení problému

učitel:
- klade důraz na kritické myšlení a schopnost obhájit svá rozhodnutí (porovnávání společenských jevů a procesů v naší zemi s obdobnými jevy a procesy v jiných zemích, hledání paralel mezi současnými a minulými událostmi, subjektivní pohled na některé kontroverzní etapy dějin – např. únorový převrat1948, listopadová revoluce 1989 apod.)
- klade důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu, porovnání jevů, zjištění shod a odlišností, zobecnění

Kompetence komunikativní

žák směřuje:
- k výstižnému a kultivovanému písemnému a ústnímu projevu
- k naslouchání promluvám jiných lidí a vhodné reakci na ně
- k zapojování se do diskuze, k obhajování svého názoru

učitel:
- vede studenta k formulování svých myšlenek výstižně, souvisle a v logickém sledu (uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, názorů a k obhajobě svých postojů)
- podporuje u studenta porozumění různým textům a záznamům, obrazovým a jiným informačním prostředkům (využívá je jako zdroje informací o historických událostech)

Kompetence sociální a personální

žák směřuje:

- ke spolupráci ve skupině při řešení problémů
- k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- k oceňování zkušeností druhých lidí
- k chápání nutnosti efektivně spolupracovat s druhými při řešení úkolu
- dodržování pravidel slušného chování a dobrých mezilidských vztahů
- k ovládání a řízení svého jednání

učitel:

- zařazuje diskuse v malých skupinách i k debatě celé třídy, vede studenta k respektování různých hledisek i pohledů jiných lidí (rozvíjení úcty k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, podporování respektu ke kulturním a jiným odlišnostem)
- posiluje sebedůvěru studenta a jeho individuální rozvoj

Kompetence pracovní

žák směřuje:

- k plnění svých povinností a kladnému vztahu k práci
- ke schopnosti pracovat podle ústních i písemných pokynů
- ke schopnosti koncentrovat pozornost po celou dobu řešení úkolu
- ke schopnosti dokončit započatou práci
- k povědomí o pracovních oborech a možnostech profesní orientace
- k úctě k práci jiných lidí

učitel:

- podporuje u studentů získávání nových zkušeností a poznatků ze světa práce (změny způsobu výroby v průběhu historického vývoje, průmyslové revoluce, vznik nových průmyslových odvětví apod.)

Dějepis 6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
• uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků • uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje • orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu • zná historické pojmy	Člověk v dějinách - seznámení s historií - výskyt prvních lidí
• uvede příklady archeologických kultur na našem území • charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu • význam zemědělství azpracování kovů • ovládá historické epochy • pojmy – výrobní hospodářství • časové zařazení pravěku v Evropě	Počátky lidské společnosti - paleolit - mezolit - neolit - eneolit - doba kovů
• zná souvislosti – mezipřírodními podmínkami a vznikem prvníchzemědělských civilizací • zná památky světovéhokulturního dědictví	Nejstarší civilizace - Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína, Fénicie,Palestina, Kréta

• přínos antické kultury –osobnosti, olympijské hry, zrod křesťanství, souvislost s judaismem • pojem antické demokracie, republiky a občanské války • záminku a příčinu válek • porovnává formy vlády aspolečenských skupin	- Antika – Řecko, Řím - Střední Evropa a styk s antickým Středomořím
Průřezová témata	
MKV Kulturní diference Lidské vztahy Multikulturalita	- pochopení, co je to pokrevní příbuznost v rodech - pojem civilizace - mísení kultur v minulosti a dnes
EV Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí	- životní prostředí ve starověku a dnes
EGS Objevujeme Evropu a svět	– pochopení, kde se nacházely které starověké civilizace - olympijské hry v minulosti a dnes - původ křesťanství
OSV Rozvoj schopností poznávání Hodnoty, postoje, praktická etika Mezilidské vztahy	- rodina ve starověku
VDO Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	- vzdělání v minulosti a dnes - starověká demokracie vs. moderní demokracie - původ slova „veto“
MDV Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálních sdělení	- řečnické umění ve starověku a jeho zápis, latinka vs. hromadné sdělovací prostředky dnes

Dějepis 7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
• srovnává poměry Evropy,Asie, Afriky a Ameriky ve2. polovině 1. tisíciletí • popíše příchod novýchetnik, christianizace a vznikstátů • porovnává evropské historické souvislosti • zná základní pojmy • zná příčiny, záminky a význam válek • feudál x poddaný • zná příčiny reformace • zná naše románské a gotické umění	Od bájného věku ke křesťanství a středověké Evropě - stěhování národů - vznik států – západní a východní Evropy a jejich specifický vývoj - Islám – Arabové, Turci - Velkomoravská říše a Český stát – vývoj a postavení v Evropě - křížové výpravy – křesťanství, papežství, císařství - struktura středověké společnosti - města – venkov - hrady - tvrze

	- funkce jednotlivých vrstev - kultura – románské a gotické umění a vzdělanost - Přemyslovci, Lucemburkové
• zná antický ideál člověka • nové myšlenky na reformucírkve • vymezí význam husitskétradice na český politický a kulturní život • zná příčiny a důsledkyzámořských objevů • zná mocenská a náboženská centra • zná příčiny a důsledkytřicetileté války • zná znaky a představitelebarokní kultury • umí pracovat s dějepisným atlasem	Objevy a dobývání, počátky nové doby - renesance, humanismus, husitství, reformace a šíření v Evropě (Hus, Jiří z Poděbrad, Jagellonci) - zámořské objevy a dobývání světa - Český stát a velmoci 15. – 18. st. protireformace
Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Hodnoty, postoje, praktická etika	- vlastnosti panovníků – jaké vlastnosti by měl mít člověk, který řídí stát? - husitské směry a jejich myšlenky, myšlenka rovnosti lidí - J. A. Komenský – pojem „učitel národů“
EV Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí	- změna rázu krajiny v důsledku zakládání měst a zvyšování zemědělské výroby – dopad těžby rud a drahých kovů na přírodu, kácení tropických deštných pralesů dnes
VDO Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	- pojem „barbar“ – původ slova a jeho význam dnes - islám v minulosti a dnes, radikální islamismus (co o něm ví žáci z televize nebo z internetu) - výraz „patron české země“ - náboženský smír a rovnoprávnost za Jagelonců, rovnoprávnost dnes - pojem „tolerance k národnostním menšinám“ - pojem „humanitární organizace“ - svoboda náboženského vyznání (doba Rudolfa II.)
MKV Kulturní diference Lidské vztahy	- vztah mezi koloniemi a zeměmi, které je ovládaly, zotročení domorodých obyvatel
EGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	EGS – kterými jazyky se mluví v současných státech vytvořených západními Slovany - sjednocování Evropy v minulosti a dnes (Svatá říše římská, Evropská unie) – jazyk vzdělanců v minulosti – latina vs. role angličtiny v dnešní době – zjednodušení jazyka v době husitství, proč je vzdělání potřebné v dnešní době? - renesanční architektura renesančního umění, památky UNESCO dnes
MDV Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	- opisování textů mnichy v klášterech, latinka

Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálních sdělení	

Dějepis 8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
• vysvětlí ekonomické,sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích • objasní souvislost mezifrancouzskou buržoaznírevolucí a Napoleonem a • rozbití staré Evropy • porovnává fáze národníhoobrození • zná představitele • zná zbraně a bitvy	Boje o práva a vyznání, 17. stol. Věk páry a ideálů občanství, 18. – 19. stol. - Třicetiletá válka - Baroko - USA – 1. ústava, zrušení otroctví, občanská válka - modernizace evropské společnosti – snaha o spravedlivou společnost, osvícenští panovníci – Marie Terezie a Josef II. - Průmyslová revoluce - Francouzská buržoazní revoluce – Napoleon - Národní hnutí – národní obrození, vznik novodobého českého národa
• uvede požadavkyjednotlivých revolucí • zná sociální skupiny • zná sjednocující procesy • demonstruje základnípolitické proudy • zná nové kulturní proudy • zná moderní umění a jejich představitele	Revoluce 19. století - prostředek politických, sociálních a národnostních problémů - 1830, 1848-49, 1871 - války 1866, 1870-71 - České země v Rakouské monarchii a v Rakousko-uherské monarchii - politické proudy – konzervatismus,socialismus, ústava, politické strany,občanská práva - kulturní rozrůzněnost
• vysvětlí tempo modernizace, nerovnoměrný vývoj • vymezí význam kolonií	Evropa před 1. světovou válkou - konflikty mezi velmocemi, USA – světová velmoc, západní a severní Evropa - Technicko - vědecká revoluce - proměny v Rakousko - Uhersku - Rusko – Romanovci
Průřezová témata	
MKV Kulturní diference Lidské vztahy	- carské Rusko – projevy nesnášenlivosti vůči národnostním menšinám tehdy a v současné době
EGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	- pokles počtu obyvatel po třicetileté válce, sčítání lidu v poslední době - pojmy „monopol“ a „clo“ - státní zřízení evropských států v 19. století a dnes - povinná školní docházka, její rozsah, další

	vzdělávání v minulosti a dnes - revoluce v dopravě – jak lidé přijímali pokrok?
OSV Rozvoj schopností poznávání Hodnoty, postoje, praktická etika Mezilidské vztahy Komunikace	- stravování v době baroka, zdravá strava dnes, negativní vlivy nadměrné konzumace alkoholických nápojů - vztah rodičů a dětí v 19. století vs. dnes - sociální zabezpečení dělníků
VDO Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	- problémy mezi majiteli továren a dělníky, pojem „stávka“ - revoluce a demokratické reformy - – rozpory v současném světě a možnosti jiného než válečného řešení - komunistický režim v Rusku byl totalitní – co tento pojem znamená?
MDV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti	- pojem „cenzura“ (zrušení cenzury, svoboda tisku)

Dějepis 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
• charakterizuje soupeření mezi velmocemi • zná záminku a příčinu • umí pracovat s mapou a dokumenty	Evropa za 1. světové války - průběh I. světové války - důležití představitelé 1. světové války - výsledky 1. světové války
• rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů • vysvětlí rozdílné tempomodernizace	Poválečné uspořádání Evropy a světa - politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války - USA – světová velmoc - SSSR – nový stát na šestině světa - vznik ČSR
• zná hospodářský a politický vývoj, sociální a národnostní problémy • zná pojmy – komunismus,fašismus, nacismus • zná vynálezy a vynálezce • zná směry, představitele, díla	Mezinárodní politická a hospodářská situace 20. – 30. let 20. století - totalitní systémy - důsledky pro ČSR a svět
• zná příčiny, záminky adůsledky 2. sv. války • zná pojmy – antisemitismus,rasismus, holocaust • zná a chápe osudy Čechů a Slováků po Mnichově až do konce války • postavení velmocí • umí se orientovatv pojmech: práva, povinnosti, trest za zločiny	2. světová válka - nepřátelské strany – válčiště - zločinci a jejich oběti - podivná válka až napadaní SSSR - východní fronta, Normandie - situace v ČSR – Praha - mírová jednání - Norimberský proces

• chápe nutnost mezinárodní spolupráce • vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa • uvede příklady • vysvětlí a doloží příkladyeuroatlantické hospodářské avojenské spolupráce • prokáže základní orientaciv problémech současnéhosvěta • zná vliv techniky • posoudí postavenírozvojových zemí a zemíbývalého východního bloku	Svět po 2. světové válce - vznik OSN - studená válka – vojenské bloky, politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření velmocí - Evropa – železná opona - ČSR – 50. A 60. Léta - normalizace - krize a pád komunistických režimů - vznik EU
Průřezová témata	
MKV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikultularita Princip sociálního smíru a solidarity	– hlad za války a dnes, humanitární organizace - židovské pogromy, projevy rasismu – proti komu byly namířeny za války a proti komu dnes - pojem „národnostní menšina“ - nezaměstnanost v době krize, jak lze podpořit lidi bez práce? - problém terorismu
EGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	- role armády - nezaměstnanost v době krize, jak lze podpořit lidi bez práce? - NATO – současné státy NATO - EU - které evropské státy nejsou dosud členy? - v kterých státech přetrvávají do dnešní doby konflikty?
OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika	- pojem „korupce“ - současné problémy demokracie
VDO Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	- demokracie v evropských státech po válce a dnes (republika vs. monarchie) - jak se liší demokracie za doby Masaryka od dnešní demokracie? - zákony – jaké výhody přinesly? Které tehdejší zákony platí i dnes? - demonstrace a stávky v době krize, mají na ně lidé právo? - extremismus, nacionalismus a rasismus - v tehdejší době a jejich projevy dnes - válečné procesy – po válce a v současné době (kde probíhají?) - kdy se v naší republice obnovila tradice demokratických voleb?
EV Základní podmínky života	- ekologická sdružení a organizace tehdy a dnes

Vztah člověka k prostředí	
MDV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti	- extremismus, nacionalismus a rasismus - v tehdejší době a jejich projevy dnes - současné problémy demokracie

PŘÍRODOPIS

Vzdělávací oblast Člověk a příroda

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Výuka předmětu u žáků navazuje na poznatky z přírodovědy, které získali v nižších ročnících. Hlavním cílem je seznámení se základními pojmy a informacemi ze zoologie a botaniky (v 6.- 7.r.), se stavbou lidského těla (v 8. roč.) a s poznatky z neživé přírody (9. roč.).

Důraz je kladen na vnímání přírody a pochopení základních přírodních dějů, na pochopení souvislostí a vztahů mezi organismy a neživou přírodou a na uvědomění si, že člověk je neoddělitelnou součástí přírody a svou existencí je na přírodě závislý.Poznávání přírody vede žáky k praktickému používání získaných poznatků pro ochranu přírody a životního prostředí a k získání osobního vztahu k přírodě.

Časové vymezení:

Vyučovací předmět je zařazen od 6. do 9. ročníku v hodinové dotaci.

Organizační vymezení:

Přírodopis se vyučuje buď jako samostatný předmět, nebo v rámci modulu PŘV-PŘP(žáci nižších ročníků se souběžně učí přírodovědu).
Výuka přírodopisu probíhá v učebně č. 3.

Obsahové vymezení:

Předmět zahrnuje tyto tematické celky:

Metody zkoumání přírody
Les
Voda a její okolí
Louky, pastviny, pole
Regionální zvláštnosti přírody
Lidská sídla a jejich okolí
Cizokrajné rostliny a živočichové
Stavba a funkce hub, nižších a vyšších rostlin
Stavba a funkce těl nižších živočichů
Stavba a funkce těl obratlovců
Biologie člověka
Zkoumání přírody
Podmínky života na Zemi
Vědecký názor na vznik
a vývoj života
Základ a trvání života
Současná biosféra
Naše příroda a ochrana
životního prostředí

Uplatňují se mezipředmětové vztahy zejména se zeměpisem.

V předmětu Přírodopis se realizují tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Environmentální výchova (EV) a Multikulturní výchova (MKV).

Metody a formy práce:

- výklad, samostatná práce, skupinová práce, diskuze, práce s knihou, učebnicí, vyhledávání informací na internetu, práce na počítači, práce na interaktivní tabuli, didaktické hry

Výchovně vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

žák směřuje:

- vyhledávání a třídění informací
- k efektivnímu využití informací v praktickém životě
- k vlastnímu hodnocení výsledků své práce a k diskuzi o nich
- k aktivnímu zapojení se do vyučovacího procesu
- k orientaci v terminologii předmětu a používání odborného názvosloví při komunikaci v hodinách

učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají, poznávají a třídí získané informace
- vede žáky k užívání správné terminologie
- vyžaduje využívání poznatků získaných v jiných předmětech
- individuálně vytváří optimální vzdělávací cestu pro každého žáka
- vytváří ve třídě příjemnou atmosféru, snaží se, aby každý žák pocítil radost z úspěchu
- dává žákům možnost realizovat vlastní přístup a vlastní nápady při učení
- umožňuje žákovi pracovat vlastním tempem

Kompetence k řešení problémů

žák směřuje:

- k objevení a řešení úkolu
- přemýšlení o příčinách jevů a důsledcích
- ke vzájemné spolupráci s ostatními žáky při řešení problému
- k vyhledávání potřebných informací
- ke sledování vlastního pokroku při řešení problému
- ke schopnosti umět obhájit svůj způsob řešení problému

učitel:

- zařazuje činnosti a úkoly, které vedou k formulování a vyjadřování myšlenek a názorů
- vede žáky k respektování odlišného názoru
- vede žáky k samostatnému pozorování, ke hledání souvislostí
- seznamuje s využíváním informačních a komunikačních prostředků
- vede žáka k samostatnému přístupu k problému, promyšlení strategie řešení
- pracuje s chybou

Kompetence komunikativní

žák směřuje:

- ke správnému vyjadřování v písemném i ústním projevu
- ke schopnosti správně se rozhodovat, zaznamenávat a obhajovat svá řešení
- ke schopnosti vyhledávat informace k řešení problémů

- k zapojení se do diskuze a obhájení svého názoru

učitel:

- vede žáka k výstižnému vyjadřování
- vede žáka ke kultivaci jeho mluvního projevu a potlačení vulgarismů
- pomáhá žákům zapojit se do diskuze

Kompetence sociální a personální

žák směřuje:

- ke spolupráci ve skupině a vytváření pravidel práce
- ohleduplnému chování a respektování pravidel
- prezentaci svých zkušeností

učitel:

- povzbuzuje a dodává žákům sebedůvěru a pocit zodpovědnosti
- podle potřeby dovede pomáhat, zajímá se o jejich zkušenosti a názory
- vytváří podmínky pro skupinovou práci žáků
- vyžaduje dodržování norem slušného chování mezi žáky i ve vztahu žáka a učitele
- vhodnou formou odměn a trestů posiluje správné vzorce chování
- dává žákovi šanci k nápravě chyb
- vede žáky k vzájemné toleranci, ohleduplnosti a schopnosti pomoci si navzájem

Kompetence občanské

žák směřuje:

- k utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům
- k respektování pravidel
- k ochraně přírody
- k respektování a chránění národních tradic a kulturního dědictví

učitel:

- vede žáky k tomu, aby byli ohleduplní k druhým
- vede žáky k ochraně přírody a životního prostředí
- vede žáky k ochraně vlastního zdraví a zdraví svých blízkých
- řeší s žáky projevy rasové nesnášenlivosti a důsledně tyto projevy odmítá
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

žák směřuje:

- k plnění svých povinností
- vytváření si kladného vztahu k práci
- vytváření správných pracovních návyků
- k rozvoji hrubé i jemné motoriky
- ke schopnosti koncentrovat pozornost po celou dobu řešení úkolu
- ke schopnosti dokončit započatou práci
- dbá na rozvoj žákovy samostatnosti a kreativity při práci
- umožňuje žákům procvičovat probíranou látku mimo jiné i formou počítačových programů a digitálních učebních materiálů pro práci na interaktivní tabuli (nabídku těchto materiálů průběžně rozšiřuje)
- ke znalosti a dodržování základních hygienických návyků při práci
- k dodržování pravidel bezpečnosti při práci

- využívání svých znalostí v praxi

učitel:

- dbá na rozvoj žákovy samostatnosti a kreativity při práci
- vhodnou motivací podporuje jeho schopnost koncentrace a výdrž při řešení úkolů
- vede žáky k sebehodnocení, poznání vlastních slabých a silných stránek a využití těchto znalostí při učení a řešení problémů

Přírodopis 6. ročník

Výstup	Učivo
- uvědomuje si zásady pro pozorování v přírodě - pozoruje vybranou přírodninu okem, lupou - popíše mikroskop, připraví jednoduchý mikroskopický preparát, umí ho pozorovat a jednoduše nakreslit - orientuje se v učebnici, umí využívat rejstřík - uvědomuje si základní pravidla zakládání a sledování jednoduchého pokusu - aplikuje praktické metody poznávání přírody - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	**Metody zkoumání přírody** - základní metody pozorování přírody - nástroje pro pozorování přírody: lupa, mikroskop - záznamy pozorování - práce s literaturou - jednoduchý pokus
- rozlišuje pojem společenstvo a ekosystém - uvede příklady hub, rostlin a živočichů žijících v lese - prakticky poznává lesní stromy, keře, byliny, houby a živočichy - uvede příklady vztahů lesních organismů - stručně charakterizuje základní znaky vyvozených systematických jednotek - vysvětlí vztahy lesa k neživým podmínkám prostředí - vysvětlí význam lesa pro člověka, základní způsoby využívání a ochrany lesa	**Les** - les: příklad společenstva a ekosystému - rostliny a houby našich lesů: příklad řas, hub, lišejníků, mechů, kapradin, nahosemenných a krytosemenných rostlin - popis vnější stavby těla a způsobu života - živočichové našich lesů: příklady živočichů podle systematických jednotek (měkkýšů, kroužkovců, členovců, obratlovců) - popis vnější stavby těla a způsobu života - vztahy živočichů a rostlin v lese - rozmanitost a význam lesů - ohrožení lesů a péče o lesy
- rozlišuje různé podmínky pro vodní organismy - uvede příklady organismů v rybníku a jeho okolí - stručně charakterizuje nové skupiny organismů - zařazuje uváděné organismy do hlavních systematických skupin - uvede příklady vztahů mezi vodními organismy - uvědomuje si význam čistoty vody pro život	**Voda a její okolí** - voda jako prostředí života: voda tekoucí a stojatá, vlastnosti vody, význam její čistoty pro život - organismy rybníka a jeho okolí: příklady rostlin a živočichů podle jejich systematického zařazování - společenstvo rybníka jako celek: vztahy mezi organismy, závislost na podmínkách prostředí, změny v průběhu roku, srovnání s tekoucí vodou
- charakteristika bylinných společenstev, jejich rozmanitost v závislosti na podmínkách prostředí	**Louky, pastviny, pole** charakteristika bylinných společenstev, jejich rozmanitost v závislosti

- organismy stepních společenstev, příklady podle systematických jednotek - druhová rozmanitost v bylinných společenstvech - bylinná společenstva a monokultury - srovnání přirozeného společenstva jako celku - vztahy mezi organismy, potravní řetězce - význam biologické regulace a její využití v zemědělství, vyvození pojmu škůdce - vliv člověka na přírodní společenstva - využívání botanických klíčů	na podmínkách prostředí - organismy stepních společenstev, příklady podle systematických jednotek - druhová rozmanitost v bylinných společenstvech - bylinná společenstva a monokultury - srovnání přirozeného společenstva jako celku - vztahy mezi organismy, potravní řetězce - význam biologické regulace a její využití v zemědělství, vyvození pojmu škůdce - vliv člověka na přírodní společenstva - využívání botanických klíčů
- sestaví systematický přehled probraných organismů - určuje rostliny a živočichy podle atlasů a používá jednoduché klíče (za pomoci učitele) - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	**Regionální zvláštnosti přírody** - porovnání probraných společenstev, určení jejich zastoupení v okolí - aplikace získaných poznatků na samostatné zkoumání místního přírodního společenstva - hodnocení vlivů lidských činností na druhové složení společenstev - ochrana přírody v místě
Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	**-** pozorování přírodnin - rozvíjení smyslového vnímání, pozornosti - dialog, přesný popis houby a vnější a vnitřní stavby těla vybraných živočichů - práce s mikroskopem, schopnost odlišit houbu jedlou a jedovatou
EV Ekosystémy Vztah člověka k prostředí Základní podmínky života	**-** ekosystém moře - zdravotní nebezpečí při koupání ve vodách se sinicemi - znalost zásad první pomoci při otravě houbami

Přírodopis 7. ročník

Výstup	Učivo
- rozlišuje různé typy ekosystémů utvářených člověkem a jejich význam - poznává příklady organismů v umělých ekosystémech a systematicky je zařazuje - ví, které organismy v umělých ekosystémech jsou pro člověka užitečné a které nikoliv - vysvětlí závislost člověka na ostatních organismech	**Lidská sídla a jejich okolí** - ekosystémy utvářené člověkem: sad, zelinářská zahrada, okrasné zahrady, parky, sídlištní zeleň, rumiště a cesty - příklady organismů v umělých ekosystémech, jejich systematické řazení, vztahy mezi organismy - význam umělých ekosystémů pro člověka, jejich záměrné ovlivňování - organismy provázející člověka: bakterie, viry, houby, ploštěnci, hlísti, hmyz, savci a jejich význam pro člověka

	- ochrana před původci a přenašeči nemocí - organismy člověkem pěstované a chované – rostliny, živočichové - hospodářsky významní živočichové
- ví, jak závisí rozmanitost života na podmínkách prostředí - zná základní princip struktury ekosystému umí uvést příklady potravních vztahů v různých ekosystémech - ví o významu ochrany přírody a mezinárodní spolupráce	**Cizokrajné rostliny a živočichové** - závislost složení přírodních společenstev na podmínkách prostředí - příklady cizokrajných přírodních společenstev a nejznámějších organismů těchto společenstev - rozmanitost přírody, zásahy člověka do přírody – příklady (problémy tropických lesů, šíření pouští atd. – globální hledisko) - světová ochrana přírody, mezinárodní spolupráce - význam botanických a zoologických zahrad - význam cizokrajných rostlin u nás (plody, okrasné rostliny)
- popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a funkci organel - vysvětlí, jaký je základní rozdíl mezi rostlinami a houbami - umí poznat běžné houby, zejména rozlišit jedovaté a jedlé - ví o významu plísní a kvasinek - uvede příklady nižších rostlin a ví, jak se rozmnožují a kde rostou - popíše stavbu a funkci základních orgánů rostliny a uvede jejich příklady - zná rozdíl mezi rostlinami jednoděložnými a dvouděložnými a uvede jejich příklady - vysvětlí fotosyntézu a porovná s dýcháním - vysvětlí, jak se mění život rostlin v průběhu roku - zná rozdíl mezi rostlinami jednoletými, dvouletými a vytrvalými	**Stavba a funkce hub, nižších a vyšších rostlin** nižší rostliny a houby – srovnání - vyšší rostliny a orgány jejich těla - kořen, stonek, list, květ, plod: stavba a funkce - základní životní děje rostlin
- zná hlavní skupiny bezobratlých živočichů a příklady druhů, které do nich patří - vysvětlí na příkladu, jaký význam mají základní orgánové soustavy ve vztazích organismu a prostředí (soustava trávicí, dýchací, cévní, vylučovací) - vysvětlí význam řízení organismu (nervové soustavy a smyslových orgánů a uvede jejich příklady) - umí popsat tělo hmyzu - ví, co je vnější oporou těla hmyzu a jak hmyz dýchá - ví o významu bezobratlých, zejména hmyzu - vysvětlí příklady vztahů bezobratlých organismů	**Stavba a funkce těl nižších živočichů** - hlavní skupiny nižších živočichů: prvoci, žahavci, ploštěnci, měkkýši, kroužkovci, členovci - stavba těla a funkce na vybraných typech z hlavních skupin bezobratlých živočichů - princip výměny látek mezi organismem a prostředím – význam a vývoj základních orgánových soustav - podstata životních dějů – rozmanitost v jejím utváření

a význam jejich ochrany	
Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání	- práce s textem; pozorování - rozvoj smyslového vnímání, pozorování a soustředění, cvičení dovednosti; zapamatování; práce s knihou, vyhledávání a třídění informací, popis podle obrázků
EV Vztah člověka k prostředí	- vést k péči o zdraví člověka ve zdravém životním prostředí

Přírodopis 8. ročník

Výstup	Učivo
- uvede základní skupiny obratlovců a příklady jejich představitelů - vysvětlí význam jednotlivých orgánových soustav a jejich vzájemných souvislostí - vysvětlí utváření orgánových soustav vývojového hlediska a z hlediska vztahů k prostředí a ke způsobu života - rozliší jednotlivé způsoby rozmnožování obratlovců - uvědomuje si různou složitost chování obratlovců - ví o hospodářském významu obratlovců, o ohrožení mnoha druhů a o jejich ochraně	**Stavba a funkce těl obratlovců** přehled jednotlivých tříd obratlovců a výběr typových organismů: ryby (kapr obecný), obojživelníci (skokan zelený), plazi (ještěrka obecná), ptáci (kur domácí), savci (králík domácí) - srovnání orgánových soustav obratlovců, jejich stavby a funkce - řízení činnosti obratlovců a jejich vztahů k prostředí - rozmnožování a vývin jedince, péče o potomstvo - průběh života obratlovců – základy etologie - ohrožení a ochrana obratlovců
- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy - vysvětlí podstatu řízení lidského organismu - orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka - objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří, ví o ochraně před pohlavními chorobami - hodnotí význam zdraví a potřebu jeho ochrany, ví o imunitním systému a jeho podpoře, o nebezpečí drog - rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života - aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla - uvědomuje si své vztahy k prostředí, chápe	**Biologie člověka** - postavení člověka v přírodě, jednotný základ lidstva, rozšíření lidské populace - orgánové soustavy člověka, jejich stavba a funkce: soustava opěrná a pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, kůže, smyslové orgány, řídící orgány - nervová a smyslová soustava - vzájemné vztahy jednotlivých orgánů, vlivy prostředí na jejich funkci - ochrana zdraví, nebezpečí poškození jednotlivých částí lidského organismu, zásady první pomoci - vyšší nervová činnost: myšlení, paměť, řeč - hygiena, vlivy kouření, alkoholu a drog, zneužívání léků - nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při

nezbytnost komplexní péče o životní prostředí a vlastní odpovědnosti v tomto směru	léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie - rozmnožování, vývin jedince, rodičovství, funkce rodiny - nebezpečí pohlavních chorob a AIDS - hlavní období lidského života, druhotné pohlavní znaky - životní styl – pozitivní a negativní dopad
Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Komunikace	- práce s učebnicí; samostatná práce - schopnost rozhodnout se a vybrat základní učivo; pochopit souvislost mezi vzhledem orgánu a jeho významem - běžná komunikace ve vyučovací hodině- pozdrav, omluva, dotaz, řízený dialog, rozvíjení dovednosti přesně popsat stavbu a funkci orgánu
MKV Etnický původ	- učí žáky uvědomovat si rovnocennost ras a rozpoznávat projevy rasové nesnášenlivosti
EV Vztah člověka k prostředí Základní podmínky života	- diskuse na dané téma - škodlivost užívání drog, vliv alkoholu, kouření a jiných závislostí, nesprávný způsob života, nepříznivé životní prostředí - rozvíjet dovednost poskytnout první pomoc

Přírodopis 9. ročník

Výstup	Učivo
- chápe postupnost poznávání a relativnost poznání - rozlišuje pojmy teorie a hypotéza - zná principy založení správného pokusu - aplikuje praktické metody poznávání přírody - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	**Zkoumání přírody** - vývoj lidského poznání přírody (na příkladu) – přírodní vědy a jejich třídění, metody zkoumání přírody: domněnka, teorie, praxe - otevřenost lidského poznání
-vysvětlí význam podmínek na Zemi pro život - chápe význam slunečního záření jako zdroje energie pro život - chápe vztahy jednotlivých zemských sfér k životu a objasní jejich vliv na vznik a trvání života - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů - vysvětlí význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě - vysvětlí vliv podnebí a počasí na rozvoj a udržení	**Podmínky života na Zemi** - postavení Země ve vesmíru – význam pro život - Slunce jako zdroj energie - stavba Země -litosféra (nerosty, horniny, jejich vlastnosti a přeměny), hydrosféra, atmosféra – význam pro život - vývoj zemské kůry – geologický cyklus - půda, vznik půdy, její vlastnosti, význam pro život lidí - podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev

života na Zemi - ví o ohrožování podmínek života globálními změnami	ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka
- má povědomí o různých názorech na vznik a vývoj života - má představu o současném vědeckém názoru na vznik a vývoj života a člověka - chápe souvislosti mezi formami života a podmínkami prostředí v průběhu geologických ér - rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	**Vědecký názor na vznik a vývoj života** - různé názory na vznik a vývoj života - vývoj života v jednotlivých geologických érách - proměny biosféry, zpětný vliv života na ostatní zemské sféry - vývoj člověka - důkazy vývojové teorie, další možnosti poznání
- chápe buňku jako základní strukturu života, uvědomuje si její složitost a základní funkce - uvědomuje si souvislost mezi dědičností a proměnlivostí organismů - uvědomuje si význam současné genetiky pro život lidí - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	**Základ a trvání života** - buněčný základ organismů - souvislosti mezi stavbou a funkcí, princip zpětné vazby - přenos dědičných informací, trvání života v čase, Mendelovy zákony - výzkum dědičnosti, význam pro člověka (ochrana zdraví, šlechtitelství)
- zná a chápe zákon ekologické přizpůsobivosti - ví o vztazích v přírodě na úrovni jedinců, populací i společenstev - rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému (ohrožování podmínek života) - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	**Současná biosféra** - organismy a jejich prostředí, princip ekologické přizpůsobivosti - populace, společenstva, ekosystémy, dynamická rovnováha v přírodě - přehled základních oblastí biosféry - globální cykly (uhlík, dusík) a zásahy člověka do globálních dějů - nebezpečí ekologických katastrof (skleníkový efekt, snižování koncentrace ozónu, znečišťování složek prostředí, šíření pouští, likvidace tropických pralesů atd.) - odpovědnost lidí - mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi
- uvědomuje si velkou rozmanitost podmínek života v naší republice - uvědomuje si rozmanitost přírody v okolí - ví o ochraně přírody a její nezbytnosti - aktivně se účastní ochrany přírody	**Naše příroda a ochrana životního prostředí** - rozmanitost podmínek v naší republice: geologický podklad území republiky, klimatické podmínky - vývoj a rozmanitost naší přírody - charakteristika hlavních typů ekosystémů u nás

	- příroda nejbližšího okolí, samostatná pozorování - nejbližší chráněné území, ochrana okolní krajiny - příklady regionálního charakteru
Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace	- rozvíjení smyslového vnímání - pozorování nerostu, samostatná práce s učebnicí; práce s odbornou literaturou, vyhledávání informací - řízený rozhovor, správná formulace pojmů; aktivně naslouchá, rozvíjí dovednosti komunikace ve skupině
EV Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí	- pochopení základních podmínek pro život na Zemi - diskuse na dané téma -nesprávný způsob života, nepříznivé životní prostředí

HUDEBNÍ A VÝTVARNÁ PRAKTIKA

Vzdělávací oblast Umění a kultura

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Základem a prostředkem výuky jsou tvořivé činnosti hudební, výtvarné a dále dramatické (pohybové, mluvní) a přednesové.

Hudební praktika

Na 1. stupni jsou žáci vedeni k vnímání hudby a její nálady. Na hudbu reagují slovně, pohybem či tancem. Učí se rozpoznávat sluchem i tvarem hudební nástroje včetně rytmických nástrojů. Seznamují se s lidovými i umělými písničkami.
Na 2. stupni žáci reprodukují na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata, skladby a provádí jednoduché hudební improvizace.

Cílem výuky je vést žáky ke kultivovanému pěveckému projevu, ke správnému dýchání při zpěvu, k využívání individuálních hudebních dovedností při různých hudebních aktivitách a především k rozvoji zájmu o hudbu.

Výtvarná praktika

Na 1. stupni je vyučovací předmět založen na tvůrčích činnostech tzn. na tvorbě, vnímání ainterpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, podněcují a uspokojují potřeby žáků vyjadřovat se k různým tématům, situacím a prožitkům.
Na 2. stupni se otvírá cesta k širšímu nazírání na umění. Připomínají se historické souvislosti. Žák se postupně učí vytvářet si vztah k výtvarnému umění, výtvarným hodnotám, učí se zaujímat k nim svůj postoj a je veden k pozorování okolního světa.

Vyučovací předmět má za cíl podpořit estetické cítění, smyslové vnímání a tvořivost žáků (na základě různosti výtvarných technik). Uplatňována bude též neverbální komunikace a zlepšována jemná motorika. Činnostní charakter Hudebních a výtvarných praktik se stává součástí širších projektových vyučovacích celků, vytvořených pro všechny ročníky. Vyučovací předmět také plní funkci rehabilitační a relaxační (využití k odreagování napětí, k překonání únavy).

Uplatňují se mezipředmětové vztahy zejména s českým jazykem, dějepisem a prvoukou.

V předmětu Hudební a výtvarná praktika se realizují tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO), Multikulturní výchova (MKV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), Mediální výchova (MDV) a Environmentální výchova (EV).

Rámcem pro všechny činnosti probíhající v hudebních a výtvarných praktikách je společný projekt všech žáků turnusu: nacvičení a provedení pásma hudebních, pohybových a recitačních čísel s využitím dekorací, kostýmů a hudebních nástrojů, které v průběhu pobytu vyrobí.

Časové vymezení:

Vyučovací předmět je zařazen od 1. do 9. ročníku.

Pro 1. – 4. ročník v 8 nebo 3 hodinové dotaci (v závislosti na tom, jaké léčebné procedury mají žáci naordinované na DL), pro 5. – 9. ročník v pětihodinové dotaci.

Organizační vymezení:

Výuka Hudebních a výtvarných praktik probíhá v učebně K.

Metody a formy práce:

- samostatná práce, skupinová práce, společná práce, diskuze
- pravidelná činnost, příležitostná činnosti - nácvik a provedení pásma skladeb formou společného vystoupení žáků
- součástí výuky jsou didaktické hry

Výchovně vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

žák:

- je veden k práci s informačními zdroji
- se učí vyhledávat a třídit informace
- je veden k aktivnímu a zodpovědnému přístupu
- směřuje k aktivnímu zapojení se do vyučovacího procesu

učitel:

- používá různé hudební a výtvarné techniky
- vede žáky k vlastnímu časovému rozvržení práce
- vysvětluje význam pomůcek a stanovuje sankce za jejich ničení
- klade důraz na soustředěnou aktivitu a zájem o hudební a výtvarnou práci

Kompetence k řešení problémů

žák směřuje:

- k vnímání a pochopení problému, k promyšlení a naplánování způsobu jeho řešení
- ke vzájemné spolupráci s ostatními žáky při řešení problému
- k vyhledávání potřebných informací
- ke sledování vlastního pokroku při řešení problému

učitel:

- vede žáka k samostatnému zpracování úkolu
- usiluje o to, aby žák správně pochopil obsah vztahu učitel – žák
- vede žáka k řešení problémových úloh
- vede žáka ke kritickému myšlení a schopnosti obhájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

žák směřuje:

- k prezentaci a obhájení svého názoru a postoje
- k naslouchání promluvám jiných lidí a vhodné reakci na ně
- k zapojování se do diskuze, k obhajování svého názoru

učitel:

- vede řízenou diskuzi
- vede žáky k dodržování etických a morálních pravidel při komunikaci
- vede žáky k formulování myšlenek výstižně, souvisle a v logickém sledu (uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, názorů a k obhajobě postojů)
- podporuje u žáků porozumění různým textům a záznamům, obrazovým a jiným informačním prostředkům (využívá je jako zdroje informací o historických událostech)
- organizuje práci ve skupinách

Kompetence sociální a personální

žák směřuje:

- ke spolupráci ve skupině při řešení problémů
- k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- k oceňování zkušeností druhých lidí
- dodržování pravidel slušného chování a dobrých mezilidských vztahů

učitel:

- podporuje talentované žáky jako pozitivní vzory ostatním žákům
- posiluje sebedůvěru žáků a jejich individuální rozvoj
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- buduje zdravý vztah učitel-žák, žák-učitel

Kompetence pracovní

žák směřuje:

- k plnění svých povinností a kladnému vztahu k práci
- ke schopnosti pracovat dle pokynů a koncentrovat pozornost po celou dobu řešení úkolu
- ke schopnosti dokončit započatou práci
- k úctě k práci jiných lidí

učitel:

- vede žáky pořádku rozvojem jejich estetického vnímání světa (výzdoba chodby aj.)
- vede žáky k pořádku a dodržování pracovních pravidel a řádu
- zapojuje žáky do výzdoby školních prostor

Kompetence občanské

žák směřuje:

- k poznávání hudební kultury jiných lidí,
- k vytvoření a rozvoji znalostí významných českých i světových děl a jejich autorů

učitel:

- rozvíjí vlastenectví a pocit sounáležitosti prostřednictvím hudebního působení
- seznamuje žáky s významnými díly a jejich autory
- vytváří pozitivní postoje k uměleckým dílům hudebním i výtvarným

Hudební a výtvarná praktika 1. – 3. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
HUDEBNÍ ČINNOSTI • zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase • při zpěvu zřetelně vyslovuje a snaží se správně nadechovat, tj. nádech nosem do břicha, nezvedá ramena • rytmizuje a melodizuje jednoduché texty a říkadla, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem • dokáže zopakovat jednoduchou melodii (melodická ozvěna), zopakuje rytmus • využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře • dokáže doprovodit jednoduchou písničku, využívá těžkou dobu v rytmickém doprovodu • pojmenuje nástroje z Orffova instrumentáře a rytmické nástroje (drhlo, řehtačka atp.), na které hraje • zapojuje se do hudebních her (ozvěna, otázka – odpověď, hra na tělo, aj.) • reaguje pohybem na znějící hudbu v rámci pohybové hry se zpěvem, nebo jednoduchého lidového tance • dokáže pohybem vyjádřit metrum, tempo, dynamiku, směr melodie • zvládá si zapamatovat pohyb a reprodukovat jej v rámci pohybové hry či jednoduchého tance • rozlišuje jednotlivé kvality tónů – délku, sílu, barvu a výšku (vyšší tón a nižší, nezná stupnici) • v proudu znějící hudby si všímá i dynamických změn (slabě, silně, zesilování apod.) • odlišuje hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	**HUDEBNÍ ČINNOSTI** • individuální kreativní projev, který je výsledkem tvořivé práce se slovem, rytmem, melodií, dynamikou, nástrojovou barvou, elementárními hudebními formami i funkčními typy hudby, tj. pochodem, různými tanci, ukolébavkou a fanfárou • říkadla, pranostiky, hádanky a popěvky z dědictví lidové slovesnosti i ze současné tvorby pro žáky – uplatňování pravidelné pulzace čtvrťových či osminových hodnot podle rytmu slov, hra na těžkou dobu taktovou • užití všech druhů pohybu: hra na tělo, stylizovaná chůze, pantomimický a taneční pohyb, kreativní prstová pantomimika; (vše v souladu s rytmizovanou řečí a zpěvem) • hra na dřevěné rytmické nástroje, chřestidla a ozvučené předměty a nástroje z Orffova instrumentáře, hudební zvonky • hra na zobcovou flétnu – dechová a rytmická cvičení • zážitkové senzomotorické učení s rytmem řeči, hrubou i jemnou motorikou • relaxační práce s hudbou s častým použitím nejrůznějších rekvizit • posilování soustředění a hudební paměti • veškeré vzdělávání směřuje k veřejnému vystoupení (školní besídka) – střídání jednotlivců, malé a

	vetší skupiny žáků
VÝTVARNÉ ČINNOSTI • užívá základní kreslířské techniky (kresba měkkou tužkou, uhlem, perem, pastelem, fixem apod.) • kombinuje výtvarné techniky podle pokynů učitele nebo vlastní volby • vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů • pracuje podle slovního návodu a předlohy • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce • využívá prvky lidových tradic • rozpozná a pojmenuje prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty) • porovná a dovede třídit tyto prvky vizuálně obrazného vyjádření na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ • v tvorbě dovede projevit své vlastní životní zkušenosti, přičemž uplatňuje v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a jejich kombinace • dovede podle svých schopností interpretovat různá vizuálně-obrazná vyjádření • pracuje s různými výtvarnými prostředky podle vlastní fantazie • umí esteticky pracovat s přírodninami, materiály, barvami, podle vlastních pocitů, emocí, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností • dovede zhodnotit a vysvětlit výsledek své tvorby podle vlastních schopností	**VÝTVARNÉ ČINNOSTI** • vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) • pracovní pomůcky a nástroje (funkce a využití) • jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce • tematické výtvarné práce např. roční období, svátky a lidové zvyky • prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury- jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru • uspořádání objektů do celků – na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, přestav a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby
Keramika • při práci s keramickou hlínou dokáže vytvořit plát i reliéf • je schopen vytvořit jednoduchý tvar pomocí modelace z ruky • je seznámen se základními postupy a terminologií • rozliší jednotlivé druhy plastických dekoračních technik • rozliší jednotlivé druhy malířských dekoračních	Keramika • funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů • tematické keramické práce za účelem výroby dárků, ozdobných předmětů k různým příležitostem • tvorba jednoduchých tvarů (válec, krychle, kvádr, jehlan apod.) • razítkování, obtiskování, nalepování, vyrývání

technik • ovládá základní praktické postupy technik vylévání, tupování a sgrafito	• vylévání, tupování glazurou, technika sgrafito
Průřezová témata	
OSV Kreativita Mezilidské vztahy Poznávání lidí	- kreativita, nápad a originalita, vnímání estetiky - komunikace
VDO Občanská společnost a škola	- utváření hodnotového systému
EGS Objevujeme Evropu a svět	- vzájemné obohacování se - utváření pozitivních postojů ke kulturní rozmanitosti jiných národů
MKV Kulturní diference Lidské vztahy Multikulturalita	- vnímání rozmanitosti, harmonie, diferenciace - tolerance, rovnocennost všech kultur
EV Vztah člověka k prostředí	- poznávání vlivu přírodního a sociálního prostředí pro vytváření estetických hodnot
MDV Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti	- poznání specifické řeči obrazu - poznávání vlivu médií a rozpoznávání jejich negativních jevů

Hudební a výtvarná praktika 4. – 5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
HUDEBNÍ ČINNOSTI • zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti • rozpozná tempové změny v proudu znějící hudby (pomalu, rychle, volně, živě, zrychleně apod.) • dokáže rozlišit 2/4, 3/4 a 4/4 takt • při zpěvu zřetelně vyslovuje a správně dýchá • orientuje se v zápisu jednoduché písně	**HUDEBNÍ ČINNOSTI** • pěvecký a mluvený projev - hlasová hygiena - rozšiřování hlasového rozsahu • všichni žáci pracují na určité jim dostupné hudební úrovni a zároveň se dále rozvíjejí při pokusu zvládnout náročnější úkoly z diferencované nabídky vyučujícího • rozvoj obrazotvornosti s hledáním různých zvukových

či skladby • zná písničky 1. – 5. stupně • využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní a provádí elementární hudební improvizace • obměňuje a tvoří hudební motivy a aplikuje je při hře předvětí a závětí, pracuje přitom s notovým záznamem • ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků a na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace • orientuje se v prostoru – utváří pohybové paměti, reprodukuje pohyby prováděné při tanci či pohybových hrách • rozlišuje jednotlivé kvality tónů – délku, sílu, barvu a výšku v proudu znějící hudby • upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny • rozpozná hudbu taneční, pochodovou, slavnostní, ukolébavku apod. • rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby (malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace)	a zvukomalebných efektů • ozvučení obsahu lidových i umělých písní či pohádkových a jiných příběhů • rytmický či zpívaný voice-band • hudební hry: rytmická ozvěna, rytmický dialog, štafetová hra, rytmické rondo, rytmické domino - hra na rytmické nástroje podle grafických značek • orientace v tempu, rytmu, dynamice a hudební formě • hra na zobcovou flétnu a další hudební nástroje – kytara, klávesy, ukulele, housle, akordeon, trubku apod. - interpretace hudby - život a dílo vybraných hudebních skladatelů • zohlednění věkových a hudebních dispozic • střídání a kombinování všech hudebních aktivit • tvořivé výstupy se vstupy z jiných druhů umění • pohybový doprovod znějící hudby - taneční hry se zpěvem • orientace v prostoru • veškeré vzdělávání směřuje k veřejnému vystoupení (školní besídka) – střídání jednotlivců, malé a vetší skupiny žáků
VÝTVARNÉ ČINNOSTI • ovládá širší paletu vyjadřovacích prostředků v kresbě a malbě • užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování • nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné a objemové i prostorové tvorbě • osobitost svého vnímání uplatňuje	**VÝTVARNÉ ČINNOSTI** • prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy, kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru) • uspořádání objektů do celků (uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření) • reflexe a vztahy zrakového vnímání k

v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuál ně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků • svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	vnímání ostatními smysly (vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly) • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností (manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby
Keramika • umí vytvořit prostorový i reliéfní tvar • experimentuje s rozložením kompozice • umí vytvořit prostorové dílo pomocí keramické hlíny • zachycuje tvary odrážející realitu • ovládá základní praktické postupy technik inkrustace a prořezávání • ovládá základní praktické postupy malby engobou a nástřik glazury	Keramika • funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů (formičky, šablony) • tematické keramické práce za účelem výroby dárků, ozdobných předmětů k různým příležitostem • tvorba složitějších tvarů (váza, svícen, anděl, zvoneček apod.) prořezávání, inkrustace
Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Hodnoty, postoje, praktická etika Kreativita Mezilidské vztahy Poznávání lidí	- sebepoznání a sebepojetí - kreativita, cvičení smyslového vnímání - komunikace ve skupině, vytváří se podmínky pro pozitivní morální rozvoj
VDO Občanská společnost a škola	- demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve skupině
EGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět	- lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy - naše vlast a Evropa – vzájemné obohacování se, poznávání evropských kulturních kořenů, kulturní rozmanitosti
MKV Kulturní diference Lidské vztahy Multikulturalita	- poznávání vlastního kulturního zakotveni, respektování zvláštností různých etnik - rovnocennost všech kultur
EV Vztah člověka k prostředí	- zdravý životní styl šetrný k přírodě - aktuální ekologické problémy

MDV Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálních sdělení	- poznávání různých autorů a vytváření kritického postoje - poznávání vlivu médií a rozpoznávání jejich negativních jevů na každodenní život při utváření hodnotového systému

Hudební a výtvarná praktika 6. – 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
HUDEBNÍ ČINNOSTI • využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu: zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého • reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody • orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů • podle stupně hudebního rozvoje používá Orffovy nástroje (tvorba hudebních motivů, jejich obměna, tvorba předeher, meziher a doher apod.) a nástroje klasické (žáci ZUŠ, hudebních kurzů apod.) • poslechově dokáže chápat funkci hudebních stylů a žánrů vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům	**HUDEBNÍ ČINNOSTI** • triáda optimálního rozvoje hudebnosti: emocionální zážitky, hudební činnosti, hudební poznatky • rozšiřování hlasového rozsahu • posuvky (křížek, bé, odrážka) • využití akordických značek ke hře harmonického doprovodu • tónika, subdominanta, dominanta • upevňování již osvojených pěveckých dovedností a jejich prohlubování: nasazení tónu, dýchání, vokalizace, frázování • hlasová hygiena v době mutace • druhy hlasů • jednohlasý a vícehlasý zpěv je kombinován s instrumentálními doprovody, pohybovou choreografií a výtvarným projevem • zpěv lidových písní (českých i jiných národů) • zpěv umělých písní (vytvořených skladateli z oblasti tzv. vážné hudby i hudby populární) • netradiční hudební repertoár • individuální i skupinový projev • lidové písně, vánoční a novoroční koledy a jejich úpravy, melodram, pastorely, spirituál, kánon, písně ze současnosti • vokální a instrumentální tvořivost se zohledněním na individuální

	schopnosti žáka • hra na kazoo, na zobcovou flétnu (soprán, alt, tenor) a na další hudební nástroje - kytara, klávesy, ukulele, housle, akordeon, trubku, metalofon, hudební kameny apod. • využití rytmických nástrojů – vozembouch, cajon, přírodniny • repertoár na vystoupení je sestaven se záměrem přispět ke spontánnímu a posluchačsky atraktivnímu provedení • důležité a vhodné jsou rekvizity a kostýmové doplňky • hlavním cílem je individuální prožitek hudby
VÝTVARNÉ ČINNOSTI • vybírá samostatně nebo s učitelem výtvarné techniky, experimentuje s jejich kombinacemi • všímá si hry světla a stínů a barevného kontrastu • pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření při vlastní tvorbě a interpretaci, porovnává jejich kvality na základě vztahů, umí ocenit jejich začlenění • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z přestav a fantazie • je schopen vycházet z vlastních fantazijních představ • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků • rozpoznává možnosti statických a dynamických vizuálně obrazných vyjádření (prostorových, objemových, plošných, lineárních), uplatňuje je k reflexi svého přístupu k realitě	**VÝTVARNÉ ČINNOSTI** • prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury • uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu • vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu, ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn

Keramika • ve své tvorbě vědomě využívá vlastních zkušeností a prožitků • vychází ve své tvorbě v poznání a sebepoznání • inspiruje se fantazií i realitou • samostatně, bezpečně a účinně využívá nástroje, materiály a vybavení • ovládá základní praktické postupy technik vyrývání, obtiskování, prokrajování, nalepování, inkrustace • rozliší jednotlivé druhy malířských dekoračních technik	Keramika • funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů • využití šablon (zvířata, strom, Mikuláš, čert, anděl, sněhulák, vločka, pohádkové postavy) • tematické keramické práce za účelem výroby dárků, ozdobných předmětů k různým příležitostem • tvorba složitých tvarů, figurální modelování (lidské postavy, zvířata) • razítkování, obtiskování, nalepování, vyrývání, prořezávání, inkrustace • malba engobami, sgrafito, malba glazurami, polévání, nástřik
Průřezová témata	
OSV Rozvoj schopností poznávání Hodnoty, postoje, praktická etika Mezilidské vztahy Poznávání lidí Kooperace a kompetice Kreativita	- vlastní kreativita, nápad, originalita, vnímání estetických souvislostí - spolupráce ve skupině, upevňování vztahů - rozvoj základních rysů kreativity
VDO Občanská společnost a škola	- participace na životě skupiny, vlastní aktivita při vytváření hudebně-dramatického pásma
EGS Objevujeme Evropu a svět	- poznávání kulturního dědictví, utváření pozitivních postojů ke kulturní rozmanitosti jiných národů
MKV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita	- rovnocennost všech etnických skupin a kultur - tolerance k odlišnostem lidí, jejich vzájemná rovnost
EV Vztah člověka k prostředí	- vytváření zdravého prostředí prostřednictvím psychického relaxu
MDV Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálních sdělení	- poznání specifické řeči obrazu, formování kritického postoje - poznávání vlivu médií a rozpoznávání jejich negativních jevů - vliv médií na kulturu